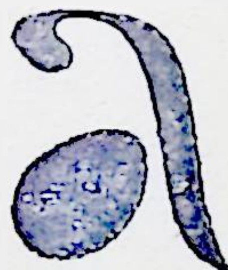
A. GRIN

LANȚUL DE AUR

EDITURA TINERETULUI

AVENTURA

AVENTURA

A. GRIN

LANŢUL DE AUR

ÎN ROMÂNEŞTE DE MONICA BILAN

EDITURA TINERETULUI

А. ГРИН
ЗОЛОТАЯ ЦЕПЬ
издательство «Известия»
Москва 1960

II

„Vîntul sufla..." Notînd aceste cuvinte, am răsturnat cu o mișcare neatentă călimara, și reflexele petei de cerneală mi-au amintit de bezna acelei nopți petrecute în cabina echipajului de pe „Espagnola". Barcazul abia dacă lua șase tone; transportase o partidă de pește uscat din Mazaba. Sînt unii cărora le place mirosul de pește uscat.

Pe barcaz stăruia o atmosferă de groază. Singur în cabina echipajului, unde hubloul fusese înfundat cu o cîrpă, lungit în pat, examinam la flacăra unui capăt de lumînare, șterpelit de la căpitanul Gros, coperta unei cărți; filele fuseseră smulse de un cititor dotat cu simț practic, iar scoarțele îmi reveniseră mie.

În interiorul copertei scria cu cerneală roșie:

„E greu de presupus că un om inteligent va citi o astfel de carte, unde nu găsești decît scorneli".

Iar mai jos:

„Dick Fahrmeron. Te iubesc, Greta. Al tău, D.".

Pe dreapta, o persoană cu numele Lazare Normand își așternuse de douăzeci și patru de ori iscălitura lăbărțată, cu tot felul de floricele. Altcineva tăiase energic caligrafierile lui Normand și lăsase, jos de tot, aceste misterioase cuvinte:

„Ce știm noi despre noi înșine?"

Am citit de cîteva ori, cu melancolie, aceste cuvinte. Nu aveam decît şaisprezece ani, dar apucasem să aflu cît de dureroasă este înţepătura acestei albine care se cheamă Melancolia. Însemnarea mă chinuia cu atît mai mult cu cît, de curînd, nişte băieţi de pe „Melusina", după ce m-au îmbătat cu un cocteil special, mi-au nenorocit pielea de pe braţul drept, făcîndu-mi un tatuaj de trei cuvinte: „Eu ştiu tot". Îşi băteau joc de mine pentru că citeam cărţi ; citisem multe şi puteam să răspund la întrebări care lor nici nu le trecuseră prin minte vreodată.

Mi-am sumecat mîneca. În jurul tatuajului proaspăt, pielea era roză şi inflamată. M-am gîndit că poate nu sînt chiar atît de stupide cuvintele astea : „Eu ştiu tot", apoi m-am înveselit şi am început să rîd în hohote ; înţelesesem că sînt într-adevăr stupide. Mi-am tras mîneca în jos, am smuls cîrpa din hublou şi am privit afară.

Mi se părea că luminile portului licăresc chiar lîngă obrazul meu. În faţă mă plesneau bobîrnacele unei ploi repezi. În beznă, apa se învolbura, vîntul şuiera şi urla, balansînd nava. Alături era ancorată „Melusina" : acolo, în sufrageria puternic luminată, călăii mei se încălzeau cu rachiu. Auzeam ce vorbesc şi am ciulit urechile, fiind vorba despre o casă cu pardoseala din argint curat, despre nişte splendori ca în basme, de ganguri subterane şi multe altele de felul acesta. Distingeam vocile lui Patrick şi Mools, două momîi roşcovane şi foarte aprige. Mools spuse :

— A găsit o comoară.

— Ba nu — obiectă Patrick — el a locuit într-o cameră unde a dat peste un sertar secret, în sertar

era o scrisoare și din scrisoare a aflat unde se găsea mina de diamante.

— Eu am auzit — intră în vorbă leneșul acela de Karrel Gît-de-gîscă, cel care-mi furase briceagul — că el cîștigă în fiecare zi la cărți cîte un milion !

— Eu cred că și-a vîndut sufletul diavolului — declară Bollinas, bucătarul — altfel nu poți ridica palate dintr-o dată.

— Ce-ar fi să-l întrebăm pe Gaură-n-cap (aceasta era porecla pe care mi-o dăduseră mie), pe Sandy Powell, care știe tot ?

Un rîs infam — o, cît de infam ! — fu răspunsul ce-l primi Patrick. Am renunțat să mai ascult. M-am întins din nou pe pat, m-am acoperit cu scurta mea zdrențuită și am început să fumez tutunul adunat din mucurile de pe chei. Avea un efect foarte puternic — parcă îmi răsucea cineva un ferăstrău în gît. Îmi încălzeam nasul înghețat, scoțînd fumul pe nări.

S-ar fi cuvenit să stau pe punte : celălalt marinar de pe „Espagnola" se dusese la ibovnică, iar căpitanul și frate-su se înfundaseră într-o cîrciumă, dar acolo sus era frig și scîrbos. Cabina echipajului era o vizuină ordinară, cu două priciuri fără saltea și cu un butoi de scrumbii drept masă. Mă gîndeam la odăi frumoase, unde e cald și nu sînt purici. Apoi am început să cuget la discuția auzită. Vorbele acelea mă tulburaseră, după cum și dumneavoastră v-ați fi simțit tulburați dacă ați fi auzit că în grădina vecinului s-a lăsat din zbor pasărea măiastră sau că vreun ciot bătrîn a dat trandafiri.

Neștiind despre cine era vorba, mi-am imaginat un om cu niște ochelari albaștri, cu buzele palide și

un zîmbet sarcastic, şi cu urechile mari, care cobora de pe un pisc abrupt, păşind pe nişte cufere ferecate în aur.

„De ce a avut atîta noroc — gîndeam eu — de ce?"

În acel moment, ţinînd mîna în buzunar, am dibuit o hîrtie şi, cercetînd-o, am văzut că nu era altceva decît socoteala exactă a relaţiilor mele cu căpitanul, începînd cu data de 17 octombrie, cînd m-am angajat pe „Espagnola", pînă în 17 noiembrie, adică pînă ieri. Eu însumi notasem tot ce mi se scăzuse din simbrie. Aici erau amintite : o cană spartă, cu o inscripţie albastră : „Soţului meu drag, de la soţia lui credincioasă" ; o ciutură de stejar, scăpată în apă, pe care tot eu, la porunca căpitanului, o furasem de pe puntea vasului „Grînarul apusean"; o manta galbenă de cauciuc, pe care mi-o furase un necunoscut, ţigaretul căpitanului călcat de mine în picioare şi geamul de la cabină, spart tot de mine. Căpitanul îmi comunica de fiecare dată foarte exact cît mă costă noua mea ispravă, şi era de prisos să te tîrguieşti cu el, pentru că te cîrpea cît ai zice peşte.

Am făcut totalul şi am văzut că-mi acoperă cu vîrf şi îndesat salariul. Nu mai aveam de primit nimic. De necaz, era cît pe ce să izbucnesc în plîns, dar m-am stăpînit, fiind de la un timp încoace frămîntat să dezleg întrebarea : „Ce sînt eu — copil ori bărbat ?" Mă cutremura gîndul că aş mai putea fi copil, dar, pe de altă parte, simţeam ceva ireversibil în cuvîntul „bărbat" ; îmi apărea în minte imaginea unor cizme şi a unor mustăţi înfoiate. Dacă sînt copil, cum mi-a zis o dată o fată aprigă, ce ducea un paner cu cantalupi — ea îmi spusese : „Ia dă-te la o parte, copile !" — atunci de ce mă gîndesc atît de des la

tot felul de lucruri importante : la cărţi, de exemplu, şi la meseria de căpitan, la familie, la copii şi la cum trebuie rostit cu o voce de bas : „Ei, voi ăştia, carne de îngrăşat rechinii !“ Dacă sînt bărbat — lucru la care m-a făcut să mă gîndesc, mai mult decît toţi ceilalţi, o haimana de vreo şapte ani, care mi-a spus, ridicîndu-se în vîrful picioarelor : „Nene, dă-mi şi mie un foc !“ — atunci de ce n-am mustăţi, iar femeile îmi întorc totdeauna spatele, de parcă n-aş fi om, ci un stîlp ?

Îmi era greu, îmi era frig, şi nu mă simţeam în apele mele. Sufla vîntul. „Şuieră !“ i-am spus, şi el şuieră, găsind parcă tărie în tristeţea mea. Cernea o ploaie măruntă. „Toarnă !“ i-am spus, bucurîndu-mă că toate sînt rele, că totul e umed şi sumbru, nu numai socotelile mele cu căpitanul. Era frig, şi eram sigur că am să răcesc şi am să mor, şi trupul meu fără de astîmpăr...

II

Auzind sus glasuri şi paşi, am sărit în picioare ; dar nu erau vocile alor noştri. Puntea „Espagnolei“ venea sub nivelul cheiului, aşa că puteai coborî pe ea fără pasarelă. O voce spuse : „Nu-i nimeni pe troaca asta de porci“. Îmi plăcu introducerea şi aşteptam cu nerăbdare răspunsul. „Tot aia-i“, răspunse al doilea glas, atît de nepăsător şi suav, încît m-am gîndit dacă nu cumva o femeie i-a răspuns bărbatului. „Ei, care-i

acolo ?! rosti mai apăsat primul. În cabină arde lumina ; hei, voinicilor !"

Atunci am ieşit şi am văzut, mai curînd am întrezărit prin întuneric, doi bărbaţi înfăşuraţi în mantale impermeabile. Stăteau pe loc, uitîndu-se în jur, apoi m-au observat, şi cel care era mai înalt spuse :

— Băiete, unde-i căpitanul ?

Mi se păru ciudat că pe o asemenea întunecime poţi stabili vîrsta cuiva. În acea clipă aş fi dorit să fiu eu căpitanul. Aş fi răspuns cu o voce groasă, impunătoare şi hîrîită, ceva din cale-afară de îndrăzneţ, cum ar fi, bunăoară : „Înghiţi-te-ar iadul !", sau : „Să-mi plesnească toate parîmele din creier dacă înţeleg ceva !"

Le-am explicat că sînt singur pe barcaz şi, de asemenea, unde s-au dus ceilalţi.

— În cazul acesta — spuse cel care îl însoţea pe bărbatul înalt — ce-ar fi să coborîm în cabină ? Ei, musule, instalează-ne la tine şi să stăm de vorbă ; aici e umezeală mare.

M-am gîndit... Ba nu m-am gîndit la nimic. Dar erau o apariţie ciudată şi, cercetîndu-i pe necunoscuţi, am zburat pentru o clipă cu gîndul în lumea mea preferată, cu lupte, eroi şi comori, unde corăbii gigantice cu pînze trec ca nişte umbre şi se aude un ţipăt, un cîntec, o şoaptă : „Misterul este plin de farmec ! Misterul este plin de farmec !" „Nu cumva a început ?" mă întrebam ; genunchii îmi tremurau.

Sînt momente cînd, căzut pe gînduri, nu înregistrezi ce faci ; eu mi-am venit în fire abia după ce m-am văzut în cabină, şezînd în faţa vizitatorilor mei ; ei se aşezară pe al doilea pat, unde dormea Egva, celălalt marinar, şi stăteau aplecaţi, să nu se lovească cu capul de tavanul pe care-l forma puntea.

„Ăștia, da, oameni!" mă gîndeam, cercetînd plin de respect înfățișarea oaspeților. Amîndoi îmi erau simpatici, fiecare în felul său. Cel mai vîrstnic, care avea obrazul lătăreț și palid, ochii cenușii, severi și un zîmbet abia perceptibil, ar fi fost, după părerea mea, bun pentru rolul unui căpitan viteaz, în stare să le dea marinarilor săi, la masa de prînz, și altceva decît pește uscat. Cel mai tînăr, al cărui glas — vai! — mi se păruse a fi de femeie, avea o mustăcioară mică, ochi de culoare închisă, disprețuitori, și părul blond. Părea mai plăpînd decît celălalt, dar strașnic își mai înfigea mîinile în șolduri și grozav mai rîdea. Amîndoi rămăseseră cu mantalele de ploaie; cizmele lor înalte, cu tureatca de lac în partea răsfrîntă sub genunchi, aveau rama subțire și lustruită; prin urmare, erau oameni cu bani.

— Să stăm de vorbă, tinere prieten; spuse cel mai în vîrstă. După cum vezi, nu sîntem niște escroci.

— Pe fulgerele cerului! am răspuns. De ce n-am sta de vorbă, la naiba!...

Atunci amîndoi au pufnit în rîs, aplecîndu-se fiecare într-o parte, ca și cum cineva i-ar fi despărțit, împingînd între ei o bîrnă. Cunosc acest rîs. Vrea să însemne că te socotesc un prostănac, ori că ai debitat o imensă gogomănie. Un timp, m-am uitat la ei ofensat, neînțelegînd ce se întîmplase, apoi le-am cerut explicații amănunțite, ca să le curm veselia și să le dau de înțeles că m-au jignit.

— Ei — spuse primul — nu vrem să te jignim. Am izbucnit și noi în rîs numai pentru că am tras puțin la măsea.

Şi îmi povesti ce-i adusese pe barcaz, iar eu, ascultîndu-l, făceam ochii mari.

De unde veneau aceşti doi oameni, care mă făceau părtaş la răpirea „Espagnolei", n-am înţeles prea bine ; eram plin de elan şi atît de fericit, încît amintirea peştelui sărat cu care ne hrănea unchiul Gros s-a mistuit în ceaţa strălucitor colorată a unei autentice şi neaşteptate aventuri. Într-un cuvînt, erau în drum, dar întîrziaseră la tren. Întîrziind la tren, întîrziaseră şi la vaporul „Steem", singura navă ce făcea zilnic înconjurul celor două peninsule, aşezate faţă în faţă cu crestele lor ascuţite. „Steem" ridică ancora la ora patru, se învîrteşte prin lagune şi se întoarce a doua zi dimineaţa. Între timp, însă, o treabă ce nu suferă amînare îi reclamă la capul Gardena, sau, cum i-am zis noi, „Tripleta", după cele trei stînci crescute din apă, lîngă ţărm.

— Drumul pe uscat — spuse cel mai vîrstnic, pe care îl chema Dürock — ne ia două zile, pentru o barcă vîntul e prea tare, iar noi trebuie să ajungem în zori. Ţi-o spun deschis, cu cît o pornim mai repede, cu atît e mai bine... şi tu ne vei transporta la capul Gardena, dacă vrei să faci bani.

— Cît ai vrea să-ţi dăm, Sandy ?

— Trebuie să vorbiţi cu căpitanul — am răspuns şi m-am oferit să merg la cîrciumă, dar Dürock, ridicînd dintr-o sprînceană, îşi scoase portofelul, îl puse pe genunchi şi zornăi două fişicuri cu monede de aur. Cînd le desfăcu, în mîna lui deschisă se scurse un şuvoi strălucitor şi el începu să-l joace în palmă, vorbind în tactul acestui zăngănit magic :

— Iată cîştigul tău pentru noaptea de astăzi — spuse el — aici sînt treizeci şi cinci de galbeni. Eu

şi prietenul meu Estampe ştim să mînuim timona şi velele, şi cunoaştem ţărmul din interiorul golfului, tu nu rişti nimic. Dimpotrivă, unchiul Gros te va declara erou şi mare geniu, cînd, ajutat de oamenii pe care ţi-i vom da noi, te vei întoarce mîine dimineaţă şi-i vei oferi, uite, bancnota asta. Şi cu ea, în loc de o singură covată, poate să aibă două. Cît despre acest Gros, sincer vorbind, sîntem chiar bucuroşi că lipseşte. Mai întîi şi-ar scărpina straşnic barba, apoi ar spune că trebuie să meargă să se sfătuiască cu prietenii lui. Apoi te va trimite după băutură, să „ude" plecarea, se va chercheli şi va trebui să-l batem la cap să se dezlipească de pe scaun şi să treacă la timonă. În general, cu el va fi la fel de vesel ca şi cum ai juca cu picioarele vîrîte într-un sac.

— Nu cumva îl ştiţi ? am întrebat uimit, pentru că în clipa aceea unchiul Gros parcă s-ar fi aflat de faţă.

— O, nu ! spuse Estampe. Dar am... hm... auzit de el. Şi aşa, Sandy, plecăm.

Plecăm... O, rai pămîntesc ! În vorbele acestor oameni inima mea nu presimţea nici un rău ; vedeam că îi macină o grijă şi o agitaţie lăuntrică. Starea mea de spirit amintea un compresor în plină funcţiune. Propunerea mi-a subjugat imaginaţia şi m-a orbit. M-am înflăcărat pe loc. Dac-aş fi avut, le-aş fi oferit cîte un pahar de grog şi ţigări de foi. M-am hotărît fără rezerve, sincer şi fiind de acord cu totul, pentru că totul era numai adevăr ; chiar şi Gros ar fi făcut pe dracu-n patru să dobîndească bancnota, dac-ar fi fost de faţă.

— În cazul acesta... Dumneavoastră, fireşte, ştiţi... Nu mă veţi trage pe sfoară — am îngăimat eu.

Totul își schimbase înfățișarea : ploaia devenise glumeață, vîntul jucăuș, însăși bezna, gîlgîind de apă, spunea „da".

I-am condus pe cei doi pasageri în cabina căpitanului și, zorind să nu fim surprinși și reținuți de Gros, am desfăcut velele, două vele strîmbe, cu verga lor de ridicare, am scos parîma de acostare, am pus focul și cînd Dürock a răsucit timona, „Espagnola" s-a desprins de chei fără ca cineva s-o vadă.

Am ieșit din radă cu vîntul plin, cu tangajul bun și, de îndată ce-am ocolit promontoriul, la timonă a trecut Estampe, iar eu și cu Dürock ne-am adăpostit în cabină ; mi-am pironit ochii la el, abia acum imaginîndu-mi clar ce trebuie să simtă unchiul Gros de s-o fi întors de la cîrciumă cu frate-su. Ce-o să creadă despre mine nici nu cutezam să-mi închipui, deoarece creierul lui era, probabil, plin numai de pumni și de șișuri ; vedeam parcă aievea cum îi spune lui frate-su : „Ăsta să fie locul, ori ba ? Nu mai pricep".

„Sigur, ăsta — trebuie că răspunde fratele. Chiar ăsta e locul, uite binta și dala aia urnită din loc ; alături e ancorată „Melusina"... și, în general..."

Atunci m-am și văzut cu mîna lui Gros înfiptă în chica mea. Cu toată distanța ce mă despărțea de năpastă, imaginea mi-a răsărit atît de amenințătoare, încît, clipind repede din ochi, am început să-l cercetez pe Dürock, ca să nu mă las copleșit de deprimare.

El stătea pe scaun pieziș, mîna dreaptă îi atîrna peste spetează, iar cu stînga își ținea mantaua ce alunecase pe jos. Tot în mîna stîngă îi fumega o țigaretă specială, plată, aurită la capătul care se pune în gură ; fumul ei, atingîndu-mi fața, mirosea a po-

madă de calitate bună. Haina lui de catifea era descheiată la gît, dezvelind triunghiul alb al cămășii ; un picior îl ținea întins, celălalt strîns sub scaun, fața îi era gînditoare și privea fără să mă vadă ; în această atitudine, umplea cabina cea mică cu persoana lui. Dorind să-mi fac datoria de gazdă, am descuiat dulăpașul unchiului Gros cu un cui îndoit, cum făceam întotdeauna cînd îmi lipsea cîte ceva pentru bucătărie (apoi îl încuiam la loc), am pus pe masă o farfurie cu mere, precum și o garafă albastră, pe jumătate plină cu rachiu, și am șters cu degetul buza paharelor.

— Mă jur pe vela zburătorului — am spus — grozav rachiu ! N-ați binevoi, dumneavoastră și tovarășul dumneavoastră, să beți un pahar împreună cu mine ?

— Nu zău, asta ar fi o treabă ! spuse Dürock, ieșind din starea sa de meditație. Hubloul din spate era deschis. Estampe, n-ai vrea să-ți aducem un pahar de rachiu ?

— Ba bine că nu ! Dați-l încoace — răzbătu pînă la noi răspunsul. Mă gîndesc dacă nu sîntem cumva în întîrziere ?

— Iar eu îmi doresc și sper ca totul să nu fie decît o alarmă falsă — strigă Dürock, întorcîndu-se pe jumătate. N-am depășit farul din Fleeren ?

— Farul se vede la tribord, trecem cu vînt strîns.

Dürock duse paharul și întorcîndu-se rosti :

— Să ne cinstim și noi, Sandy. Tu, după cîte văd, nu ești un fricos.

— În familia mea n-au existat fricoși — am răspuns cu o mîndrie plină de modestie. De fapt, n-am

avut nici un fel de familie. Marea și vîntul, iată ce-am îndrăgit eu !

Am avut impresia că răspunsul meu l-a surprins ; m-a privit cu simpatie, de parc-aș fi găsit un lucru pe care el îl pierduse și i l-aș fi înapoiat.

— Tu, Sandy, sau ești un mare coțcar, sau ai un caracter ciudat ! spuse, oferindu-mi o țigară. Știi tu că și eu îndrăgesc marea și vîntul ?

— Dumneavoastră nu se poate să nu le îndrăgiți — am răspuns eu.

— De ce ?

— Păi așa vă arată figura.

— Nu judeca niciodată oamenii după înfățișare — spuse zîmbind Dürock. Dar să lăsăm asta. Știi tu, cap înfierbîntat ce ești, încotro ne îndreptăm?

Cu un aer cît mai matur, am clătinat din cap și am mișcat din picior.

— Lîngă capul Gardena se află casa prietenului meu Hanoover. Numai fațada principală are o sută șaizeci de ferestre, dacă nu mai multe. O casă cu două etaje. E enormă, prietene Sandy, enormă. Și are nenumărate ganguri secrete, încăperi tainice, de o rară frumusețe, și nenumărate surprize ingenioase. Vrăjitorii din vechime ar roși la gîndul că au născocit atît de puțin la vremea lor.

Mi-am exprimat speranța că o să pot vedea și eu lucrurile astea atît de minunate.

— Ei, nu știu ce să-ți spun ! răspunse Dürock distrat. Mă tem că nu vom avea timp de tine. Se întoarse spre hublou și strigă : Vin să te schimb !

Se ridică. În picioare mai dădu pe gît un pahar, apoi, îndreptîndu-și mantaua și încheind-o, păși în beznă. Imediat apăru Estampe, se așeză pe scaunul

părăsit de Dürock şi, frecîndu-şi miinile înţepenite de frig, spuse :

— Cartul al treilea este al tău. Ei, şi ce zici că ai să faci cu banii ?

În clipele acelea eram nebun de fericire din pricina palatului misterios, iar întrebarea lui Estampe parcă îmi răpi ceva : îmi legasem de pe acum viitorul de ţinta călătoriei. Vîrtej de vise !

— Ce voi face ? am repetat întrebarea. Să zicem că am să-mi iau un barcaz de pescuit. Mulţi pescari trăiesc din meseria asta.

— Ia te uită ! spuse Estampe. Şi eu care credeam că-i vei face un dar porumbiţei tale !

Am bîiguit ceva, nevoind să recunosc că porumbiţa mea — un cap de femeie, decupat dintr-o revistă şi care mă vrăjise de-a binelea — se afla pe fundul cufărului meu.

Estampe dădu o duşcă pe gît şi îşi roti privirea în jur, distrat şi plin de nerăbdare. Din cînd în cînd, mă întreba ce curse face „Espagnola", cîtă încărcătură ia, dacă unchiul Gros mă snopeşte deseori în bătăi şi alte asemenea fleacuri. Era evident că se plictiseşte şi că această cabină, murdară şi înghesuită ca un coteţ de păsări, îi este nesuferită. Nu semăna de loc cu prietenul său, visătorul şi condescendentul Dürock, în prezenţa căruia aceeaşi cabină rău-mirositoare părea să fie cabina strălucitoare a unui transoceanic. Acest tînăr nervos îmi displăcu şi mai mult cînd îmi spuse, probabil distrat, „Tommy". I-am răspuns cu o voce de bas :

— Sandy, Sandy este numele meu, jur pe Lucreţia !

Nu țin minte unde citisem cuvîntul acesta, dar eram ferm convins că este numele unei insule necunoscute. Izbucnind în hohote de rîs, Estampe mă luă de ureche și răcni :

— Ia te uită ! O cheamă Lucreția ! Ehe, craiule ! Dürock, auzi ? strigă el în hublou. Pe prietena lui Sandy o cheamă Lucreția !

Abia mai tîrziu am aflat că acest om zeflemitor și superficial era curajos și bun, dar în clipa aceea uram mustăcioara lui impertinentă.

— Nu întărîta băiatul, Estampe — răspunse Dürock.

Altă umilință, de la omul din care îmi făcusem un idol. M-am cutremurat, fața mi s-a lungit de obidă. Estampe, văzînd demoralizarea mea, sări în picioare, se așeză lîngă mine și mă luă de mînă ; în clipa aceea însă puntea se înclină și el se întinse pe podea cît era de lung. Jubilînd, i-am sărit în ajutor să se ridice, dar el își desprinse mîna dintr-a mea, se săltă singur cu vioiciune și roși foarte tare ; de unde am înțeles că este vanitos ca o pisică. Un timp mă privi tăcut și bosumflat, apoi se înveseli și își continuă pălăvrăgeala.

În timpul acesta Dürock strigă : „Volta". Ne-am repezit și am schimbat velele la babord ; fiind foarte aproape de țărm, vîntul sufla mai slab, dar cu toate acestea vasul oscila puternic și, din cînd în cînd, valurile spălau puntea. Venise timpul să preiau eu timona și Dürock îmi puse pe spate mantaua lui, deși nu simțeam de loc frigul. „Ține direcția asta" — spuse Dürock, arătîndu-mi cartul de compas, iar eu am răspuns ca un vajnic marinar : „Am înțeles, țin direcția !"

Acum erau amîndoi în cabină și eu, între două rafale de vînt, prindeam frînturi din discuția lor, purtată cu glas domol. Ea mi-a rămas în minte ca în vis. Era vorba de o primejdie, de o pierdere, de temeri, de durerea și de boala cuiva; spuneau că „trebuie să afle exact". Trebuia să țin ferm timona și în același timp să mă țin zdravăn pe picioare, căci valurile balansau „Espagnola" ca un scrînciob; de aceea, în timpul cartului am fost mai mult preocupat să mențin direcția, decît de alte gînduri. Dar eram la fel de grăbit să ajungem la destinație, pentru ca în felul acesta să pot afla, în sfîrșit, cu cine aveam de-a face și despre ce era vorba. De mi-ar fi stat în putere, aș fi tras „Espagnola" la edec, ținînd parîma cu dinții.

După ce zăbovi puțin în cabină, Dürock ieși; i-am văzut focul de la țigară și, curînd, i-am deslușit fața aplecată peste busolă.

— Ei, cum e ? spuse el, bătîndu-mă pe umăr. Iată că ne apropiem. Privește !

La babord, în beznă, se țesea rețeaua de aur a unor lumini îndepărtate.

— Așadar asta este casa de care vorbeai ? am întrebat.

— Da. N-ai mai fost niciodată pe-aici ?

— Nu.

— Ei, o să ai ce vedea !

Petrecurăm aproape o jumătate de oră înconjurînd stîncile „Tripletei". După promontoriu vîntul sufla destul de anemic pentru a ne purta spre micul golf, dar cînd în cele din urmă am ajuns, am văzut că ne aflăm lîngă o pantă acoperită de livezi sau de un crîng ce îmbrățișa o umbră masivă, punctată

ici-colo de lumini. Era un mic dig ; pe o parte a digului se balansau, după cum am putut să văd, cîteva iahturi.

Dürock trase un foc de armă și, la puțin timp, își făcu apariția un om, care prinse cu dibăcie saula aruncată de mine. Deodată întunericul se risipi — la capătul digului se aprinse un far puternic ; am văzut niște trepte largi ce coborau spre apă și am deslușit mai limpede crîngul.

În timpul acesta „Espagnola" își făcea amararea și eu am coborît velele.

Eram tare obosit, dar n-aveam nici un chef să dorm ; dimpotrivă, în acest colț tainic m-am simțit nemărginit de liber, pradă unei veselii bolnăvicioase și violente.

— Cum îi e lui Hanoover ? se adresă Dürock, sărind pe dig, omului care ne întîmpinase. Ne-ai recunoscut ? Nădăjduiesc. Să mergem, Estampe. Hai și tu cu noi, Sandy, n-o să pățească nimic hîrbul ăsta al tău. Ține banii, iar dumneata, Tom, condu-l pe tînăr să se încălzească, și instalează-l cît mai bine ; apoi te așteaptă o călătorie — și-i explică unde să fie dus barcazul.

— Deocamdată rămîi cu bine, Sandy ! Ești gata, Estampe ? Atunci, să pornim și deie Domnul ca totul să fie bine.

Spunînd aceste cuvinte, se apropie de Estampe și, coborînd pe uscat, dispărură la stînga, iar eu am ridicat ochii spre Tom și am văzut o față năpădită de păr și o gură enormă, ca de fiară ; ținîndu-și aplecat capul uriaș, omul mă privea de la înălțimea staturii sale, de două ori mai mare decît a mea. Își

puse mîinile în șolduri. Umerii săi acopereau orizontul. Aveam impresia că se va prăbuși și mă va strivi.

III

Gura lui molfăia o pipă ce împroșca scîntei și amintea o piatră de moară măcinînd un fir de pai; din ea izvorî un glăscior dulce și plăcut, asemenea unui firișor de apă.

— Îi fi căpitanul, cumva? întrebă Tom, întorcîndu-mă spre lumină, să mă cerceteze. Uu, ce vînăt ești! Ai înghețat?

— La dracu'! am spus. Sînt și înghețat și capul mi se învîrtește. Dacă te cheamă Tom, n-ai putea dumneata să-mi explici toată tărășenia asta?

— Și anume, care tărășenie? Tom vorbea agale, ca un copil liniștit și cu judecată, și de aceea ți se făcea lehamite să-l asculți pînă își termină vorba. Ce tărășenie, adică? Hai mai bine să cinăm. Asta-i, socot eu, cea mai bună tărășenie pentru tine.

Rostind aceste vorbe, gura lui se închise ca o trapă în cădere. Se întoarse și o luă spre țărm, făcîndu-mi semn să-l urmez.

De la țărm, pe niște trepte dispuse în semicerc, ne-am urcat pînă în dreptul unei alei uriașe, și am pășit printre șiruri de arbori gigantici. La intervale, din dreapta și din stînga bătea lumina, dezvăluind în adîncul hățișului de plante coloane sau cîte un

colț din fațadă, cu podoaba masivă a cornișelor. În față se profila un dîmb întunecat ; cînd ne-am apropiat mai mult, s-a dovedit a fi un grup statuar din marmură, ale cărui siluete, albe ca zăpada, se înlănțuiau deasupra unei cupe uriașe. Era o fîntînă a tezianä. Aleea urca în trepte. Apoi alte trepte — noi am mers mai departe — indicau o cotitură la stînga ; am suit și am trecut pe sub o boltă într-o curte interioară. În spațiul imens, puternic luminat din toate părțile de niște geamuri mari și de felinare suspendate, am văzut la parter o a doua boltă, mai mică, dar destul de mare pentru a lăsa să treacă un car. Îndărătul boltei era luminat ca ziua ; trei uși, larg deschise, în direcții diferite, lăsau să se vadă șiruri de coridoare și de plafoniere aprinse. Conducîndu-mă într-un colț de unde aveai impresia că nu mai poți trece nicăieri, Tom deschise o ușă și am zărit o mulțime de oameni în jurul unor vetre și plite ; erau acolo numai abur și dogoare, hohote și învălmășeală, huruit și strigăte, zdrăngănit de veselă și plescăit de apă ; aici se găseau bărbați, adolescenți, femei. Parc-aș fi nimerit într-o piață zgomotoasă.

— Stai puțin — îmi spuse Tom — am de vorbit cu cineva — și se depărtă, dispărînd din vedere. Mi-am dat seama imediat că stingheresc : am fost lovit în umăr, călcat pe picioare, mîna cuiva m-a silit, fă ă nici un fel de menajamente, să mă dau la o parte, și tocmai atunci o femeie m-a lovit peste cot cu un lighean ; cîțiva s-au răstit la mine, cerîndu-mi să mă car din drumul lor. M-am tras într-o parte și m-am ciocnit cu un bucătar, care ținea în mînă un cuțit, iar ochii îi străluceau ca la nebuni.

Abia îmi trase o înjurătură, că o fetișcană cu pulpele groase, venind zorită, se întinse pe o lespede alunecoasă și un torent de migdale zbură pînă la picioarele mele; în același timp, trei inși, tîrînd un pește uriaș, mă îmbrînciră pe mine într-o parte, iar pe bucătar în cealaltă, trăgînd cu coada peștelui două brazde în migdalele de pe jos. Într-un cuvînt, era veselie mare. Eu, putred de bogat, stăteam strîngînd un pumn de galbeni în buzunar și priveam neputincios, pînă cînd, în cele din urmă, printr-o breșă deschisă întîmplător în viermuiala aceasta de oameni ce se grăbeau, alergau și urlau, am ochit un moment potrivit și m-am refugiat lîngă un perete mai îndepărtat; aici m-am așezat pe un scăunel și m-a găsit Tom.

— Hai să mergem — spuse el, ștergîndu-se la gură cu vădită veselie.

De data aceasta n-a fost mult de mers; tăiarăm un ungher al bucătăriei și, trecînd prin două uși, am urcat într-un culoar alb, de unde am ajuns într-o încăpere spațioasă, fără de uși, în care se aflau cîteva paturi și mese obișnuite.

— Cred că n-or să ne deranjeze — spuse Tom, și scoțînd din sîn o sticlă închisă la culoare, o duse solemn la gură și trase vreo trei gîturi. Ia trage-i și tu, că acum au să-ți aducă ce ai nevoie. Și Tom îmi întinse sticla.

Într-adevăr, de asta aveam nevoie. În decurs de două ceasuri se petrecuseră atîtea întîmplări, și mai cu seamă totul îmi apărea atît de neînțeles, încît nervii mei cedară. Nu eram la largul meu, mai exact, mă simțeam în același timp și pe cheiul din Liss, și aici, așa că trebuia să separ trecutul de prezent cu

o înghițitură de rachiu în stare să lămurească totul și care să fie cum nu mai băusem altul pînă atunci. În timpul acesta își făcu apariția un individ colțuros, cu fața teșită, nasul cîrn și care purta șorț. Așeză pe pat un teanc de lucruri și îl întrebă pe Tom :

— Sînt pentru el ?

Tom nu-l învrednici cu vreun răspuns și, luînd hainele, mi le întinse, spunîndu-mi să le îmbrac.

— Porți niște zdrențe — îmi spuse — aici o să te îmbrăcăm ca lumea. Ai făcut o cursă bunicică — adăugă, văzînd că am dat drumul pe saltea la aurul pe care, acum, nu mai aveam cum să-l țin la mine. Rînduiește-ți ținuta, ia cina și culcă-te, iar mîine dimineață poți să pleci încotro ți-o dori inima.

Sfîrșitul acestui discurs mă repuse în drepturile mele, căci începusem să cred că noile mele cunoștințe vor modela din mine, ca dintr-un lut moale, tot ce le va trece prin minte. Ocrotitorii mei se așezară amîndoi și începură să mă privească cum mă dezbrac. Din fîstîceală, uitasem de ticălosul meu tatuaj : scoțîndu-mi cămașa, l-am surprins pe Tom cu capul aplecat într-o parte și foarte concentrat.

După ce-mi privi brațul dezgolit, își plimbă degetul pe el.

— Tu știi tot — îngăimă el intrigat, și izbucni într-un hohot de rîs, fixîndu-mă fără pic de rușine. Sandy ! strigă el, scuturîndu-mi brațul cu pricina. Da' știi că ești un băiat formidabil ?! Strașnică chestie ! John, privește aici, scrie în chipul cel mai nerușinat : „Eu știu tot !“

Stăteam pe jumătate dezbrăcat, strîngîndu-mi cămașa la piept, și eram atît de furios, încît gălăgia

stîrnită de ocrotitorii mei atrăsese o mulțime de lume. Se puneau tot felul de întrebări. Eu doar mă răsuceam încoace și-ncolo și-mi străpungeam zeflemitorii cu priviri ucigătoare ; în odaie se înghesuiau vreo zece persoane. Era zarvă mare : „Iote la ăsta ! Știe tot ! Ia arată-ne diploma dumitale, tinere". „Cum se prepară sosul de broască țestoasă ?" „Ei, ei, ce țin în mînă ?" „Ascultă, marinare : îl iubește Tilda pe John ?" „Preaînvățatule, explică-ne mișcarea stelelor și a celorlalte planete !" În sfîrșit, o fetiță mînjită, cu nasul negru ca la vrăbii, mă dădu gata piuind : „Tăticule, nu știi cît fac trei ori trei ?"

Eram impulsiv din fire și dacă furia mă orbea și-mi lua mințile, nu-mi trebuia mult ca, pierzîndu-mi cumpătul, să mă las cuprins de o beznă clocotitoare și să fac țăndări tot ce-mi stătea în cale. Furia mea era teribilă. Văzînd-o, batjocoritorii mei se traseră mai în lături și careva spuse : „Cum a mai pălit, sărmanul, se vede că acum meditează profund la ceva !" Am văzut roșu înaintea ochilor și, neștiind cu ce să arunc în mulțime, am apucat primul lucru la îndemînă, grămăjoara de aur, și am zvîrlit-o cu atîta năduf, că jumătate din oameni au ieșit în fugă, tăvălindu-se de rîs. Sărisem la Tom, care mă apucase de mîini, cînd, deodată, totul a amuțit : intrase un om de vreo douăzeci și doi de ani, slab și drept, foarte melancolic și foarte frumos îmbrăcat.

— Cine a aruncat banii ? întrebă el sec.

Amuțiră cu toții, cei din spate țîșniră afară, iar Tom fu cît pe-aci să se fîstîcească, dar își recăpătă pe dată veselia și povesti întîmplarea.

— Are, într-adevăr, cuvintele acestea scrise pe braț — spuse Tom. Arată brațul, Sandy, doar s-a glumit cu tine și nimic mai mult.

Noul venit era Pope, bibliotecarul amfitrionului, lucru pe care l-am aflat mai tîrziu.

— Adună-ți banii — spuse Pope, apoi se apropie de mine și îmi privi brațul cu mult interes. Ai scris chiar dumneata ?

— Aș fi fost ultimul neghiob — i-am răspuns. Și-au bătut joc de mine, după ce m-au îmbătat.

— Așa... și cu toate acestea, poate că e bine să știi tot. Zîmbind, Pope se uita la mine cum mă îmbrac furios și mă grăbesc să mă încalț.

Abia acum, liniștindu-mă puțin, am văzut că toate lucrurile — haina, pantalonii, cizmele și lenjeria, deși lucrate fără pretenții, erau de o calitate excelentă și, îmbrăcîndu-le, m-am simțit așa cum se simte o mînă în clăbuc cald de săpun.

— După ce vei fi luat cina — spuse Pope — Tom să-l trimită pe Parker, iar Parker să te conducă sus. Stăpînul Hanoover dorește să te vadă. Ești marinar și, de bună seamă, un om cutezător — adăugă el, întinzîndu-mi banii adunați.

— La o adică, nu mă fac de rîs — am spus, punîndu-mi bine averea.

Pope se uita la mine, eu la el. În ochii lui licări ceva — scînteia unor gînduri pe care nu i le știam.

— Asta-i bine, da... — spuse el și, privindu-mă ciudat, ieși.

Spectatorii se risipiseră ; atunci Tom, ducîndu-mă de mînecă pînă la masă, îmi arată cina servită. Mîncarea era pusă în farfurii, dar dacă era gustoasă n-am putut să-mi dau seama, desi am mîncat-o toată. Nu

mă grăbeam. Tom ieşise şi, odată rămas singur, am încercat să înţeleg cele petrecute. Uneori, emoţia mea era atît de mare, că nu mai nimeream să duc lingura la gură. În ce istorie m-am pomenit şi ce-mi va rezerva viitorul ? Sau poate avea dreptate vagabondul acela de Bob Parkantry, care spunea : „Dacă întîmplarea te-a prins o dată în iţele ei, te prinde şi a doua oară".

Pe cînd reflectam la toate astea, am simţit licărind un sentiment de împotrivire şi în minte mi-a încolţit întrebarea : „Ce-ar fi dacă după cină îmi voi pune şapca, le voi mulţumi cuviincios la toţi şi, renunţînd cu mîndrie şi profund enigmatic la „iţele" următoare, după toate probabilităţile pregătite să mă înhaţe, aş ieşi de aici şi m-aş întoarce pe „Espagnola"?" Şi întîmplarea aceasta va rămîne pentru totdeauna doar „o întîmplare" de care îţi aduci aminte o viaţă întreagă, făcînd tot felul de presupuneri cu privire la ceea ce „ar fi putut să fie" şi la „adevărul rămas nedezlegat". Închipuindu-mi clipa aceasta, m-am simţit ca şi cînd cineva mi-ar fi smuls din mîini, la pasajul cel mai palpitant, o carte ce făcuse inima să-mi zvîcnească. M-a copleşit o mare tristeţe şi, de mi s-ar fi ordonat cu adevărat să plec acasă, m-aş fi lungit cu siguranţă pe podea şi aş fi bătut din picioare, cuprins de o neagră desperare.

Deocamdată nu se întrezărea nimic asemănător; dimpotrivă, întîmplarea, sau cum s-ar mai putea numi, continua să-şi depene fitilul exploziv, răsucindu-l într-un laţ meşteşugit la picioarele mele. De cealaltă parte a peretelui (după cum v-am mai spus, încăperea nu avea uşă — îi ţinea locul o arcadă largă), cîţiva oameni, făcînd în drumul lor un po-

pas sau întîlnindu-se cu totul întîmplător, purtau o discuţie neînţeleasă, dar interesantă ; mai exact, discuţia putea fi înţeleasă, dar eu nu ştiam despre cine era vorba. Se spuneau următoarele :

— Ei, ce mai e, se zice că din nou a căzut la pat ?

— Aşa este, au chefuit. O să-l facă negreşit beţiv ori o să deprindă el şi singur darul beţiei.

— A şi ajuns un băutor înrăit.

— N-are voie să bea, dar toţi beau, asta-i gaşca.

— Dar Dige, pramatia aia, ce păzeşte ?

— Ce-i pasă ei ?

— Cum, ce-i pasă ! Se spune că sînt în mare amiciţie sau în amor, şi poate chiar o va lua.

— Am auzit-o cum îi spunea : „Aveţi inima sănătoasă ; sînteţi — zice — un om foarte sănătos, nu ca mine".

— Cu alte cuvinte, bea ; adică, poţi să bei, dar toată lumea ştie că doctorul i-a spus : „Vinul vă este categoric interzis. Fie şi cafea, ce doriţi, dar alcoolul vă poate fi fatal, avînd inima bolnavă".

— Inimă bolnavă, dar mîine se adună vreo două sute de persoane, dacă nu mai mult ! Comanda la noi e pentru două sute. Cum să nu bei atunci ?

— De-aş avea şi eu ditamai casa, aş bea şi eu de bucurie.

— Da' ce ? Ai văzut ceva ?

— Parcă-i de văzut ceva ? După mine-i trăncăneală curată. Nimeni n-a văzut nimic. Sînt, e drept, cîteva odăi încuiate, dar de baţi toate etajele, nu-i nimic pe nicăieri.

— Da, că e secret.

— Păi de ce secret ?

— Neghiobule ! Mîine totul va fi dat pe față, înțelegi ? Va fi o serba e, asta trebuie făcut cu solemnitate, nu-i o bagatelă. Trebuie să facă impresia corespunzătoare. Eu am auzit cîte ceva, dar nici nu mă gîndesc să ți-o spun.

— Poți s-aștepți mult și bine să te întreb !

Se certară și se despărțiră.

Abia se făcu liniște, că se auzi vocea lui Tom ; îi răspundea glasul serios al unui bătrîn. Tom spunea :

— Aici toți sînt morți de curiozitate, iar eu îs poate mai curios decît toți. Mare necaz ! Se vorbește că ai crezut că nu te vede nimeni. Dar Krall te-a văzut, Krall jură, se jură că împreună cu dumneata a dat colțul, acolo unde-i scara de sticlă, și o fîșneață tinerică, care-și ascundea fața sub o basma.

Vocea, în care se deslușeau mai degrabă blîndețe și răbdare decît ciudă, răspunse :

— Lasă asta, Tom, te rog. Doar n-o să trag eu, om bătrîn, ițele ! Lui Krall îi place să umble cu scorneli !

În acel moment, au intrat în camera în care mă aflam și au venit spre mine ; însoțitorul lui se apropie mai mult decît Tom. Acesta se opri la intrare și vorbi :

— Da, e de nerecunoscut tînărul. Și figura i-e alta de cînd a mîncat. Să-l fi văzut cum s-a-nnegrit de furie cînd i-au citit inscripția aia de pe braț făcută la repezeală !

Parker era valet ; mai văzusem îmbrăcămintea pe care o purta, în tablouri. Cărunt, tuns, c-un început de chelie, omul acesta robust, îmbrăcat cu ciorapi albi, frac albastru și vestă răscroită la gît, purta ochelari rotunzi și-și mijea ușor ochii cînd se uita

pe deasupra lor. Fața inteligentă și ridată, de băbuță vioaie, bărbia regulată și calmul interior care se putea ghici îndărătul unei mimici de rigoare, m-au făcut să cred că bătrînul ar putea să fie administratorul principal al casei, lucru de care l-am și întrebat. El îmi răspunse :

— Mi se pare că te numești Sanders. Să mergem, Sandy, și străduiește-te să nu-mi atribui o funcție atît de înaltă, atîta timp cît aici nu ești stăpîn, ci oaspete.

L-am întrebat dacă l-am jignit cu ceva.

— Nu — mi-a răspuns el — dar nu sînt în apele mele și o să mă agăț de orice îmi vei spune. De aceea ar fi mai bine pentru dumneata să nu vorbești și să nu rămîi în urmă.

Într-adevăr, mergea atît de repede, deși făcea pașii mici, încît abia mă țineam după dînsul.

Am străbătut coridorul pînă la jumătate și am cotit spre o ușă tăiată într-un zid ce adăpostea o scară în spirală, semnalată de șirul orificiilor rotunde ale ferestrelor. Urcînd-o, Parker respira hîrîit și precipitat, dar nu-și încetini pasul. Deschise o ușă dintr-o nișă adîncă din zid și ne pomenirăm în cuprinsul unor încăperi aduse aici parcă dintr-un imperiu al splendoarei ; erau brăzdate de jocul unor lumini și planuri adînci, ce răsăreau în modul cel mai surprinzător. Am simțit, deși atunci nu mi-am dat seama de acest lucru, cu cîtă acuitate se deșteaptă în noi sentimentul formei, trezind acțiunea unor puternice senzații de spațiu și atmosferă, în care mîini nevăzute înalță tot mai sus, spre culmile cele mai pure, însăși senzația. Senzația aceasta a formelor splendide și neașteptate era violentă și nouă. Toate gîndurile

mele s-au detaşat, întruchipîndu-se în ceea ce vedeam. N-am bănuit niciodată că nişte linii, combinate cu culoare şi lumină, pot să zîmbească, să te oprească în loc, să-ţi taie respiraţia, să-ţi schimbe starea sufletească ; că ele îţi pot înăbuşi atenţia şi provoca o ciudată nesiguranţă în mîini şi în picioare.

Puteam să disting doar coroana imensă a unui cămin de marmură, profunzimea aeriană a vreunui tablou, sau o mobilă scumpă în umbra unor dragoni chinezeşti. Văzînd totul, nu înregistram aproape nimic. Nu mai ţineam minte cum coteam şi pe unde mergeam. Aruncînd o privire spre podeaua pe care călcam, am văzut încrustate în marmură chenare şi flori. În cele din urmă Parker se opri, îşi îndreptă umerii, îşi bombă pieptul, şi mă conduse dincolo de o uşă imensă. El spuse :

— Iată-l pe Sandy, pe care aţi dorit să-l vedeţi — şi apoi se făcu nevăzut.

M-am întors, dar, într-adevăr, valetul nu mai era.

— Apropie-te, Sandy — spuse cineva cu un glas obosit.

Am privit în jur şi am văzut în spaţiul albastru-ceţos, luminat de sus, plin de oglinzi, de strălucire şi de mobilă, cîteva persoane aşezate pe canapele şi în fotolii, cu feţele întoarse spre mine. Erau dispuse într-un cerc neregulat. Ascuţindu-mi privirea, ca să ghicesc cine mi-a spus „apropie-te“, m-am bucurat zărindu-i pe Dürock şi pe Estampe ; fumau în picioare, lîngă cămin, şi îmi făceau semn să mă apropii. În dreapta, într-un balansoar mare, stătea aproape întins un bărbat de vreo douăzeci şi opt de ani, cu o faţă palidă şi plăcută, înfăşurat într-un pled, şi avînd la cap un bandaj. La stînga lui şedea

o femeie. Lîngă ea, în picioare, era Pope. Pe femeia aceea am privit-o numai cu coada ochiului, pentru că imediat mi-am dat seama că era foarte frumoasă, şi de aceea m-am fîstîcit. Nu ţin minte niciodată cum este îmbrăcată o femeie, oricine ar fi ea ; nici de data asta n-am putut să înregistrez decît nişte scîntei albe într-un păr întunecat şi o siluetă azurie conturată cu multă delicateţe. Cînd mi-am luat ochii de la ea, i-am văzut chipul din nou, în minte : puţin prelung, gura mică şi bine conturată, ochii mari, umbriţi parcă.

— Hai, spune ce le-ai făcut prietenilor mei ? rosti omul înfăşurat în pled, în timp ce-şi freca tîmplele făcînd o grimasă. De cînd au venit cu vasul tău, nu mai contenesc să-ţi aducă laude. Mă numesc Hanoover. Ia loc, Sandy, mai aproape de mine.

Îmi indică un fotoliu, în care m-am aşezat, nu dintr-o dată, deoarece se tot lăsa sub mine, pînă ce, în cele din urmă, m-am stabilizat.

— Aşadar — spuse Hanoover, care răspîndea un vag miros de vin — tu îndrăgeşti „marea şi vîntul" !

Eu tăceam.

— Nu ţi se pare, Dige, că în aceste cuvinte simple se ascunde o mare forţă ? spuse Hanoover, adresîndu-se tinerei doamne. Ele se întîlnesc ca două talazuri.

Atunci i-am observat şi pe ceilalţi. Doi bărbaţi, nu prea tineri. Unul, nervos şi cu favoriţi negri, purta pince-nez cu şnur lat. Se uita cu nişte ochi bulbucaţi, ca păpuşile, fără să clipească, şi obrazul stîng îi zvîcnea într-un spasm straniu. Faţa sa palidă, încadrată de favoriţi, fără mustăţi, cu buzele uşor bosumflate, precum şi nasul vulturesc, păreau

să te ia în derîdere. Șezînd picior peste picior, își susținea genunchiul cu mîinile lui frumoase și mate și se uita la mine, respirînd adînc. Cel de-al doilea era mai vîrstnic, bine legat, complet ras și purta ochelari.

— Valuri și escadre! buciumă primul cu voce groasă, fără să-și modifice expresia feței și uitîndu-se țintă la mine. Furtuni și uragane, brațe și contrabrațe, nori și cicloane, Ceylon, abordaj, briză, musoni, Smith și Watson!

Doamna pufni în rîs. Zîmbiră cu toții, numai Dürock nu participă la această glumă; era puțin posomorît și, văzînd că mi s-a urcat sîngele la cap, veni să se așeze între mine și Hanoover.

— Nu-i nimic — spuse el, punîndu-mi mîna pe umăr — Sandy își slujește vocația cum se pricepe. Noi o să mai navigăm pe mări, nu-i așa?

— O să navigăm departe — i-am spus, bucuros că am un apărător.

Din nou începură să rîdă cu toții, apoi între ei se încinse o discuție din care n-am înțeles o boabă, dar am simțit că se vorbește de mine; dacă în derîdere sau serios — n-am putut să-mi dau seama. Doar unele cuvinte, de felul: „o excepție plăcută“, „o figură pitorească“, „stil“ mi s-au întipărit, dar într-un sens atît de denaturat, că le-am raportat la amănuntele călătoriei mele cu Dürock și Estampe.

Estampe mi se adresă:

— Mai ții minte cum m-ai îmbătat?

— Ați fost oare beat?

— Păi cum, am căzut și m-am lovit strașnic cu capul de bancă. Recunoaște: „apă de foc“, „jur pe Lucreția“ — strigă el — pe cinstea mea, s-a jurat

pe Lucreția! În afară de asta, el „știe tot", pe cinstea mea!

Aluzia trădătoare mă scoase din amorțeala stupidă în care căzusem; nu-mi scăpă zîmbetul perfid al lui Pope, am înțeles că relatase celorlalți despre inscripția mea de pe mînă și asta m-a scos din sărite.

Trebuie să menționez că eram extrem de surescitat de schimbarea atît de radicală a mediului și a împrejurărilor în care mă aflam, de faptul că nu știam ce fel de oameni sînt în jurul meu și ce mă așteaptă în viitor; totodată, eram stăpînit de o convingere naivă dar fermă că aveam neapărat de săvîrșit ceva cu totul deosebit, aici, între zidurile acestei case; altfel de ce m-aș mai afla într-o societate atît de aleasă? Dacă ei nu-mi spun ce mi se cere, cu atît mai rău pentru ei; întîrziind, s-ar putea să riște. Aveam o părere excelentă despre forțele mele. Mă și socoteam parte integrantă a unor întîmplări al căror sfîrșit nu se putea prevedea. De aceea, m-am ridicat și, fără nici un răgaz, cu vocea frîntă dar într-atît de expresivă că fiecare aluzie își atingea țelul, am vorbit astfel:

— Dacă eu „știu" ceva, apoi știu următoarele. Luați notă! Știu că niciodată nu mi-aș rîde de un om care-mi este oaspete și cu care am împărțit aceeași bucată de pîine și aceeași sorbitură de apă. Și ceea ce este și mai important — ajuns aici, l-am sfîrtecat cu privirea pe Pope în bucățele mici, ca pe-o hîrtie — știu că n-aș trăncăni niciodată, dacă din întîmplare aș vedea un anumit lucru, pînă ce nu m-aș informa de este pe placul persoanei în cauză.

Terminînd de vorbit, m-am așezat. Tînăra doamnă se uită țintă la mine și ridică din umeri. Mă priveau cu toții.

— Îmi place — spuse Hanoover. Totuși, nu trebuie să cauți ceartă, Sandy.

— Uită-te la mine! spuse aspru Dürock.

L-am privit și am citit pe fața lui o asemenea dezaprobare, încît aș fi fost fericit să mă înghită pămîntul.

— Am glumit cu tine și nimic mai mult. Înțelege!

M-am întors și m-am uitat la Estampe, apoi la Pope. Estampe, cîtuși de puțin jignit, mă privi plin de curiozitate, apoi își pocni degetele și spuse: „Ia te uită!", și începu să vorbească cu necunoscutul ce purta ochelari. Pope așteptă pînă se stinse discuția aceasta caraghioasă și se apropie de mine.

— Uf, că arțăgos mai ești, Sandy! spuse el. Ei, aici nu are o importanță prea mare, nu-ți face griji, dar pe viitor să-ți cîntărești vorbele. Îți doresc numai bine.

În tot acest timp am putut să bag de seamă, așa cum poate băga de seamă o pasăre oprită pe o ramură, că în relațiile dintre cei adunați aici se insinuează o undă de tainică dependență, abia perceptibilă, ca o pînză de păianjen ce-ți lunecă din mînă, exprimată doar în gesturi și priviri. Să se fi datorat această senzație unui prematur aflux de energie nervoasă, ce se transformase cu anii în capacitatea de a intui exact relațiile unor oameni abia întîlniți în cale? În orice caz, am simțit foarte deslușit că Hanoover gîndește la fel cu tînăra doamnă; Dürock, Pope și Estampe erau izolați de toți ceilalți în afară de Hanoover, datorită unei stări de spirit deosebite,

necunoscută mie ; pe de altă parte, doamna, bărbatul cu pince-nez și cel cu ochelari se simțeau mai legați între ei ; primul grup se îndrepta, descriind un mare ocol, spre o țintă necunoscută, lăsînd însă impresia că rămîne pe loc. Eu știu că timpul alterează amintirile ; o parte însemnată a acestui tablou o pun pe seama desfășurării ulterioare a evenimentelor la care am fost părtaș, dar sînt convins că imaginea de astăzi a faptelor păstrează fidel radiațiile nevăzute, emanate de trăirile de atunci ale oamenilor, luați izolat sau în grup.

M-am posomorît din pricina cuvintelor lui Pope ; el însă se îndepărtase.

— Cu dumneata vorbește Hanoover — îmi spuse Dürock ; m-am ridicat și am venit lîngă balansoar. Acum îl vedeam mai bine pe acest om, cu ochii negri, strălucitori, părul arămiu și cîrlionțat, și cu chipul trist, pe care înflorise un zîmbet discret și dureros, de o rară frumusețe. Mă privea concentrat, de parc-ar fi voit să-mi cotrobăie prin creier, dar, în timp ce vorbea cu mine, își avea pesemne gîndurile lui, foarte obsedante și încurcate, deoarece curînd nu se mai uită la mine și-mi spuse, vorbind rar :

— Uite ce-i, în chestiunea aceea noi am chibzuit și am hotărît, dacă o să fii și tu de acord. Treci în bibliotecă, la Pope, acolo o să descurci... — nu mai termină de spus ce o să descurc. Îți place Pope ? Știu că-ți place. Dacă-i puțin scandalagiu, nu-i mare nenorocire. Eu însumi am fost la fel. Hai, du-te. Nu-ți lua vinul drept confident, dragul meu. Căpitanului tău i s-a trimis o bezea plăcută, totu-i în regulă.

Am dat să plec. Hanoover a zîmbit, apoi și-a strîns tare buzele și a oftat. De mine se apropiase iarăși

Dürock, voind să-mi spună ceva, cînd se auzi vocea lui Dige :

— Tînărul e din cale-afară de recalcitrant.

Nu ştiu ce-a vrut să spună cu asta. Plecînd cu Pope, am salutat, făcînd o reverenţă tuturor, dar amintindu-mi că nu i-am spus nimic lui Hanoover, m-am întors. Şi cu toate că am încercat să nu par solemn, cuvintele mele au răsunat ca o comandă într-un joc de-a soldaţii :

— Permiteţi-mi să vă aduc mulţumirile mele sincere. Sînt deosebit de mulţumit de muncă, îmi place foarte mult. Rămîneţi sănătos.

Apoi m-am îndepărtat, purtînd în priviri salutul binevoitor al lui Hanoover şi gîndindu-mă la tînăra doamnă cu ochii umbriţi. Acum puteam să privesc fără tulburare faţa ei drăgălaşă şi capricioasă, pe care, în clipa aceea, era întipărită expresia omului căruia i se şopteşte ceva la ureche, repede şi în taină.

IV

Am păşit peste snopul de lumină ce cădea prin uşa înaltă pe covorul din salonul neluminat şi, străbătînd mai departe coridorul, am ajuns în bibliotecă. Mă sustrăgeam cu greu dorinţei de a păşi pe vîrfuri ; mi se părea că fac prea mult zgomot şi că sînt nepotrivit între zidurile acestui palat misterios. Este de prisos să adaug că niciodată nu mai fusesem într-o clădire asemănătoare, deşi citisem mult despre

ele ; de văzut, nu văzusem însă nici măcar o locuință obișnuită frumos mobilată. Mergeam cu gura căscată. Pope mă conducea politicos, dar în afară de „pe acolo", „pe aici", nu spunea nimic. Ajunși în bibliotecă — o încăpere rotundă, cu lumini strălucitoare, îmbrăcate în sticlă fragilă, ca petalele de flori — ne-am oprit față-n față, și fiecare îl cercetă pe celălalt, ca și cum atunci ne-am fi văzut pentru prima oară. Pope fu oarecum descumpănit, dar obișnuința de a se controla îi dezlegă repede limba.

— Ai fost la înălțime — spuse — ai răpit un vas, e o ispravă pe cinste, n-am ce zice !

— N-am riscat mai nimic — i-am răspuns — căpitanul meu, unchiul Gros, probabil că nu este nici el în pagubă. Dar spuneți-mi, ce-a fost zorul ăsta pe ei ?

— Există motive ! Pope mă conduse la o masă cu cărți și reviste. Astăzi n-o să vorbim de bibliotecă — continuă, după ce ne-am așezat. E drept, zilele acestea am cam lăsat totul baltă, am întîrziat cu materialul, dar n-am timp. Știi că Dürock și ceilalți sînt de-a dreptul entuziasmați ? Te găsesc... că ești... într-un cuvînt, ți-a mers din plin. Ai mai avut de-a face cu cărțile ?

— Cum să nu ! i-am răspuns, bucurîndu-mă că-l pot, în sfîrșit, uimi pe acest tînăr delicat. Am citit multe cărți. Să luăm, de exemplu, „Rob Roy" sau „Groaza din munții misterioși", apoi „Călărețul fără cap"...

— Iartă-mă — mă întrerupse — m-am luat cu vorba și trebuie să plec. Așadar, Sandy, mîine o să ne apucăm amîndoi de treabă, sau, mai bine, poimîine. Deocamdată, să-ți arăt camera dumitale.

— Dar unde mă aflu și ce fel de casă este aceasta ?

— Nu te teme, ești pe mîini bune — spuse Pope. Numele stăpînului este Everest Hanoover, eu sînt împuternicitul lui principal pentru unele chestiuni mai speciale. Nici nu poți bănui ce fel de casă este aceasta !

— Te pomenești — am exclamat — că flecăreala de pe „Melusina“ este purul adevăr ?

I-am relatat discuția marinarilor din seara precedentă.

— Te pot asigura — spuse Pope — că în ceea ce-l privește pe Hannover, totul nu-i decît născocire ; dar este adevărat că o altă casă ca aceasta nu mai există. De altfel, s-ar putea ca mîine să te convingi și singur. Să mergem, dragă Sandy ; desigur, obișnuiești să te culci devreme, iar azi mai ești și obosit. Va trebui să te deprinzi cu schimbarea pe care ți-a oferit-o destinul.

„Se petrec lucruri de necrezut“ — gîndeam, însoțindu-l prin coridorul de lîngă bibliotecă, unde se mai aflau două uși.

— Aici e camera mea — spuse Pope, arătîndu-mi o ușă ; deschizînd-o pe cealaltă, adăugă : Iată odaia dumitale. Îndrăznește, Sandy, sîntem cu toții oameni serioși și nu glumim niciodată cînd e vorba de treburi importante — îmi spuse, văzînd că am rămas în urmă fîstîcit. Te așteptai, probabil, să te conduc în niște saloane aurite ? (De fapt, chiar așa și crezusem.) Nici vorbă de așa ceva. Deși aici ai s-o duci bine.

Într-adevăr, era o încăpere atît de liniștită și de spațioasă, că am zîmbit satisfăcut. Nu-ți inspira acea siguranță pe care ți-o dă de obicei un obiect personal, de pildă un briceag, dar cel ce pășea acolo se simțea

învăluit într-o atmosferă deosebit de plăcută. Deocamdată, mă simţeam musafir în această încăpere minunată, înzestrată cu oglindă, şifonier, covor şi masă de scris, fără să mai vorbim de celelalte mobile. Îl urmam pe Pope cu inima bătînd. El împinse o uşă la dreapta, unde, într-un spaţiu mai restrîns, se aflau un pat şi celelalte accesorii ale unei vieţi luxoase. Totul, precum şi curăţenia pedantă şi atmosfera de ospitalitate gravă mă îndemnau să mai arunc o ultimă privire în trecut spre unchiul Gros, rămas acum undeva, departe.

— Cred că ai să te simţi bine aici — spuse Pope, rotindu-şi privirea în jurul său. Camera-i puţin cam strîmtă, dar biblioteca este alături şi-ţi poţi petrece timpul cum doreşti. După valiză vei trimite mîine.

— O, desigur ! am spus, chicotind nervos. Sigur că da. Şi valiza, şi toate celelalte.

— Ai lucruri multe ? întrebă el binevoitor.

— Cum să nu ! i-am răspuns. Am vreo cinci valize numai cu gulere tari şi smochinguri.

— Cinci ? roşi, apropiindu-se de perete, unde, în dreptul unei mese, spînzura un şnur cu mîner. Iată, Sandy, cît de comod îţi va fi să mănînci şi să bei : dacă tragi de şnur o dată, liftul construit în perete îţi va aduce micul dejun. De două ori, prînzul ; de trei ori, cina. Ceai, vin, cafea, ţigări poţi căpăta cînd pofteşti, folosind telefonul. Îmi arătă cum să sun la telefon, apoi spuse în receptorul strălucitor : Alo ! Cum ? Da, aici e un nou locatar. Pope se întoarse spre mine : Cam ce-ai dori ?

— Deocamdată nimic — am spus, aproape sufocat de emoţie. Se poate mînca în perete ?

— Dumnezeule! el tresări, văzînd că ceasul de bronz, pus pe birou, arăta douăsprezece. Trebuie să plec. În perete nu se poate mînca, fireşte, dar... dar se deschide o uşiţă şi poţi lua ce-ai comandat. E foarte comod, şi pentru dumneata, şi pentru servitori... Hotărît, trebuie să plec, Sandy. Aşadar, eşti în camera dumitale şi eu sînt liniştit. Pe mîine.

Pope ieşi repede şi i-am auzit paşii, şi mai grăbiţi, de-a lungul coridorului.

V.

Aşadar, iată-mă singur.

Aveam şi motive să mă odihnesc. M-am aşezat pe un scaun cu arcuri, moale şi comod, şi am suflat din greu. Tic-tacul ceasornicului purta o discuţie încărcată de sensuri cu liniştea.

Mi-am spus: „Straşnic! Asta se cheamă să intri la apă. Interesantă poveste".

Să cuget la ceva cu rînduială n-aveam putere. Abia izbutea o idee mai închegată să-şi facă loc, că o altă idee o şi îndemna să-şi vadă de drum. Ca şi cum aş fi tors între degete un fir de lînă. „La naiba!" mi-am zis în cele din urmă, încercînd să-mi vin în fire cu orice preţ, şi m-am ridicat, arzînd de dorinţa să-mi regăsesc în suflet un punct de sprijin. N-am găsit decît răvăşeală şi instabilitate. Am înconjurat camera, notînd mecanic: „Fotoliu, masă, şifonier, covor, tablou, şifonier, oglindă". M-am uitat în oglindă.

Acolo se agita o arătare ce părea să fie un mac roșu, ferchezuit și cu trăsăturile feței schimonosite într-o expresie de beatitudine. Ele reflectau destul de fidel starea mea sufletească. Am dat ocol încăperii, mi-am aruncat din nou un ochi în dormitor, de cîteva ori am revenit la ușă și am tras cu urechea, să aud de nu vine cineva să-mi răvășească din nou sufletul. Dar era liniște. N-am mai trăit o liniște asemănătoare — densă, indiferentă și istovitoare. Ca să arunc o punte de legătură între mine și noile mele senzații, mi-am scos averea și mi-am numărat monedele : erau treizeci și cinci de galbeni ; dar am alunecat într-o stare cu totul bizară. Fantezia mea se sensibilizase într-atît, că vedeam limpede episoade cu semnificații diametral opuse. Un timp m-am crezut moștenitorul rătăcit al unei familii nobile, căruia, nu se știe de ce, nu s-a găsit deocamdată potrivit să i se aducă la cunoștință originea sa ilustră. În contrast cu această strălucită ipoteză se năștea bănuiala unei farse sinistre, și atunci am izbutit să mă conving, cu tot atîta temei, că este suficient să adorm, pentru ca patul meu să se cufunde într-o subterană secretă, unde, la lumina făcliilor, oameni cu măști pe obraz își vor îndrepta spre gîtlejul meu cuțitele muiate în otravă. În același timp, spiritul meu de prevedere nedezmințit păstra întipărite toate cele văzute și auzite peste zi și aspira la un deznodămînt care să decurgă din proverbul : „Bate fierul cît e cald“. Subit, mi-am pierdut întreaga experiență de viață, am fost cuprins de sentimente noi, cu înclinații din cele mai aventuroase și izvorîte din necesitatea subconștientă de a acționa conform situației în care mă găseam.

Cu mintea puţin rătăcită, am intrat în bibliotecă, unde nu era nimeni, şi am dat ocol şirurilor de dulapuri, dispuse perpendicular pe pereţi. Din timp în timp apăsam cîte ceva — un lemn, un cui de aramă, o sculptură decorativă, înmărmurind la gîndul că aş putea descoperi o uşă mascată. Deodată am auzit larmă de paşi, o voce de femeie care a spus : „Nu-i nimeni", şi vocea unui bărbat care a confirmat acest lucru cu un mormăit posac. M-am speriat ; aşa cum eram, lipit de perete, între două dulapuri, nu puteam fi descoperit deocamdată, dar dacă noii sosiţi ar mai fi făcut cinci paşi în direcţia mea, noul ajutor de bibliotecar, Sandy Powell, ar fi apărut privirii lor, prins ca într-o capcană. Eram gata să intru şi în gaură de şarpe, şi gîndul la un dulap foarte încăpător, cu uşa masivă fără geam, se arătă în împrejurarea aceasta foarte logic. Uşa dulapului nu era bine închisă, aşa că am tras-o cu unghiile, în intenţia de a mă piti după ea dacă dulapul s-ar fi dovedit plin. Dulapul ar fi trebuit să fie plin — în febrilitatea mea îmi dădeam seama de lucrul acesta — şi totuşi a fost gol, salvator de gol. Adîncimea lui putea să cuprindă trei inşi stînd unul lîngă celălalt. Cheile atîrnau pe dinăuntru. Fără să le ating, ca să nu zăngăne, am tras uşa de stinghia interioară, şi-n dulap s-a aprins lumina, ca într-o cabină de telefon. Dar aici nu era nici un telefon, nu era nimic. Doar gol geometric şi lăcuit. N-am închis uşa de tot, temîndu-mă şi de data aceasta să nu fac zgomot, şi m-am pus să trag cu urechea, tremurînd din toate încheieturile. Totul s-a petrecut mult mai rapid decît povestesc şi, în timp ce-mi roteam privirea speriată prin ascunzătoare, am ascultat discuţia celor doi.

Femeia era Dige ; nu aş fi putut confunda cu nici o altă voce glasul ei domol, cu o intonaţie aparte, imposibil de redat din cauza muzicalităţii lui flegmatice, proprie numai acestei femei. Cine era bărbatul, nu întîmpinam o greutate prea mare să ghicesc : noi nu uităm vocile care ne-au ironizat.

Aşadar, intraseră Holloway şi Dige.

— Vreau să iau o carte — spuse ea exagerat de tare. Se plimbau încoace şi încolo.

— Dar aici într-adevăr nu-i nimeni — vorbi şi Holloway.

— Da. Deci, aşa — ea parcă continua o discuţie întreruptă — lucrul acesta se va întîmpla negreşit.

— Oho !

— Da. În tonuri pastelate. Sub forma unor contacte sufleteşti învăluitoare. Un soare de toamnă, care nu încălzeşte.

— Dacă nu cumva eşti prea sigură pe tine.

— Greşesc ?! Adu-ţi aminte, dragul meu, de Richard Bruce. Acest lucru e atît de firesc pentru el.

— Aşa. Mai departe ! spuse Holloway. Dar promisiunea ?

— Negreşit. Eu cred că prin noi. Dar nu-i spune nimic lui Thomson. Izbucni apoi în rîs. Rîsul ei avea ceva care mă jignea. Pentru viitorul nostru, este mai bine să-l ţinem în umbră. La momentul oportun îl împingem în faţă. În cele din urmă, cînd vom fi stăpîni pe situaţie, vom renunţa la el pur şi simplu. Dă-mi o carte... pentru orice eventualitate... E o ediţie superbă — continuă Dige, cu aceeaşi voce intenţionat ridicată, dar, lăudînd cartea, trecu din nou la un ton scăzut. Mi s-a părut, probabil. Eşti sigur că nu trage

nimeni cu urechea ? Aşadar, pe mine mă neliniştesc... aceşti... aceşti...

— Pare-se vechi prieteni ; cineva a salvat viaţa cuiva sau ceva de felul acesta — spuse Holloway. În orice caz, ce-ar putea ei să facă ?!

— Nimic, dar asta te derutează.

Ce-a mai spus n-am mai auzit bine.

— Bagă de seamă ! Să mergem totuşi, căci veştile tale cer gîndire. Jocul îşi merită miza. Ţie îţi place Hanoover ?

— Eşti un idiot !

— Ţi-am pus o întrebare în afara temei şi atîta tot.

— Dacă vrei să ştii, îţi voi spune mai mult chiar : dacă viaţa nu m-ar fi încercat atîta, dacă nu mi-ar fi pustiit sufletul, poate că undeva, într-un colţişor al inimii, s-ar cuibări şi microbul acesta, pasiunea. Dar, sărmanul, prea e... la el atîrnă mai greu pasiunea. Să te-ndrăgosteşti lulea nu-i de loc convenabil.

— Dacă-i aşa — remarcă Holloway — sînt liniştit în ce priveşte rezultatul operaţiei. Aceste cugetări originale conferă atitudinii tale puterea de convingere necesară : desăvîrşesc minciuna. Ce-i vom spune lui Thomson ?

— Acelaşi lucru ca şi pînă acum. Toată speranţa e la tine, dragul meu. Numai că nu va face nimic. Această casă ca-n filme este construită atît de conspirativ, cum n-a visat nici măcar familia de Medicis.

— O să intre-n belea.

— N-o să intre-n belea. Pun capul pentru asta. Într-un fel, inteligenţa lui face cît a mea.

— Să mergem. Ce-ai luat ?

— Vreau să caut, dacă nu e cumva... citind astfel de cărţi reuşeşti minunat să te stăpîneşti.

— Îngerul meu, nebunul de Friederich nu și-ar fi scris niciodată cărțile, dacă te-ar fi citit pe tine.

Dige străbătu o parte din odaie, îndreptîndu-se spre mine. Pașii ei grăbiți amuțiră, apoi răsunară dintr-o dată, după cum mi se păru, chiar lîngă dulap. Oricît aș fi fost eu de novice în lumea unor oameni ca locatarii acestei case, dar auzul meu fin, ascuțit de emoțiile acestei zile, înregistră cu o exactitate fotografică cuvintele rostite și dezghiocă din ce părea neînțeles toate sensurile suspecte. Nu-i prea greu să-ți închipui ce s-ar fi întîmplat dac-aș fi fost descoperit aici. Cît am putut de repede și de prudent, am închis ușa crăpată și m-am ghemuit într-un ungher. Dar pașii se opriră în alt loc. Nedorind să mai încerc aceeași spaimă, am început să scotocesc febril în căutarea unei ieșiri — care să ducă unde ? — fie și-n zid ! Și am observat la dreapta mea, unde era zidul, o clanță îngustă, metalică, cu o destinație necunoscută. Am apăsat pe ea în jos, în sus, la dreapta, cu disperare și cutezătoare speranță că spațiul se va lărgi — nici un rezultat. În sfîrșit, am răsucit și spre stînga. Și se întîmplă — ei, nu aveam eu dreptate să-mi făuresc cele mai năstrușnice închipuiri ? — se întîmplă ceea ce trebuia să se întîmple aici. Peretele dulapului se dădu fără zgomot înapoi, lucru ce mă sperie cu toate acestea mai puțin decît discuția pe care tocmai o interceptasem, și am alunecat pe luciul unui gang îngust și lung, cît un cvartal, luminat electric, unde, cel puțin, aveai încotro s-o rupi la fugă. Cu un entuziasm nedomolit, am deplasat la loc, cu amîndouă mîinile, panoul greu de zid ; a alunecat ca pe rotile și, cum era exact de înălțimea gangului, nu s-a mai

văzut nici o crăpătură. Intenţionat l-am închis astfel, încît nici eu să nu-l mai pot deschide. Trecerea dispăruse. Între mine şi bibliotecă se ridica un perete.

VI

Faptul de a-mi fi tăiat, în felul acesta, toate punţile de retragere, a avut un ecou neîntîrziat în sufletul şi în mintea mea — parcă mi s-a răsucit ceva în inimă şi mi-am dat seama că am procedat nesăbuit.

Nu mai avea nici un sens să încerc a deschide din nou peretele spre bibliotecă — înaintea ochilor mei se ridica un perete căptuşit cu piatră pătrată, care nu ştia rostul cuvîntului „Sesam" şi nici nu se vedea vreun loc care să-mi provoace dorinţa să apăs pe el. Mi-o făcusem cu mîna mea. La acest necaz se mai adăuga, în parte, un fel de spaimă exaltată (restul îl alcătuia, să zicem, jubilarea) de-a mă găsi singur în locuri enigmatice şi oprite. Unicul lucru de care mă temeam era că nu mă voi putea smulge din această lume de mistere; dacă stăpînii casei m-ar fi descoperit aici, m-aş fi descurcat, relatîndu-le discuţia auzită şi ar fi înţeles poate dorinţa mea de a mă ascunde ce a decurs de aici. Chiar şi un om mai puţin isteţ, surprinzînd o asemenea discuţie, şi-ar fi luat măsuri de precauţie. Oamenii aceştia, urmărind anumite scopuri — de unde să ştiu eu care anume ? — au discutat în ascuns, şi au făcut haz de ceva. Trebuie să spun că întotdeauna am socotit comploturile un

fenomen absolut normal şi aş fi fost foarte neplăcut impresionat dacă ele ar fi lipsit dintr-un loc ca acesta, unde totul era atît de enigmatic. Încercam o imensă satisfacţie, ba mai mult chiar, o adîncă voluptate, trăind aceste întîmplări neobişnuite ; dar încordarea prin care treceam se făcea resimţită nu numai prin caruselul nebunesc al gîndurilor, ci şi prin tremurul mîinilor şi al genunchilor ; atunci cînd închideam şi deschideam gura, dinţii îmi clănţăneau ca nişte bănuţi de aramă. După ce mi-am tras puţin sufletul, am mai cercetat o dată fundătura în care mă aflam, încercînd să stabilesc cum şi în ce loc anume s-ar putea deplasa o parte din zid, dar nu am descoperit nici o crăpătură. Am pus urechea, fără să aud însă nimic altceva decît hîrşiitul pe piatră făcut de urechea mea; fireşte, nu am ciocănit. Nu ştiam ce se petrece în bibliotecă. Se prea poate să fi aşteptat puţin, să nu se fi scurs decît cinci sau zece minute, dar cum se întîmplă de obicei în asemenea împrejurări, simţurile au luat-o înaintea timpului, marcînd acea limită după care este firesc ca un suflet nerăbdător să treacă la acţiune. Oricît de deplin m-aş fi pus de acord cu cineva, întotdeauna şi în toate situaţiile, îmi rezervam o anumită libertate de acţiune ; şi de data aceasta m-am gîndit că trebuie să profit de libertate pentru a mă abandona în voie plăcerii de a face investigaţii. De cum ispita şi-a vîrît coada, nimic nu m-a putut împiedica să mă arunc în braţele acestei formidabile seducţii. Mă stăpînea de mult patima hoinărelii prin locuri necunoscute şi cred că destinul multor hoţi ce se află după gratiile închisorii este tributar tocmai acestui sentiment, care nu face deosebire între un pod şi un maidan, între nişte insule exotice şi o locuinţă

străină, ce nu-ţi aparţine. Dar oricum ar fi, patima aceasta s-a deşteptat, a început să mă hărţuie, şi eu am pornit-o hotărît înainte.

Gangul să tot fi avut în lăţime o jumătate de metru şi încă vreo patru ţoli pe deasupra ; în înălţime atingea patru metri ; aşadar, arăta ca un puţ strîmt de foraj ; privind în lungul lui, simţeai o senzaţie ciudată, ca atunci cînd te uiţi într-o fîntînă adîncă. Din loc în loc, pe stînga, şi pe dreapta, se distingeau nişte linii verticale şi întunecate — erau uşi sau treceri laterale, încremenite într-o lumină mută. Celălalt capăt mă chema, şi eu m-am avîntat spre misterele acelea tainice şi miraculoase.

Pereţii gangului erau căptuşiţi pînă la jumătate cu faianţă cafenie, pardoseala — în culori cenuşiu şi negru, dispuse ca o tablă de şah, iar bolta albă, ca şi tot restul pereţilor pînă la faianţă, strălucea luminată la distanţe egale de nişte cristale cilindrice şi răsfrînte, care acopereau becurile electrice. Am mers pînă la prima linie verticală din stînga, luînd-o drept uşă, dar de aproape am văzut că era un arc îngust, de la care cobora în abisuri sumbre şi neştiute o scară în spirală, îngustă, cu trepte de tuci şi cu balustrada din aramă. Am amînat investigarea acestui loc pînă ce voi fi străbătut o distanţă cît mai mare, ca să-mi fac o imagine de ansamblu a situaţiei. Trebuia apoi să chibzuiesc la cele ce vor urma. M-am grăbit deci să ating extremitatea gangului. Din fugă, mă uitam la nişele ce se deschideau pe ambele părţi, descoperind scări la fel cu prima, doar că unele duceau în sus. N-o să greşesc dacă voi aprecia distanţa de la un capăt la celălalt al gangului la două sute cincizeci de picioare ; după ce am străbătut-o în goană, uitîndu-mă înapoi,

am văzut că situaţia era aceeaşi ; prin urmare, nimeni nu pornise pe urmele mele.

Acum mă găseam la extremitatea gangului, care comunica, formînd un unghi drept, cu un al doilea gang, absolut identic. La stînga şi la dreapta se deschidea o nouă perspectivă, de loc deosebită de prima şi marcată tot inegal de liniile verticale ale nişelor de pe laturi. Odată ajuns aici, pe mine a pus stăpînire, ca să zic aşa, un echilibru al intenţiilor ; aripile gangului transversal nu se deosebeau prin nimic ce ar fi putut determina o alegere, ele fiind perfect identice. În împrejurarea aceasta, un nasture sau vreun alt fleac asemănător, pierdut pe jos, ar fi fost suficient pentru ca hotărîrea „încotro s-o apuc" să scape din echilibrul paralizant al senzaţiilor. Un asemenea fleac ar fi constituit un impuls. Dar, privind întîi spre una din părţi, şi întorcîndu-te apoi spre cealaltă, puteai la fel de uşor să iei partea dreaptă drept stînga, sau stînga drept dreapta. Ciudat lucru, stăteam în nemişcare, rotindu-mi privirea, şi nici nu bănuiam că odată un măgar se necăjise ca şi mine între două căpiţe de fîn. Parc-aş fi prins rădăcini. Încercam să mă mişc într-o parte sau în cealaltă, dar rămîneam pe loc, neclintit, luînd mereu de la capăt rezolvarea unei probleme care nu fusese încă rezolvată în nici un fel. Este oare cu putinţă să descriu tristeţea aproape fizică, surescitarea ciudată şi stupidă pe care am simţit-o atunci ? Ezitînd neputincios, am simţit cum teama de a nu rămîne ţintuit pentru totdeauna a început să-mi dea tîrcoale, întunecîndu-mi mintea. Salvarea mea a fost că ţineam mîna stîngă în buzunarul hainei, învîrtind între degete grămăjoara de monede. Am luat o monedă

și am aruncat-o la stînga, scontînd să declanșez o situație decisivă ; moneda s-a rostogolit și eu m-am luat după ea numai pentru că trebuia s-o ridic. Prinzînd moneda, am început să parcurg al doilea gang, cuprins de bănuiala că și acesta putea să comunice la capăt cu un altul, așa cum s-a întîmplat și cu cel de unde tocmai plecasem atît de zdruncinat, că și acum îmi mai auzeam bătăile inimii.

Ajuns la capătul lui, am văzut însă că situația mea se complicase și mai mult decît înainte — gangul se oprea într-o fundătură, fiind barat de un zid compact.

Am făcut cale-ntoarsă, cercetînd nișele din pereți unde, ca și pînă acum, se vedeau trepte ce coborau în umbră. Una dintre nișe nu avea trepte de fier, ci din piatră, în număr de cinci ; ele duceau la o ușă masivă și bine închisă, dar cînd am împins-o, a cedat, lăsîndu-mă să pătrund în beznă. Scăpărînd un chibrit, am putut să văd că mă aflam într-un spațiu nu prea mare, străjuit de patru pereți, împînziți de scărițe înguste, cu mici paliere, ce aderau la niște arcade. Sus de tot, se aflau alte scări, unite prin punți transversale.

Destinația și traseul acestui păienjeniș mi-erau, firește, necunoscute ; avînd însă posibilitatea unei alegeri atît de largi, m-am gîndit că n-ar strica să mă întorc. Gîndul acesta deveni deosebit de ademenitor cînd chibritul se stinse. L-am consumat și pe al doilea, avînd însă grijă să reperez comutatorul de lîngă ușă și să-l întorc. Avînd lumină, am privit din nou în sus, dar scăpînd cutia de chibrituri, m-am aplecat după ea. Dar ce să fie asta ?! Mi-au ieșit oare în întîmpinare niște monștri din tainița ce i-a zămislit, ori am început

să-mi ies vertiginos din minți ? Sau eram pradă halucinațiilor ?

Am fost cuprins de chinurile groazei și am simțit că paralizez ; incapabil să-mi mai redobîndesc poziția verticală, m-am proptit cu mîinile în pardosea și am căzut în genunchi. Un urlet mi s-a oprit în gît : eram sigur că mă voi rostogoli în gol. Totuși, nu s-a întîmplat așa. La picioarele mele am văzut ochii tîmpi ai unor ființe înzestrate cu boturi ca-n măștile de groază. Pardoseala era transparentă. Chiar sub sticlă, pironiți în sus, se zgîiau la mine o mulțime de ochi, sinistru colorați ; vedeam un carusel de siluete stranii și contorsionate, de țepi, flotoare, branhii și ghimpi ; alte siluete și mai cumplite se ridicau din adînc ca niște sfere presărate cu vîrfuri de cuie, sau ca niște romburi. Alunecarea lor lină, starea de inerție, unduirea lor somnolentă erau întrerupte doar de cîte un corp mlădios, ce despica zvîcnind semiobscurul verzui, ricoșînd și năpustindu-se ca o minge ; toate mișcările acestea erau înfiorătoare și sălbatice. Înlemnit de groază, simțeam că mă voi prăbuși și voi muri înăbușit. Din fericire gîndul meu astfel descătușat s-a grăbit să însumeze datele relațiilor materiale și imediat mi-am dat seama că mă aflu pe plafonul de sticlă al unui acvariu gigantic, suficient de gros pentru a-mi reține corpul în cădere.

Cînd marea mea tulburare s-a risipit, am scos limba la pești, ca o răzbunare pentru spectacolul lor halucinant, m-am întins de-a binelea și am privit cu lăcomie. Lumina nu răzbătea prin tot stratul de apă ; o zonă considerabilă, cea inferioară, era umbrită în adînc, iar în partea de sus lăsa să se vadă pragurile unor grote artificiale și ramificațiile arborilor de măr-

gean. Pe deasupra acestui peisaj unduiau meduze şi nişte plante necunoscute, ce atîrnau prinse de tavan. Sub mine ieşeau din adînc şi se cufundau din nou nişte siluete fantastice, împrăştiind scîntei din ochi şi din cuirasele lor ţepoase. Nu mă mai temeam ; sătul de privelişte, m-am ridicat şi am luat-o spre scară ; sărind cîte două trepte, am urcat pînă la palierul de sus şi am pătruns într-un alt gang.

Aici era luminat la fel ca în locurile pe unde mai umblasem ; aspectul gangului se deosebea însă radical de cel de jos. Gangul acesta, pardosit cu plăci de marmură cenuşie, decorate cu motive albastre, era cu mult mai lat, dar şi mult mai scurt ; pereţii lui perfect netezi erau acoperiţi de la un capăt la altul cu şnururi, prinse ca nişte strune în suporţi de faianţă. În mijlocul bolţilor ogivale ce alcătuiau plafonul străluceau becuri montate în aramă roşie. Fără să zăbovesc, am ajuns la o uşă cu canaturi, de un aspect puţin obişnuit şi care bara gangul ; era aproape pătrată, iar canaturile se trăgeau, alunecînd în perete. În spatele ei era un spaţiu ce amintea interiorul unui dulap mare, putînd să adăpostească trei inşi. Această colivie, căptuşită cu lemn închis de nuc, şi în care se găsea o canapeluţă, trebuia să constituie, după cum mi s-a părut, un fel de cheie pentru deciziile mele ulterioare ; o cheie misterioasă, dar totuşi cheie, deoarece nu mai întîlnisem niciodată canapele acolo unde, evident, ele nu-şi aveau rostul ; dar de vreme ce ea se afla acolo, se afla, fireşte, ca să-şi împlinească menirea, adică să te poţi aşeza. Nu era greu să-ţi dai seama că în strîmtoarea aceasta puteai sta doar în aşteptarea — a cui ? sau a ce ? — lucrul acesta trebuia să-l aflu. Nu mai puţin impunător era şirul de butoane albe, din

os, dispuse deasupra canapeluței. Pornind iarăși de la considerații pe deplin logice, potrivit cărora aceste butoane nu puteau fi destinate unor scopuri dăunătoare sau primejdioase și că, apăsînd pe ele, aș fi putut să greșesc, dar nicidecum să-mi pun viața în pericol, am ridicat mîna cu gîndul să fac o încercare...

Este cu totul firesc ca, acționînd în necunoscut, imaginația să se grăbească a anticipa rezultatul, așa că eu, după ce am întins degetul, i-am stăvilit mișcarea de apăsare. Dintr-o dată mi-a străfulgerat prin minte : dar dacă se dă alarma în toată casa, dacă se va porni un zornăit asurzitor ? În liniștea desăvîrșită care mă înconjura, mi-am imaginat atît de clar pocnetul ușilor trîntite, tropăitul picioarelor ce aleargă și țipetele : „Unde ? Cine ? Hei, veniți aici !“, încît m-am lăsat pe canapeluță și mi-am aprins o țigară. «Mda ! mi-am zis — departe am mai ajuns, unchiule Gros ! Și cînd mă gîndesc că la vremea asta dumneata m-ai fi sculat din așternutul mizer și, încălzindu-mă cu o scatoalcă, m-ai fi trimis să bat la geamul întunecat al cîrciumei „Cîrmește-o spre noi“, ca să-mi dea o sticlă...» Ca într-un joc de noroc eram surescitat de ideea că nu știu nimic din tainele acestei case și mai ales de faptul că tot ceea ce va urma, precum și felul cum va decurge totul peste o oră... peste o zi... sau un minut... era învăluit în cea mai neagră taină. Pendulul gîndurilor mele avea amplitudini uriașe, putînd să-mi reprezint orice, chiar și apariția unor pitici, cu bărbuțe sure, tichii și mantii, furișîndu-se de-a lungul zidurilor și purtînd în priviri licăriri viclene. Atunci mă cuprinse groaza ; m-am ridicat, deci, și am apăsat cu curaj pe buton, așteptînd să văd dacă nu cumva se deschide peretele lateral. Pe loc am simțit o legă-

nare ușoară și cabina începu să se rotească spre dreapta, atît de repede, încît gangul dispăru într-o frîntură de secundă ; zidul se perinda prin fața mea, aci închizîndu-mi intrarea, aci arătîndu-mi golul unor ganguri, iar eu, învîrtindu-mă neîncetat, goneam prin fața lor, în timp ce mă țineam cu mîinile de canapea și priveam prostit cum alternează obstacolele cu perspectivele.

Totul s-a petrecut în acel ritm categoric al mașinilor, împotriva căruia conștiința noastră nu poate obiecta, protestul fiind lipsit de sens. Mă învîrteam în cerc în interiorul unui tub imens, în care zidul și golurile se succedau la intervale egale și atît de repede, că nu mă puteam hotărî să sar în vreunul din acele ganguri ce dispăreau nemilos ; ele apăreau pentru o clipă la nivelul cabinei și se mistuiau, cum se mistuiau la rîndul lor și pereții ce le despărțeau. Rotirea era, de bună seamă, stabilită pentru un timp mai îndelungat, pentru că nu slăbea și, odată începută, o ținea într-una, ca o sarabandă drăcească. De-aș fi știut cum să mă opresc, aș fi pus de îndată capăt acestei desfătări neprevăzute, dar fiecare din cele nouă butoane, încă neîncercate de mine, era ca o șaradă. Nu știu de ce, dar oprirea se lega în conștiința mea de ultimul buton de jos. Începînd să amețesc, am hotărît că nu pot să mă rotesc așa toată viața și am apăsat cu ură pe el, zicîndu-mi : fie ce-o fi. Cabina se deplasă imediat și mă ridică mult în sus, într-o mișcare elicoidală, pînă ce temnița mea se opri, continuîndu-și însă rotirea într-un perete cu același număr de spații pline și de ganguri, ca și cel precedent. Atunci am apăsat pe butonul al treilea, numărînd de sus în jos, și am coborît, dar după cum am putut să

observ, mă găseam mai sus de nivelul la care fusesem întîia oară, și am început și aici să mă învîrtesc pînă ce mi s-a făcut greață. M-am alarmat. Aproape inconștient de ceea ce fac, am început să apăs butoanele, la nimereală, în timp ce zburam în sus și în jos cu sprinteneala unui ciocan cu aburi ; în cele din urmă am apăsat, firește cu totul întîmplător, pe butonul pe care ar fi trebuit să pun mîna de la bun început. Cabina rămase țintuită în fața unui gang, la un nivel necunoscut, și am ieșit legănîndu-mă pe picioare.

De-aș fi știut să conduc liftul turnant îndărăt, m-aș fi întors numaidecît să ciocănesc și să-mi fac drum prin peretele bibliotecii, dar nu mă simțeam capabil să mai suport o dată captivitatea lui rotitoare și de aceea am apucat-o încotro m-au dus ochii, sperînd să ies la loc deschis. Eram foarte obosit. Mintea mi se înnegurase : memoria mi-e neputincioasă să mai reconstituie în toată prospețimea amănuntului locurile pe unde umblasem, coborînd și urcînd, și întîlnisem în drumul meu uși laterale și ganguri ce se întretăiau ; îmi amintesc doar spațiile strîmte, lumina, cotiturile și scările ca un singur tot, strălucitor și încîlcit. În cele din urmă, după ce mi-am bătut picioarele de-mi ardeau călcîile, m-am așezat în umbra deasă din fundul unei nișe nu prea lungi, dispusă lateral, și fără o altă ieșire și mi-am fixat privirea, pe zidul culoarului din fața mea, acolo unde liniștea adîncă aștepta, în lumini și pustietate, să se scurgă această noapte demențială. Tînjind de dorul zgomotelor, auzul meu se încorda obsedant, pînă la acea intensitate ce-ți provoacă dureri de cap, imaginînd zgomot de pași, foșnete și tot felul de alte sunete, dar nu surprindea decît propria mea respirație.

Deodată, glasuri îndepărtate mă făcură să sar în picioare — veneau cîţiva oameni ; din ce parte însă, nu puteam să-mi dau încă seama ; în cele din urmă, devenind mai distinct, zgomotul prinse a se auzi din dreapta. Am stabilit că veneau doi oameni, o femeie şi un bărbat. Îşi vorbeau cu zgîrcenie, făcînd pauze mari, iar cuvintele fîlfîiau confuz pe sub boltă, aşa că n-am putut să le desluşesc convorbirea. M-am lipit de perete, cu faţa în direcţia din care se apropiau, şi în curînd l-am văzut pe Hanoover alături de Dige. Amîndoi erau surescitaţi. Nu ştiu dacă mi-a părut doar, sau aceasta era realitatea, dar faţa agitată şi palidă a amfitrionului căpătase o albeaţă aproape incandescentă, iar în atitudinea femeii era ceva tăios şi agil, ca de cuţit ridicat să lovească.

Fireşte, temîndu-mă să nu fiu descoperit, aşteptam ca ei să-şi urmeze calea pe lîngă mine, cu toate că ispita de a ieşi şi a mă da în vileag era mare ; speram să rămîn iarăşi singur pe propriul meu risc şi m-am tras în umbră cît am putut mai adînc. Dar, depăşind ascunzătoarea mea, Dige şi Hanoover se opriră — eram atît de aproape că eu, scoţînd capul, îi puteam vedea chiar în dreptul meu.

Se desfăşură o scenă pe care n-o voi uita niciodată.

Vorbea Hanoover.

Stătea în picioare, sprijinit cu mîna stîngă de perete, şi privea drept înainte ; din cînd în cînd se uita la femeie cu nişte ochi plini de suferinţă. Mîna dreaptă şi-o ţinea ridicată, subliniind cu ea cuvintele rostite. Dige, mai scundă ca el, întorcînd abia perceptibil capul plecat, îl asculta şi pe chipul ei se putea citi o adîncă tristeţe ; era foarte frumoasă acum, mai frumoasă decît prima oară cînd o văzusem ; tră-

săturile ei aveau ceva cald, omenesc, dar parcă impus din politețe sau din calcul.

— În faptul că e insesizabil — spuse Hanoover, continuînd o discuție necunoscută mie. Mă găsesc parcă în mijlocul mai multor prezențe nevăzute. Avea o voce obosită, profundă, ce trezea atenție și simpatie. Dar parcă am ochii legați și strîng, strîng fără încetare nenumărate mîini, strîng pînă la epuizare, fără să-mi mai dau seama dacă mîna pe care o ating este aspră ori moale, fierbinte sau rece ; în același timp însă, trebuie să mă opresc la una din ele și mă tem că n-o voi descoperi.

Apoi tăcu. Dige spuse :

— Îmi vine greu să aud acest lucru.

În vorbele lui Hanoover (mai era amețit de băutură, dar se ținea bine) se insinua o amărăciune inexplicabilă. Atunci cu mine se petrecu ceva ciudat, independent de voința mea, ceva ce nu s-a mai repetat multă vreme, vreo zece ani, pînă ce n-a devenit o trăsătură naturală a mea ; aceasta era starea pe care o voi descrie acum. Am început *să percep senzațiile celor care discutau* și, fără să-mi dau seama că de fapt le port în ființa mea, eu le socoteam ca venind parcă din afară. În clipa aceasta, Dige își așeză mîna pe mîneca lui Hanoover, *cîntărind durata pauzei, pîndind, ca să spun așa, momentul și nelăsîndu-i să-i scape bătaia aceea a timpului,* după care, oricît ar fi fost de infimă această dimensiune pur psihologică a lui, *va fi prea tîrziu* să mai vorbească, după cum nu trebuia să vorbească nici măcar cu o fracțiune de secundă mai devreme. Tăcut, Hanoover *continua să vadă acea mulțime de mîini despre care tocmai pomenise ;* el se gîndea la mîinile pe care le

strîngea, cînd, deodată, ochii i se opriră pe mîna albă a lui Dige. Oricît de fugitivă îi fu privirea, *ea se repercută fără întîrziere în mintea femeii, ca și cum palma ei ar fi simțit contactul fizic cu o strună tainică și nevăzută* ; surprinzînd subit ritmul, ea își luă mîna de pe mîneca lui Hanoover și, întinzîndu-o cu palma în sus, îi spuse cu o voce clară și convingătoare :

— Aceasta este mîna.

Îndată ce rosti aceste cuvinte, tripla mea percepție senzorială, a mea și a celorlalți doi, încetă. Acum vedeam și înțelegeam doar ceea ce puteam să văd și să aud eu. Hanoover luă mîna femeii și îi cercetă pe-ndelete fața, așa cum facem atunci cînd, de dragul unei experiențe, citim de la distanță o pagină tipărită : ghicim pe alocuri cuvintele, în ideea că, făcînd o legătură între cele ghicite și cele citite, vom da în felul acesta de sensul celor rămase nedescifrate. Apoi el se apleacă și îi sărută mîna, spunînd fără o însuflețire deosebită, dar pe un ton foarte grav :

— Îți mulțumesc. Te-am înțeles bine, buna mea Dige, și n-aș vrea să se scurgă această clipă. Să ne lăsăm purtați de curent.

— Perfect — spuse ea înveselită și împurpurîndu-se — îmi pare tare, tare rău pentru dumneata. Fără iubire... E straniu și bine în același timp.

— Fără iubire — repetă el — poate c-o să vină și ea... Dar poate și să nu vină, dacă ceva...

— Va fi înlocuită de o anumită afecțiune. Afecțiunea poate să evolueze după aceea. Știu bine acest lucru.

Se lăsă tăcerea.

— Acum — spuse Hanoover — să nu mai rostim nici un cuvînt despre aceasta. Să păstrăm totul în noi. Așadar, îți promisesem să-ți arăt grăuntele din care am purces. Perfect. Eu sînt Aladin, iar acest perete, ei, ce crezi, ce fel de perete e acesta ? Și înveselit parcă, zîmbi. Vezi cumva vreo ușă aici ?

— Nu, aici nu văd nici o ușă — răspunse Dige, așteptînd amuzată. Dar știu că ea există.

— Există — spuse Hanoover. Așadar... — el ridică mîna, apăsă pe ceva și o forță nevăzută trase un panou vertical din perete, deschizînd o ușă. Mi-am întins gîtul cît am putut de tare, constatînd că este cu mult mai lung decît îmi închipuisem. Cu ochii aproape ieșiți din orbite și cu capul scos în afară, priveam înăuntrul noii ascunzători unde intraseră Hanoover și Dige. Acolo era lumină. După cum am constatat imediat, nu intraseră într-un culoar, ci într-o încăpere circulară ; partea din dreapta era ascunsă privirii mele — eu uitîndu-mă pe o direcție oblică — dar partea din stînga și din centru, unde se opriră cei doi, era destul de aproape, așa că le-am putut auzi toată convorbirea.

Pereții și podeaua acestei încăperi fără ferestre erau tapisați cu catifea violetă, împodobită pe pereți cu o rețea subțire din aur, în ochiuri hexagonale. Plafonul nu-l puteam vedea. În stînga, pe un piedestal cu incrustații de culoare aurie, se găsea o statuetă neagră : o femeie cu ochii legați, care, cu degetele de la un picior, abia de atingea o roată, a cărei osie era împodobită cu o pereche de aripi, iar celălalt picior și-l ținea ușor ridicat și adus spre spate. Pe jos era întins, făcînd bucle mari, un lanț galben și strălucitor, de grosimea unui lanț mijlociu de an-

coră ; fiecare verigă trebuie să fi avut vreo douăzeci şi cinci de funţi. Am numărat vreo douăsprezece asemenea bucle, fiecare lungă de cinci pînă la şapte paşi, după care a trebuit să închid ochii de durere, atît de puternică era scînteierea acestui lanţ superb, curat ca lumina zorilor şi presărat cu puncte incandescente şi incolore acolo unde jucau razele de lumină. Aveai impresia că din pricina acestui incendiu orbitor catifeaua fumegă. În aceeaşi clipă în urechi prinse să răsune un zvon subţirel, insistent ca zumzetul de ţînţar, şi mi-am dat seama că este aur, aur curat, aruncat la picioarele piedestalului unde se înălţa femeia cu ochii legaţi.

— Iată-l — spuse Hanoover, înfundîndu-şi mîinile în buzunare şi împingînd cu vîrful ghetei un inel dublu, ce se deplasă cu greutate. O sută patruzeci de ani sub apă. Nici un fir de rugină, nici o scoică, aşa cum şi trebuie să fie. Peeron a fost un corsar rafinat. Se spune că ducea cu el pe poetul Castruccio, să-i cînte în versuri toate bătăliile şi chefurile, ca şi femeile frumoase, cînd se întîmpla să fie prinse. Lanţul acesta l-a făurit în 1777, cu cinci ani înainte de a fi spînzurat. Pe unul din inele, după cum vezi, s-a păstrat inscripţia : „6 aprilie 1777, din voinţa lui Ieronim Peeron".

Dige spuse ceva. I-am auzit cuvintele, dar nu le-am înţeles.

Era un vers sau un fragment dintr-o poezie.

— Da — explică Hanoover — eram, fireşte, sărac. Auzisem mai demult legenda după care Peeron a tăiat lanţul acesta de aur, împreună cu ancora, ca să fugă de vasele engleze care-l încolţiseră pe neaşteptate. Iată şi urmele : vezi, aici a fost tăiat. Se lăsă pe

vine și ridică veriga tăiată. Întîmplarea sau destinul, cum vrei să-i spui, m-a îndemnat să mă scald odată, în zori, nu departe de locul acesta. Mă îndepărtam din ce în ce mai mult de țărm, unde apa era mai adîncă, deoarece la mal îmi venea pînă la genunchi, și m-am împiedicat, lovindu-mă de ceva dur cu degetul mare de la picior. M-am aplecat și, tulburînd apa din jur, am scos din nisip acest lanț strălucitor și greu, ridicîndu-l pînă la jumătatea pieptului, dar, sleit de puteri, am căzut împreună cu el. Doar un cufundar, care se legăna pe valuri, s-a uitat la mine cu un ochi negru, crezînd pesemne că am prins vreun pește mai mare. Eram beat de fericire. Am îngropat din nou lanțul în nisip și am însemnat locul, așezînd pe țărm un șir de bolovani, orientat în direcția comorii mele, apoi am transportat-o la mine, trudind cinci nopți la rînd.

— Singur !? Ce forță ți-a trebuit !

— Nu, în doi — spuse Hanoover după o pauză. L-am tăiat bucăți, pe măsură ce-l scoteam, cu o pilă obișnuită, de mînă. Dar mîinile ne-au mai durut multă vreme. Apoi l-am transportat în căldări, presărînd pe deasupra scoici. Asta a ținut cinci nopți, și n-am închis ochii toate aceste cinci nopți, pînă ce n-am găsit un om destul de bogat și demn de încredere, care să ia în gaj întreaga cantitate de aur fără să sufle o vorbă. Eu voiam să-l păstrez... cea... cel... care mi-a fost asociat cînd l-am transportat dansa noaptea, pe mal, la lumina lunii...

Tăcu. Un zîmbet frumos, stîrnit de o amintire, îi lumină chipul mîhnit și el șterse acest zîmbet, trecîndu-și mîna peste față.

Dige îl privea pe Hanoover în tăcere și-și mușca buza. Era foarte palidă și, coborîndu-și privirea spre lanț, părea absentă : atît de nepotrivit cu această discuție era chipul ei, semănînd cu obrazul unui orb, deși ochii ei reflectau mii de gînduri.

— Asociatul... — rosti ea foarte rar — ți-a lăsat dumitale tot lanțul ?

Hanoover ridică sus de tot capătul lanțului, cu o forță pe care nu i-o puteai bănui, apoi îi dădu drumul.

Lanțul zurui, curgînd într-un șuvoi greu.

— Nu l-am dat uitării. A murit — spuse Hanoover. S-a întîmplat pe neașteptate. De altfel, avea un caracter ciudat. Apoi lucrurile s-au petrecut în felul următor : am lăsat unui om de încredere să dispună cum va socoti el de banii mei, pentru ca eu să pot fi liber. După un an, mi-a telegrafiat că suma a sporit la cincisprezece milioane. În timpul acesta eu călătoream. Am călătorit vreme de trei ani, în care timp am primit cîteva asemenea înștiințări. Omul acesta îmi administra averea și mi-o sporea cu atîta succes, că a trecut de cincizeci de milioane. Investea aurul meu unde credea, în petrol, cărbune, în sudoarea bursei, în șantiere navale și în... am uitat în ce încă. Eu primeam doar telegrame. Cum îți place una ca asta ?

— Norocos lanț ! răspunse Dige, aplecîndu-se și încercînd să-l ridice de un capăt, dar nu reuși să-l urnească. Nu pot.

Ea își îndreptă spatele și Hanoover spuse :

— Să nu spui nimănui ce ai văzut aici. De cînd l-am răscumpărat și l-am sudat la loc, ești primul

om care-l vede. Și acum, să mergem. Da, să ieșim, iar eu am să ferec șarpele acesta de aur.

Se întoarse, crezînd că ea îl urmează, dar, aruncîndu-i o privire în timp ce se îndepărta, o strigă din nou.

— Dige !

Femeia rămăsese locului, cu ochii țintă la el, dar avea privirea atît de goală, că Hanoover, uimit, lăsă mîna întinsă să-i cadă. Dige închise ochii pe neașteptate, făcu o sforțare, dar nu se clinti din loc. De sub genele-i negre, pe care le ridica cu o încetineală înspăimîntătoare, tremurătoare și sticloasă, aluneca o privire strălucitoare, stranie și mată în același timp, ca de nebună, ce fulgeră doar o clipă. Dige lăsă capul în jos, își atinse ochii cu mîna și, oftînd, își îndreptă ținuta, se desprinse din loc, dar se clătină și Hanoover o susținu, privind-o alarmat.

— Ce-i cu dumneata ? o întrebă el.

— Nu-i nimic. Mi-am... mi-am închipuit cadavrele ; captivii legați de lanț, cărora li se dădea drumul la fund.

— Așa proceda Morgan — spuse Hanoover. Peeron nu era atît de crud, și legenda îl înfățișează mai curînd ca pe un bețivan plin de ciudățenii, decît bestial.

Ieșiră, peretele se lăsă în jos și reveni la locul său, ca și cum niciodată n-ar fi fost mișcat din loc. Discutînd, cei doi s-au retras în direcția de unde apăruseră. De îndată m-am hotărît să mă uit după ei, dar... vrînd să pășesc, n-am fost în stare. Picioarele îmi înțepeniseră și nu-mi mai dădeau ascultare. Parc-aș fi stat multă vreme într-o poziție incomodă. Învîrtindu-mă într-un picior, am reușit cu mare greutate

să-l ridic pe celălalt și să-i schimb poziția. Era greu și a căzut în jos, ca pe o pernă, fără să simt nimic. Tîrînd lîngă el și celălalt picior, am ajuns la concluzia că în felul acesta aș putea merge cu o iuțeală de vreo zece picioare pe minut. În ochii mei stăruia luciul aurului, lovindu-mi în valuri pupilele. Starea aceasta de vrajă dură vreo trei minute și dispăru la fel de neașteptat precum se ivise. Atunci am înțeles de ce Digo și-a acoperit ochii și mi-am amintit de întîmplarea, istorisită de cineva, despre un mărunt slujbaș francez de la tezaurul Băncii Naționale, care, plimbîndu-se printre stivele de lingouri, n-a mai putut să plece pînă nu i s-a dat un pahar cu vin.

— Va să zică așa — repetam eu fără noimă, ieșind în cele din urmă din ascunzătoare și rătăcind prin gang. Acum m-am convins că am avut dreptate cînd m-am lansat să fac descoperiri. Femeia îl va prinde în mreje pe Hanoover și el se va însura cu ea. Lanțul de aur îmi șerpuia pe dinaintea ochilor, se tîra pe pereți și mi se încurca printre picioare. Trebuia neapărat să aflu unde s-a scăldat el cînd a găsit lanțul. Cine știe, poate a mai rămas ceva acolo și pentru sufletul meu. Mi-am scos din buzunar monedele de aur. Era foarte, foarte puțin ! Capul mi se învîrtea. Rătăceam, notînd cu greutate unde și cum o cotesc ; uneori, prăbușit parcă în beznă, înregistram cu dificultate cîte un gînd, și pășeam înstrăinat de propria-mi persoană, obosit să mai sper că peregrinările prin locul acesta strîmt, luminos și plin de neliniște, vor avea un sfîrșit. Totuși, cred că agitația mea interioară era puternică, fiindcă, în ciuda delirului provocat de oboseală și cu toată emoția întreținută de ea, mi-am dat seama, oprindu-mă brusc, ca în fața unei pră-

păstii, că sînt închis, că m-am rătăcit și că noaptea durează. Și nu frica, ci o desperare totală și cea mai deplină indiferență față de fapul că voi fi prins aici a pus stăpînire pe mine atunci cînd, aproape prăbușit de epuizare; m-am oprit în dreptul unei nișe, la fel cu toate celelalte, m-am lungit și am început să bat cu picioarele în perete; dar am bătut în așa fel, încît ecoul, amplificat și mugind cu un vuiet surd, porni să bubuie, umplînd toate spațiile, de sus și de jos.

VII

N-am fost de loc surprins cînd peretele a coborît de la locul lui și, în adîncul luminos al unei încăperi spațioase și elegante l-am văzut pe Pope, iar în spatele lui pe Dürock, îmbrăcat cu un halat pestriț. Dürock ridică dar lăsă imediat revolverul și amîndoi se repeziră la mine, să mă tîrască înăuntru de mîini și de picioare, pentru că eu nu mai puteam să mă ridic. M-am lăsat pe un scaun, rîzînd și bătîndu-mă cu toată puterea peste genunchi.

— V-o spun eu — am rostit — se căsătoresc! Am văzut! Femeia aceea tînără cu stăpînul vostru. Era cam aghezmuit. Zău așa! I-a sărutat și mîna. După toată regula. Lanțul de aur se găsește acolo, după zid; trebuie să cotești de patruzeci de ori, prin patruzeci de ganguri. L-am văzut. Am nimerit în dulap și acum judecați-mă cum veți găsi de cuviință, dar dumitale, Dürock, îți voi fi întotdeauna credincios, și cu asta, basta!

Foarte aproape de fața mea am văzut un pahar cu vin. Dinții mi-au clănțănit pe sticlă. Am băut vinul și, din bezna somnului prăvălit peste mine, am mai apucat să aud cum Dürock spunea :

— Nu-i nimic, Pope ! Sandy și-a căpătat porția și și-a potolit setea de extraordinar. Acum e inutil să vorbești cu el.

Cînd am făcut ochii mari, mi s-a părut că a fost un leșin de scurtă durată și căpitanul a smuls de pe mine haina, pentru ca frigul să-mi dea ghes să sar în picioare mai repede. Dar în timpul somnului nimic nu mi s-a șters din minte. Lumina zilei privea prin ochiurile perdelei. Stăteam întins pe o sofa. Pope nu era acolo. Dürock se plimba pe covor, ținîndu-și capul plecat, și fuma.

Deschizînd ochii și înțelegînd cele petrecute, i-am închis la loc, chibzuind cum să mă port, căci nu știam dacă mă vor potopi cu mustrări, sau totul va trece cu bine. Cu toate acestea, am înțeles că cel mai nimerit este să rămîn eu însumi. M-am ridicat în capul oaselor și i-am spus lui Dürock, pe neașteptate :

— Sînt vinovat.

— Sandy — spuse el, tresărind și așezîndu-se alături de mine — de vinovat ești vinovat. În picoteala ta, ai bolborosit ceva în legătură cu discuția din bibliotecă. Lucrul acesta este pentru mine foarte important și de aceea nu mă supăr. Dar ascultă : dacă va merge tot așa și în continuare, ai să știi într-adevăr totul. Povestește ce ți s-a întîmplat.

Am vrut să mă ridic în picioare, dar Dürock m-a împins cu palma pe frunte și m-am așezat la loc. În mine se mai învolbura un somn nebun. Îmi simțeam încheieturile strînse ca-ntr-un clește și-mi frîngeam

maxilarele de atîta căscat; și o desfătare, o desfătare nepotolită mi se topea în membre. Adunîndu-mi în grabă gîndurile și fumînd, ceea ce era un obicei matinal de-al meu, i-am povestit, amintindu-mi cît mai exact, discuția dintre Holloway și Dige. Despre nimic altceva nu m-a descusut și nu m-a interogat Dürock atît de mult, ca în legătură cu această discuție.

— Tu trebuie să mulțumești norocului că te-a adus aici — a remarcat el în cele din urmă, cu un aer foarte preocupat. Văd, de altfel, că-ți merge din plin. Ai dormit destul?

Dürock nu mai înregistră răspunsul meu: dus pe gînduri, își freca fruntea, plin de neliniște; apoi se ridică și începu din nou să umble. Ceasornicul de pe cămin arăta ora șapte și jumătate. Soarele despică aerul gros de fum cu o rază subțiratică. Ședeam și mă uitam în jurul meu. Splendoarea acestei încăperi, oglinzile înrămate în fildeș, chenarul de marmură al ferestrelor, mobila meșteșugit sculptată, mătăsurile colorate, frumusețea zîmbind din tablourile strălucind de aur și de zări albastre, picioarele lui Dürock, ce pășeau pe blănuri și pe covoare — toate acestea întreceau puterile mele și mă extenuau. M-aș fi simțit mai bine dacă m-aș fi aflat în bătaia soarelui și mi-aș fi strîns ochii, orbit de luciul mării. Orice priveam mă încînta, căci totul era neobișnuit.

— Noi vom pleca, Sandy — spuse Dürock, oprindu-se locului — apoi... dar la ce bun această introducere?... Vrei să pornești într-o expediție?...

Crezînd că-mi propune Africa sau vreun alt loc unde aventurile se țin lanț, la fel de dese ca înțepăturile de țînțari într-un ținut mlăștinos, am răspuns precipitat:

— Da ! De o mie de ori da ! Jur pe blana leopardului că voi fi pretutindeni unde vei fi şi dumneata !

Spunînd acestea, am sărit în picioare. Se prea poate ca el să fi ghicit la ce mă gîndeam eu, pentru că a prins să rîdă obosit.

— Nu chiar atît de departe cum probabil ai dori-o tu, dar va fi o călătorie în „împărăţia sufletului omenesc". Într-o împărăţie unde domneşte întunericul.

— O, nu vă înţeleg ! am răspuns, neputînd să-mi dezlipesc privirea de la gura lui arogantă şi condescendentă, strînsă ca o menghine, şi de la ochii cenuşii şi tăioşi ce mă priveau de sub fruntea lui severă. Mie, zău, îmi e totuna, de vreme ce ai nevoie de mine.

— Chiar foarte mare nevoie, căci mi se pare, tu poţi să-mi fii de folos ; te-am cîntărit încă de ieri. Spune-mi, cît ţine drumul pe apă pînă la Maidanul de Semnalizare ?

El mă întreba de suburbia din Liss, cum se numea ea din timpuri străvechi, cînd oraşul abia începuse să se înfiripe ; pe coloanele de piatră de la capul botezat „Maidanul de Semnalizare", în timpul nopţii ardeau butoaie de smoală, aprinse cu învoirea unităţilor coloniale, în semn că vasele pot să intre în Golful de Semnalizare. În prezent, Maidanul de Semnalizare era un loc destul de populat, ce-şi avea vama sa, poşta şi alte instituţii asemănătoare.

— Cred — i-am răspuns — că este cale de vreo jumătate de ceas, dacă avem vînt bun. Vrei să pleci într-acolo ?

Fără să-mi răspundă, a trecut în odaia învecinată şi, după un timp, s-a întors îmbrăcat după portul locuitorilor de pe coastă ; din toată splendoarea omului

de lume nu-i mai rămăsese decît chipul. Purta o haină de piele cu manșete duble, o vestă roșie cu nasturi din sticlă verde, o pălărie mică de lac, ce aducea cu un ceaun răsturnat peste o cratiță ; în jurul gîtului avea un fular în carouri, iar în picioare, peste pantalonii din păr de cămilă, de culoare cafenie, niște cizme moi, cu tălpile groase. Oameni astfel îmbrăcați pot fi văzuți adesea pe chei, în bătaia soarelui, printre parîme întinse și șiruri de butoaie, ținînd de nasturele de la vestă pe cîte un cetățean congestionat de băutură și povestindu-i ce oferte avantajoase face firma „Cumpără pe veresie“ sau „Asigură-te fără să-ți trebuiască“.

În timp ce eu mă minunam privindu-l, fără să am, firește, curajul să zîmbesc sau să scap vreo remarcă, Dürock s-a apropiat de peretele cuprins între ferestre și a tras de un șnur ce atîrna. O porțiune din perete, descriind un semicerc, se răsturnă și formă o policioară, lăsînd la vedere o nișă, unde se aprinse lumina ; se auzi un bîzîit ce venea din zid și nici n-am apucat bine să-mi dau seama ce se petrece, că la nivelul policioarei se ridică în nișă un fel de masă, pe care se aflau cești, un ibric pus pe o spirtieră ce ardea, chifle, unt, pesmeți și aperitive din pește și carne ; atît de puternic am resimțit rumeneala, untul, sfirîitul și aroma diferitelor feluri de pe farfuriile albe, decorate cu un desen ce închipuia niște flori verzui, încît totul părea pregătit de mîinile unui magician al artei culinare. Zaharnița semăna cu o prăjitură din argint. Lingurițele, cleștele pentru zahăr, șervețelele, trecute prin inele emailate, garafa cu coniac de culoarea carminului, prinsă într-o împletitură de mici frunze de viță lucrate în aur — toate

acestea au apărut privirii mele ca soarele dintre nori. Dürock se apucă să ducă la masa cea mare bunătățile expediate de ființele magice, spunînd :

— Aici te poți descurca și fără servitori. După cum vezi, stăpînul nostru și-a organizat totul destul de ingenios, iar în cazul de față de-a dreptul inteligent. Dar să ne grăbim.

Văzîndu-l cît mănîncă de repede și de îndemînatic, timp în care turna în paharul lui și într-al meu din garafa ce-și tremura lumina trandafirie pe fața de masă, am pierdut cadența, și am început să scap din mînă ba cuțitul, ba furculița ; o vreme jena era maimai să mă copleșească, dar pofta de mîncare a învins și pînă la urmă m-am descurcat foarte repede, simulînd că aș fi cu mult mai grăbit decît Dürock. De îndată ce am încetat să mai acord atenție gesturilor mele, treaba a mers cum nu se poate mai bine ; apucam, mestecam, înghițeam, dădeam deoparte, beam și eram foarte mulțumit de mine. În timp ce mestecam, nu încetam să reflectez la o chestiune pe care nu mă hotăram, dar tare aș fi vrut s-o spun, și poate că nici n-aș mai fi spus-o, dacă Dürock n-ar fi observat privirea mea concentrată.

— Ce s-a întîmplat ? mă întrebă el distrat, ca și cum s-ar fi găsit undeva la mare depărtare de mine, în vîrful unor piscuri de munte.

— Cine ești, de fapt, dumneata ? am întrebat și am tresărit în sinea mea. „Pînă la urmă, tot m-a luat gura pe dinainte ! Să te ții acum !“ m-am gîndit, cu amărăciune.

— Eu ? ! făcu Dürock foarte surprins, fixîndu-mă cu privirea lui cenușie ca oțelul. Izbucni în hohote și, văzînd că am înlemnit, adăugă : Nu face nimic !

Aş vrea totuşi să văd cum îi vei pune o asemenea întrebare lui Estampe. O să răspund cu franchețe la întrebarea ta. Sînt un jucător de şah.

Despre jocul de şah aveam o idee vagă, dar, vrînd-nevrînd, m-am mulţumit cu acest răspuns, confundînd în mintea mea tabla de şah cu zarurile şi cu cărţile de joc. „Într-un cuvînt, jucător!" am cugetat, fără să fiu cîtuşi de puţin deziluzionat de răspuns, ci, dimpotrivă, întărindu-mi şi mai mult admiraţia faţă de el. Un jucător înseamnă un mare temerar, un om dintr-o bucată, care îndrăgeşte riscul. Odată încurajat, intenţionam să pun o nouă întrebare, dar portiera se dădu în lături şi intră Pope.

— Eroii dorm — spuse el cu glas hîrîit; era extenuat, cu chipul palid, nedormit, şi de îndată mă fixă alarmat. Personajele secundare sînt toate în picioare. Îndată va sosi şi Estampe. Pariez că va pleca cu voi. Ei, Sandy, ai făcut-o boacănă şi ai avut noroc că n-ai fost descoperit în locurile acelea. Hanoover putea pur şi simplu să te omoare. Să te ferească Dumnezeu să scapi vreo vorbă! Fii de partea noastră, dar ţine-ţi gura, o dată ce-ai nimerit în dandanaua asta. Aşadar, ce s-a întîmplat ieri cu tine?

Şi am povestit iarăşi despre convorbirea din bibliotecă, despre lift, acvariu şi despre lanţul de aur.

— Ei, vezi! se adresă Pope lui Dürock. La disperare, omul este capabil de orice. Nu mai departe decît acum trei zile, în prezenţa mea, el i-a spus acestei Dige: „Dacă totul va decurge şi în viitor aşa cum se conturează de pe acum, te voi ruga să joci un rol de mare efect". E limpede despre ce-i vorba. Toate privirile o vor fixa, şi ea, cu mîna ei îngustă, descriind un gest automat, va face contactul.

— Așa. Las' să facă contactul ! spuse Dürock. Deși... da, te înțeleg.

— Sigur că da ! vorbi Pope cu înflăcărare. Realmente, n-am mai văzut un alt om care să se încreadă atît de orbește, să fie atît de convins. Privește-l cînd e singur. Te cuprinde groaza. Sandy, du-te la dumneata. De altfel, ai să te rătăcești din nou.

— Lasă-l — spuse Dürock — ne va fi necesar.

— Nu exagerăm ? Pope își plimbă ochii de la mine la Dürock și înapoi. De altfel, fă cum știi.

— Ce dezbateți în lipsa mea ? întrebă Estampe, făcîndu-și apariția și strălucind de curățenie. Vreau să știu și eu. Unde vă pregăteați să plecați, Dürock ?

— Trebuie să verificăm. Voi face o încercare, deși nu știu cum se va termina.

— A ! O incursiune ? Ehe, cînd vor apărea doi voinici, așa cum sîntem noi, dumneata și cu mine, pariez o sută contra unsprezece că nu ne vor rezista nici chiar stîlpii de telegraf ! Cum ? Ați și mîncat ? Și ați și băut ? Și eu încă nu ? După cîte văd, căpitanul e cu dumneata și-ți debitează filozofia lui de trei parale. Noroc, căpitane Sandy ! Am auzit că toată noaptea te-ai îndeletnicit cu minarea acestor ziduri ? !

Am pufnit doar, pentru că nu mă puteam simți ofensat.

Estampe se așeză la masă și înfulecă la nimereală, turîndu-și, de asemenea, din garafă.

— Ascultă-mă, Dürock, vin cu dumneata !

— Credeam că vei rămîne deocamdată cu Hanoover — spuse Dürock. Și, pe deasupra, într-o chestiune atît de delicată...

— Bine, să strecor la momentul potrivit o vorbă ?

— Nu. Am putea să-i tulburăm...

— Şi să-i dispunem! În sănătatea acestei omizi încăpăţînate!

— Eu vorbesc serios — insistă Dürock. Îmi surîde mai curînd ideea să stîrnim cît mai puţină zarvă în jurul acestei chestiuni.

— În ce hal mănînc! Estampe îşi ridică cuţitul căzut pe jos.

— Judecînd după datele pe care le deţin — interveni Pope — Estampe o să vă prindă bine.

— Desigur! aprobă tînărul, făcîndu-mi cu ochiul. Uite, şi Sandy va spune că am dreptate. De ce m-aş vîrî cu de-a sila în discuţia voastră delicată? Eu şi cu Sandy ne vom piti undeva într-un tufiş şi vom prinde muşte... Nu-i aşa, Sandy?

— Dacă vorbiţi serios — am răspuns — o să vă spun următoarele: de vreme ce este o treabă primejdioasă, orice om poate fi de folos.

— Poftim? Dürock, auzi vocea căpitanului? Ce sentinţe dă!

— Dar de ce vă gîndiţi la o primejdie? întrebă cu seriozitate Pope.

La aceasta aş fi răspuns că primejdia era necesară pentru liniştea mea sufletească. „Un creier înfierbîntat şi o mînă rece", cum se spune. Aş mai fi spus că toate aceste cuvinte şi gînduri nerostite pînă la capăt, pregătiri, deghizări şi lanţuri de aur îţi sugerează primejdia, tot aşa după cum laptele îţi sugerează plictiseala, cărţile tăcerea, iar păsările zborul; dar pe atunci tot ce era nebulos, pentru mine era clar, chiar fără să am alte dovezi.

— Pentru că are loc o asemenea discuţie — am spus eu — mă jur pe cabestan că n-are nici un sens

că te adresezi celui mai puțin informat. Nu voi mai pune deci întrebări, îmi voi face datoria, voi îndeplini tot ce-mi veți cere.

— Dacă-i așa — îi spuse Dürock lui Estampe — schimbă-ți hainele. Treci în dormitorul meu, acolo vei găsi cîte ceva.

L-a însoțit pînă în odaia vecină, apoi s-a întors singur și a început să vorbească cu Pope într-o limbă pe care n-o înțelegeam.

Fără să știu ce se va petrece la Maidanul de Semnalizare, cu închipuirea mă și găseam acolo, unde fusesem de atîtea ori în copilărie. Da, acolo mă încăierasem cu puștimea și uram felul lor de a-ți băga degetele răschirate în ochi. Disprețuiam aceste tertipuri crude și neomenoase, preferînd tuturor subtilităților împrumutate din arsenalul borfașilor o lovitură sigură și puternică în bărbie. Pe seama Maidanului de Semnalizare circula zicala: „Pe Maidan, și ziua este noapte". Își duceau traiul acolo niște oameni uscățivi, vînjoși și palizi, cu privirile șterse și gurile crispate. Își aveau obiceiurile lor, concepțiile lor, și un patriotism al lor ciudat. Acolo se vînturau hoții cei mai abili și mai primejdioși; erau în floare orgiile, contrabanda și banditismul, adevărate asociații formate din flăcăi în toată firea, avînd fiecare cîte o căpetenie. Cunoscusem un marinar din Maidanul de Semnalizare, era un om puhav, cu ochii ca niște triunghiuri ascuțite; nu zîmbea niciodată și niciodată nu se despărțea de șișul său. Se încetățenise părerea, pe care nimeni nu încerca s-o infirme, că este mai sănătos să n-ai de-a face cu oamenii aceia. Marinarul de care vorbesc era plin de dispreț și ură

pentru tot ce se găsea în afara Maidanului şi, dacă-i întorceai vorba, pălea şi zîmbea atît de înfiorător, că-ţi pierea cheful să-l mai contrazici. Umbla veşnic de unul singur, încet şi legănîndu-se abia perceptibil, cu mîinile înfundate în buzunare, şi cerceta, petrecîndu-l atent din ochi, pe oricine zăbovea cu privirea pe faţa lui buhăită, ca şi cum ar fi vrut să-l oprească şi, din vorbă în vorbă, să înceapă gîlceava. Refrenul lui veşnic era : „La noi acolo...", „Noi facem altfel...", „Ce ne pasă nouă de chestia asta", şi altele de felul acesta, încît aveai impresia că s-ar fi născut la mii de mile depărtare de Liss, într-o ţară de proşti căpăţînoşi, pe unde umblă tot felul de fanfaroni, cu pieptul umflat şi cuţitele ascunse în sîn.

După puţin timp îşi făcu apariţia Estampe, impopoţonat cu o tunică şi pantaloni albaştri de fochist, şi cu o şapcă ponosită ; se duse drept la oglindă şi se măsură din creştet pînă-n picioare.

Deşi deghizarea aceasta a lui îmi stîrnea curiozitatea, n-am avut totuşi curajul să întreb ce vom face noi trei la Maidan. Se părea că ne aşteptau nişte isprăvi pline de risc. Mi-am luat o înfăţişare cît mai severă şi priveam în jur încruntat şi plin de importanţă. În sfîrşit, Pope a anunţat că s-a făcut ora nouă, iar Dürock că trebuia s-o pornim, şi am părăsit încăperea cu toţii, intrînd în imperiul tăcerii, inundat de lumină şi străjuit de ziduri măreţe şi pustii ; scăldaţi într-o strălucire feerică, am mers de-a lungul unor coridoare în care ochiul ţi se pierdea, şi am ajuns la o scară în spirală. Uneori mă vedeam în cîte o oglindă, adică vedeam un tînăr nu prea înalt, cu părul întunecat şi pieptănat lins peste cap. Se vede că nu era nevoie să-mi schimb îmbrăcămintea, căci era sim-

plă : o haină oarecare, ghete obișnuite și o șapcă de culoare cenușie.

După ce am trăit o viață destul de lungă, am remarcat că memoria înregistrează cel mai trainic liniile drepte, de pildă, o stradă ; dacă însă veți reconstitui chiar și imaginea unei locuințe modeste, care să nu fie a dumneavoastră și în care ați fost numai o singură dată, apoi amplasarea camerelor și a mobilierului va fi pe jumătate rodul unei exercițiu personal în ale arhitecturii și mobilatului ; de veți reveni acolo, o veți vedea cu totul altfel. Ce să mai spun de clădirea gigantică a lui Hanoover ? Copleșit de uimire, de aspectul ei fabulos, mă zbăteam în încăperile întortocheate și luxoase ca o libelulă în mrejele unor becuri aprinse. Este firesc, deci, că am reținut, și așa destul de vag, doar acele părți din clădire pe care am fost nevoit să le străbat de unul singur ; locurile, însă, pe unde am mers urmîndu-i pe alții, mi-au rămas în memorie ca o aglomerare de scări și ziduri.

Coborînd și ultimele trepte, Dürock luă de la Pope o cheie lungă și o introduse în broasca unei uși de fier forjat ; ea dădea într-un canal întunecat, cu boltă de piatră. Lîngă un debarcader, printre alte bărci, se găsea și o pilotină cu pînze, în care ne-am instalat. Dürock era grăbit ; înțelegînd că ne așteaptă evenimente ce nu suportă amînare, am pus imediat mîna pe lopeți și am dezlegat pînza. Pope îmi întinse un revolver, iar eu, punîndu-l bine, m-am umflat de mîndrie, ca o mînătarcă după ploaie. Apoi șefii mei își făcură semne cu mîna. Pope plecă, iar noi, trăgînd la rame, ieșirăm din strîmtoarea zidurilor igrasioase în largul apei, trecînd pe sub un arc de piatră, năpă-

dit de tufe. Am ridicat vela. Abia cînd pilotina se depărtă de mal, mi-am dat seama de ce am plecat prin această gaură de șobolani și nu de la debarcaderul din fața palatului : aici nu ne putea vedea nimeni.

VIII

În acea dimineață fierbinte, aerul era transparent și în fața noastră se zărea clar șirul clădirilor din Maidanul de Semnalizare. Cu tot vîntul slab, pilotina prinse o viteză bunicică. Estampe cîrmi spre locul indicat de Dürock ; apoi ne-am aprins cu toții cîte o țigară și Dürock îmi ceru să păstrez tăcerea cea mai deplină nu numai cu privire la tot ce se va întîmpla la Maidan, ci și în legătură cu această călătorie.

— Dacă cineva te va încolți cu întrebările, descurcă-te cum știi, dar cel mai bine ar fi să spui că ai fost singur și că nu știi nimic despre noi.

— Am să-i îmbăt cu apă rece, fiți liniștiți — i-am răspuns — și, în general, bizuiți-vă pe mine. N-o să vă dezamăgesc.

Spre surprinderea mea, Estampe nu mă mai necăji. Cu aerul cel mai liniștit, luă chibriturile pe care i le înapoiasem fără să-mi facă măcar cu ochiul, cum se întîmpla de cîte ori avea prilejul ; în general era serios, cît poate să fie un om de felul lui. Curînd, însă, i se urî să stea cu gura închisă și începu să recite versuri pe nerăsuflate, dar băgînd de seamă că nimeni nu rîde, oftă și căzu pe gînduri. În timpul acesta

Dürock m-a tot descusut despre Maidanul de Semnalizare.

După cum am înțeles numaidecît, pe el îl interesa să știe cu ce se îndeletnicesc locuitorii Maidanului și dacă-i adevărat că aceste locuri nu se bucură de faima cea mai bună.

— Sînt niște ucigași fără pereche — i-am spus cu înflăcărare — niște pungași, să te ferească Dumnezeu! Oameni primejdioși, ce mai! Dacă am făcut această caracterizare ca să-l intimidez, ea rămîne totuși pe trei sferturi adevărată, deoarece în pușcăriile din Liss, dintr-o sută de deținuți, optzeci s-au născut în Maidan...

În general, după cum am mai spus, Maidanul de Semnalizare forma teritoriul unor tradiții cumplite și al unei ciudate gelozii, în virtutea căreia orice străin de acele locuri era socotit, de la sine înțeles, un dușman. Cum se pornise acest lucru și de unde își trăgea începuturile era greu de spus, dar ura față de oraș și de orășeni avea în sufletul locuitorilor din Maidan rădăcini atît de adînci, încît rareori cineva venit din oraș se putea stabili aici. Mă încăierasem acolo de trei ori, fără vreo pricină oarecare, numai pentru că eram din oraș și flăcăii mi-au „căutat pricină".

Fără să fac dovada unui talent sau a unei verve deosebite, i-am împărtășit toate acestea lui Dürock, fiind profund nedumerit ce însemnătate puteau să aibă pentru dînsul niște informații despre o lume cu totul deosebită de aceea în care trăia el.

În cele din urmă mă lăsă în pace și începu să vorbească cu Estampe. Era inutil să trag cu urechea; deși înțelegeam fiecare cuvînt, nu le puteam atribui vreun sens plauzibil. „O situație încurcată" — spuse

Estampe. „Pe care o vom descurca" — obiectă Dürock. „Pe ce te bazezi ?" „Pe același lucru pe care s-a bazat și el". „Dar acolo pot fi cauze mai serioase decît îți imaginezi". „Vom afla tot !" „Dar Digc..." — n-am mai deslușit restul frazei. „Ehe, tînăr mai ești !" „Nu, e adevărat — insista asupra unui lucru Estampe — e adevărat că nu trebuie să te gîndești". „Eu nu judec după ea — spuse Dürock — poate că singur aș fi greșit, dar climatul psihologic al lui Thomson și Holloway este suficient de elocvent".

Discuția aceasta purtată în maniera unor cugetări rostite cu voce tare pe marginea unui lucru bine știut numai de ei se prelungi pînă cînd ajunserăm la țărmul Maidanului de Semnalizare. Dar ea nu-mi furniză nici o explicație pentru evenimentele ce se petreceau. Acum însă nu mai era timp să reflectez, deoarece am ajuns la mal și am debarcat, lăsîndu-l pe Estampe să păzească pilotina, deși se vedea bine că nu prea avea chef să stea cu mîinile în sîn. Au convenit în felul următor : Dürock mă va trimite cu un bilețel de îndată ce avea să știe cum evoluează acea chestiune necunoscută mie, iar Estampe, citindu-l, va afla dacă trebuie să rămînă în barcă sau să ni se alăture nouă.

— De ce nu mă iei pe mine, ci pe acest băiețandru ? întrebă sec Estampe. Vorbesc serios. S-ar putea să se ajungă la o încăierare și trebuie să recunoști că în balanța unei asemenea acțiuni pumnul meu atîrnă greu.

— Din mai multe considerente — răspunse Dürock. Și tocmai în virtutea acestor considerente, deocamdată am nevoie de un ucenic ascultător, de un ajutor ager, și nu de un egal, cum ești dumneata.

— Poate că ai dreptate — spuse Estampe. Sandy, fii ascultător și iute în mișcări. Bagă de seamă !

Am înțeles că era furios, dar m-am prefăcut că nu bag de seamă — și eu în locul lui aș fi fost la fel de pornit.

— Hai să mergem — îmi spuse Dürock și ne-am îndepărtat, dar am fost totuși nevoiți să ne mai oprim pentru un timp.

În acel loc, țărmul alcătuia un povîrniș stîncos, iar în partea de sus se puteau vedea case și pomi. Chiar lîngă apă se zăreau mai multe bărci răsturnate cu fundul în sus și plase întinse la uscat. Tot aici se învîrteau vreo cîțiva oameni în picioarele goale și cu pălării de paie pe cap. Era de ajuns să te uiți la fețele lor palide și nebărbierite, pentru ca îndată să te închizi în tăcere. Lăsîndu-și baltă treburile, ei începură să ne cîntărească de la distanță : ce sîntem și ce facem, și șușoteau între ei. În ochii lor goi și abia crăpați se citea o dușmănie deschisă.

După ce depărtă cu cîțiva stînjeni pilotina de mal, Estampe aruncă ancora și se uită după noi, ținîndu-și mîinile strînse între genunchi. Din grupul de pe țărm se desprinse un individ deșirat, cu o față îngustă ; ne făcu semn cu mîna și ne strigă :

— De unde veniți, prieteni ?

Dürock zîmbi pașnic, continuîndu-și drumul în tăcere ; eu pășeam lîngă el. Deodată, un flăcău cu o față neghioabă și insolentă veni ca un iureș spre noi, dar înțepeni ca trăsnit la o depărtare de vreo cinci pași, scuipă flegmatic și se întoarse înapoi, sărind într-un picior și ținîndu-și cu o mînă călcîiul celuilalt picior.

Atunci ne oprirăm. Dürock se întoarse spre grupul zdrențăroșilor și, cu mîinile înfundate în buzunare, îi privi în tăcere. Aveai impresia că datorită privirii lui grupul s-a împrăștiat. Hohotind un timp între ei, se duseră la plasele și bărcile lor, făcîndu-se că nu ne mai bagă în seamă. Urcarăm povîrnișul și intrarăm într-o străduță pustie și îngustă.

Ulicioara se strecura printre grădini și case cu un singur cat, durate din piatră albă și galbenă și încinse de razele soarelui. Cocoșii și găinile de prin curți hoinăreau în voie, de după gardurile scunde, din gresie, se auzeau rîsete, înjurături, chemări prelungi, tărăgănate. Lătrau cîini, cîntau cocoși. Într-un tîrziu, întîlnirăm și trecători : o băbuță cocîrjată, niște copilandri, un bețivan ce mergea cu capul plecat, femei încărcate cu panere, bărbați în cărute. Trecînd pe lîngă noi, ne priveau cu ochi mirați, iar după o bucată de drum se opreau ; întorcîndu-mă, le-am văzut siluetele nemișcate — ne urmăreau cu o privire concentrată și posacă. Am cotit prin cîteva ulicioare, uneori trebuind să trecem cîte un podeț aruncat peste o rîpă și ne oprirăm în fața unei portițe de fier. Casa era în fundul curții ; la intrare, pe gardul de piatră, pe deasupra căruia puteam să privesc înăuntru, spînzurau tot felul de boarfe și rogojini puse să se zvînte în soare.

— Uite aici — spuse Dürock, uitîndu-se la acoperișul de olane — asta-i casa. Am recunoscut-o după copacul mare din curte, cum mi s-a povestit.

— Foarte bine — am spus, neavînd ce să zic altceva.

— Să intrăm — spuse Dürock și am pășit în curte, în urma lui.

În calitatea mea de aghiotant, mă țineam la o oarecare distanță de Dürock; el străbătu jumătate din curte și se opri uitîndu-se în jur. Pe o piatră. aproape de unul din praguri, ședea un bărbat meșterind la un butoiaș; o femeie întindea rufe. Un băiețaș de vreo șase ani, lîngă groapa cu lături, se scremea zgomotos: văzîndu-ne, se ridică și-și trase ursuz pantalonașii.

Dar abia ne-am făcut apariția, că, stîrniți de curiozitate, la geamuri apărură capete caraghioase, iar în praguri țîșniră femei; aveau gurile căscate și se uitau la noi insistent, așa cum te uiți la factorul poștal.

După ce-și roti ochii, să se orienteze, Dürock se îndreptă spre aripa din fundul curții. Intrarăm în umbra cerdacului, oprindu-ne lîngă trei geamuri cu perdeluțe albe. O mînă enormă săltă un capăt de perdeluță și am putut să zăresc un ochi mare, ca de bou, ce-și desfăcea pleoapele somnoroase la vederea celor doi străini.

— Ați nimerit bine, prieteni? spuse ochiul. Aveți vreo treabă cu mine?

— Dumneata ești Warren? întrebă Dürock.

— Eu sînt Warren, ce doriți?

— Nimic deosebit — spuse Dürock, cu glasul cel mai liniștit. Dacă aici locuiește o fată cu numele Molly Warren și dacă ea este acasă, vreau s-o văd.

Poftim! Eram sigur că e vorba de o femeie; de fapt de o fată, dar totuna-i! Ați putea să-mi spuneți de ce aveam presimțirea nezdruncinată că de îndată ce vom porni la drum, în cale ne va ieși femeia? Nu degeaba vorbele lui Estampe „omidă încăpățînată" m-au făcut să mă aștept la aceasta. Abia acum

mi-am dat seama că, de fapt, ghicisem tocmai ceea ce trebuia să se întîmple.

Ochiul sticli, se minună şi se dădu un pic la o parte, să-i facă loc şi celuilalt ; judecînd după expresia lor, cei doi ochi nu prevesteau o întîlnire prea veselă. Mîna dădu drumul perdelei, făcîndu-ne un semn cu degetul.

— Intraţi — spuse bărbatul, cu o voce sugrumată şi nefirească ; vocea era cu atît mai neplăcută, cu cît era diabolic de calmă. Intraţi, prieteni !

Intrarăm într-un mic coridor şi ciocănirăm la o uşă ce se găsea în stînga noastră.

— Poftiţi aici — repetă cu blîndeţe aceeaşi voce liniştită, şi îndată ne trezirăm într-o odaie.

În spaţiul dintre geam şi masă stătea un bărbat îmbrăcat cu o flanelă de corp şi pantaloni vărgaţi ; nu era nici prea chipeş, nici prea pocit, de statură mijlocie şi, după toate aparenţele, destul de vînjos ; avea părul lins şi de culoare închisă, gîtul gros şi nasul spart, care arăta la vîrf ca un ciot ; să tot fi avut în jur de treizeci de ani. Întorsese ceasul de buzunar şi acum îl ţinea la ureche.

— Molly ? rosti el.

Dürock repetă că doreşte s-o vadă pe Molly.

Warren ocoli masa, se apropie de noi şi-l fixă cu privirea pe Dürock.

— Mută-ţi gîndul — spuse el. Renunţă la planul dumitale. O să te coste scump.

— N-am nici un fel de planuri, am doar un mesaj pentru sora dumitale.

Dürock vorbea foarte politicos şi era de un calm desăvîrşit. Eu îl iscodeam cu privirea pe Warren.

Mi-o imaginam pe sora lui semănîndu-i și mă cuprinse tristețea.

— Ce fel de mesaj ? întrebă Warren, luînd ceasul și ducîndu-l iarăși, fără nici un rost, la ureche. Trebuie să văd despre ce-i vorba.

— N-ar fi mai simplu — obiectă Dürock — s-o invităm pe fată ?

— În cazul acesta, n-ar fi mai simplu să vă cărăbăniți și să trageți ușa după voi ? ! rosti Warren, suflînd din greu. Între timp, se dădu mai aproape de Dürock, plimbîndu-și în fugă ochii peste el. Ce-i cu mascarada asta ? Dumneata poți să-ți închipui că eu nu-s în stare să deosebesc un fochist sau un marinar autentic de un idiot împăunat ? De ce-ați venit ? Ce nevoie aveți de Molly ?

Văzînd cît de înspăimîntător a pălit Dürock, mi-a fulgerat prin minte că s-a apropiat sfîrșitul întregii istorii și că, în curînd, va trebui să tragem cu revolverul ; în consecință, m-am pregătit. Dar Dürock scoase numai un oftat. Pentru o clipă, chipul i se scofîlci, vădind efortul pe care-l făcuse să se stăpînească, și am auzit din nou aceeași voce egală și profundă :

— Aș putea să-ți răspund la toate, sau aproape la toate întrebările, dar acum n-o să-ți spun nimic. Te întreb doar atît : Molly Warren este acasă ?

Ultimele cuvinte le rosti atît de tare, încît dacă cineva ar fi fost acolo, le-ar fi auzit din camera vecină, prin ușa crăpată. Pe fruntea lui Warren se umflă o rețea de vine.

— Nici nu e nevoie să vorbești ! răcni el. Știu eu cine te-a trimis : parvenitul ăla, milionarul din groapa de lături. Ei bine, luați-vă tălpășița ! Molly

nu-i. A plecat. Încercați numai s-o găsiți, și jur pe țeasta diavolului c-o să vă rupem oasele !

Amenință cu mîna și o întinse, făcînd o mișcare sălbatică. Dürock i-o apucă fulgerător, mai sus de încheietură, o îndoi în jos și... am văzut cu surprindere cum stăpînul casei, furios și cu durerea întipărită pe față, cade într-un genunchi, apucînd mîna lui Dürock cu mîna sa liberă. Dürock îl înșfăcă și de această mînă și o smuci în jos, apoi spre spate. Warren căzu într-un cot, schimonosindu-se de durere, închise ochii și își acoperi fața. Dürock își frecă palmele, apoi se uită la Warren, care stătea lungit pe jos.

— Nu s-a putut altfel — spuse el — altă dată să fii mai cu băgare de seamă. Să mergem, Sandy !

Am ieșit în fugă după el, trăind sentimentul de adorație și entuziasm al spectatorului care a încercat o satisfacție neobișnuită. Auzisem multe lucruri despre oamenii foarte puternici, dar pentru prima oară vedeam un asemenea om, care însă nu părea puternic, în orice caz nu părea *chiar* atît de puternic. Eram plin de înflăcărare, jubilam, și de surescitare nici nu-mi simțeam picioarele. Dacă așa se prezintă doar începutul misiunii noastre, atunci cîte nu ne rezervă viitorul ?

— Mi-e teamă să nu-i fi fracturat mîna — îmi spuse Dürock cînd ieșirăm afară.

— Las' că se sudează osul ! am izbucnit, dorind să nu-mi alterez impresia cu nici un fel de considerații. O căutăm pe Molly ?

Clipa era de natură să ne apropie prin exaltarea pe care o trăiam amîndoi, și eu am intuit că acum am dreptul să aflu cîte ceva. Se vede că același lucru

îl simți și Dürock, deoarece mi se adresă simplu, ca de la egal la egal :

— Se petrece un lucru foarte încîlcit : Molly și cu Hanoover se cunosc de multă vreme, el o iubește foarte mult, dar cu ea s-a întîmplat ceva. La serbarea de mîine ar fi trebuit să participe și ea, dar au trecut două luni de cînd n-a mai dat nici un semn de viață, iar ultima dată i-a scris că refuză să-i fie soție și că pleacă. N-a mai dat nici o altă explicație.

Prietenul meu se exprimă atît de răspicat, încît am înțeles că nu dorește să mai dea și alte amănunte. Cuvintele lui însă m-au încălzit și mi-au umplut sufletul de recunoștință.

— Vă sînt foarte recunoscător — i-am spus, cît am putut mai încet.

Se întoarse și izbucni în rîs.

— Pentru ce ? O, cît ești de prostuț, Sandy ! Cîți ani ai ?

— Șaisprezece — am răspuns — dar curînd împlinesc șaptesprezece.

— Se vede cît de colo că ești un bărbat — remarcă el, iar eu, oricît i-ar fi fost de nedibace lingușirea, n-am reușit să-mi stăpînesc un suspin de fericire. Acum Dürock ar fi putut să-mi poruncească, fără a se teme că nu-i voi da ascultare, să mă tîrăsc și în patru labe în jurul golfului.

Abia ajunserăm la colț, cînd Dürock se opri și se uită înapoi ; m-am uitat și eu. După puțin timp, l-am văzut pe Warren ieșind pe portiță. Ne ascunserăm în așa fel, încît noi puteam să-l vedem printre ramurile ce se înălțau deasupra gardului, fără ca el să ne zărească. Warren se uită într-o parte și-n cealaltă, și o

apucă repede pe podețul aruncat peste rîpă, spre o ulicioară ce urca în pantă.

De îndată ce se făcu nevăzut, pe aceeași portiță ieși în fugă o fată desculță, avînd o falcă legată cu o basma, și o apucă în direcția noastră. Pe fața ei șireată se citea dezamăgirea, dar, ajungînd la colț și dînd cu ochii de noi, încremeni cu gura căscată ; apoi ne aruncă o privire piezișă, își continuă drumul cu mișcări leneșe și imediat se întoarse :

— O căutați pe Molly ? ne întrebă ea cu un aer misterios.

— Ai ghicit — răspunse Dürock, iar eu am înțeles că norocul ne-a surîs.

— N-am ghicit nimic, ci am auzit — ne întoarse vorba domnișoara (eram gata să urlu, scîrbit la gîndul că va spune : „Sînt aci și vă stau la dispoziție“) ; avea pomeții obrajilor foarte pronunțați și mătura aerul cu palmele, ca și cum ar fi vrut să prindă o pînză de păianjen. Uite, să știți, Molly lipsește cu adevărat ; acum e la căminul marinarilor, la soră-sa. Duceți-vă tot pe mal — și fetișcana ne arătă direcția cu mîna, făcînd semn. Nu-i decît o milă pînă acolo. O să vedeți un acoperiș albastru și un fanion pe catarg. Warren abia a plecat și se vede că pregătește vreo ticăloșie, așa că grăbiți-vă.

— Îți mulțumim, suflet bun — spuse Dürock. Înseamnă că nu sînt toți împotriva noastră.

— Eu nu sînt împotrivă, ci din contra. Aia o joacă pe fată cum vor ei ; mi-e tare milă de ea, și dacă nu-i nimeni să-i țină parte, o să fie înghițită.

— Înghițită ?! se miră Dürock.

— Păi, nu-l știți pe Lemarin ? întrebarea răsună răspicat, încărcată de reproșuri.

— Nu, nu-l ştim.

— Ei, atunci e mult de spus. O să vă povestească chiar ea. Eu mă duc, dacă mă văd cu dumneavoastră...

Fetişcana dispăru după colţ, legănîndu-se ; urmîndu-i îndrumările, ne năpustirăm, pe cît ne lăsa respiraţia, prin vadul cel mai apropiat spre ţărm, unde, după cum am băgat de seamă, trebuia să înconjurăm un mic promontoriu aflat în partea dreaptă a Maidanului de Semnalizare.

Fireşte, de-am fi întrebat, puteam s-o luăm pe drumul cel mai scurt, mergînd pe un pămînt tare şi nu prin prundişul alunecos ; dar în situaţia dată, după cum remarcase Dürock, era mai avantajos pentru noi să nu fim văzuţi pe-aici.

La dreapta, pe povîrnişul rîpei, se întindea o pădure, în stînga strălucea marea, în lumina dimineţii, iar vîntul sufla, din fericire, în cefele noastre. Eram mulţumit că mergem de-a lungul malului. Şuvoaiele de apă cu reflexe verzui se avîntau zgomotos pe prundiş, apoi se scurgeau la loc, înspumate, susurîndu-şi liniştea. Înconjurînd promontoriul, am zărit în depărtare, acolo unde faleza liliachie descria un arc, acoperişul albastru cu un fanion cît o şuviţă îngustă de fum ; atunci mi-am amintit că Estampe aşteaptă să-i dăm de veste. La acelaşi lucru se vede că se gîndea şi Dürock, căci îmi spuse :

— Estampe trebuie să mai aibă răbdare ; ceea ce va urma este mai important decît să-i dăm lui de veste.

Dar, după cum veţi vedea, cu Estampe a ieşit altfel.

IX

De îndată ce depășirăm promontoriul, vîntul se potoli și am auzit atunci acordurile slabe ale unui pian — intonînd o melodie veselă. Era străvezie și simplă, ca vîntul de cîmpie. Dürock se opri brusc, apoi porni mai încet, cu ochii închiși și capul plecat. Mi se părea că în ochi îi joacă rotocoale negre, provocate de strălucirea orbitoare a prundișului alb; zîmbi alene, fără să-și deschidă ochii, apoi se opri pentru a doua oară, cu mîna puțin ridicată în sus. Nu-mi dădeam seama la ce se gîndea. Deschise ochii pe neașteptate, mă văzu, dar continuă să privească absent, parcă s-ar fi găsit undeva, la mare depărtare; băgînd de seamă, în cele din urmă, că sînt intrigat, Dürock se întoarse și, fără să-mi spună o vorbă, își continuă drumul.

Lac de nădușeală, ajunserăm la umbra unei clădiri. Dinspre mare, în lungul fațadei, se întindea o terasă în două caturi, cu umbrare din pînză; un perete îngust și gol, numai cu o lucarnă, era orientat spre noi: ușile, după cum se putea presupune, dădeau spre pădure. Ne rămînea să aflăm ce fel de cămin era acesta și ce oameni îl locuiau.

Pianistul încheie motivul acela duios și spațiul fu inundat de o cascadă de sunete; treceau cu foarte mare repeziciune de la triluri acute la note scoase de bas și invers. În cele din urmă, în liniștea plină de farmec a dimineții marine, pianistul atacă cu putere un alt acord, repetîndu-l de cîteva ori la rînd; apoi se lăsă tăcerea, ca și cum interpretul s-ar fi făcut nevăzut.

— Admirabilă chestie ! se auzi, de pe terasa de sus, o voce răgușită și iritată. Am lăsat rachiul în sticlă cu un deget mai sus de etichetă, iar acum a căzut sub ea. Dumneata l-ai băut, Bill ?

— Cum îți imaginezi că o să beau eu din rachiul altcuiva ? răspunse Bill, sumbru și plin de noblețe. M-am gîndit doar că poate-i oțet și, cum sufăr de migrene, mi-am înmuiat puțin batista.

— Ar fi mai bine să nu suferi de migrene și să înveți...

Apoi, pentru că noi urcam pe o cărăruie ce ducea în spatele casei, cearta nu s-a mai auzit decît ca un duel confuz de voci ; în fața noastră se deschidea o intrare de la care pornea o scară. Mai aproape de colț era o a doua ușă.

Copacii rari, foarte înalți și umbroși, din jurul casei, se pierdeau ceva mai departe, într-o pădure deasă și, trecînd pe sub ei, nu am putut fi remarcați chiar de la început de singura ființă omenească pe care o zăriserăm aici. Era o domnișoară sau o fetiță ? N-aș fi putut spune imediat, dar înclinam să cred că era o fetiță. Mergea desculță prin iarbă, încolo și-n-coace, cu capul înclinat, ținîndu-și mîinile la spate și avea aerul că se plimbă în lung și-n lat, într-o încăpere. Sub un copac, pe niște stîlpi îngropați în pămînt, era o masă rotundă, acoperită cu față de masă ; pe ea se vedeau niște foi de hîrtie liniată, un creion, un fier de călcat, un ciocănel și o grămăjoară de nuci. Fata nu avea pe ea decît o fustă cafenie și o basma albă, vaporoasă, cu bordură albastră, aruncată peste umeri. Din părul ei foarte des, strîns ca vai de lume, ieșeau niște spelci lungi.

După ce se plimbă puţin, se aşeză fără chef la masă, însemnă ceva pe hîrtia liniată, apoi prinse fierul de călcat între genunchi şi începu să spargă pe el nucile cu ciocănelul.

— Bună ziua — spuse Dürock, apropiindu-se. Am fost informat că aici locuieşte Molly Warren.

Ea se întoarse atît de brusc, că toate nucile se vărsară în iarbă ; se îndreptă de spate, se ridică în picioare şi, pălind uşor, buimăcită, ridică o mînă. Pe faţa ei foarte expresivă, fină şi oarecum posomorîtă, trecură unde fugare şi stranii. Se apropie imediat de noi, aproape zburînd, aidoma unei adieri de vînt.

— Molly Warren ! spuse, parcă reflectînd la ceva, şi deodată se făcu roşie ca focul. Veniţi după mine, o să-i comunic.

Porni în grabă, pocnind din degete, iar noi, urmînd-o, ajunserăm într-o odaie mică, ticsită cu sipete şi mobilă de calitate proastă, dar îngrijită. Fără să ne mai acorde vreo atenţie, fetiţa dispăru pe altă uşă, trîntind-o în urma sa. Stăteam în picioare, cu braţele încrucişate, cuprinşi de o îndreptăţită încordare. Dincolo de uşa pe care o închisese fata în urma ei se auzi un scaun în cădere, sau un alt obiect asemănător, un zăngănit de cioburi sparte, un „lua-le-ar dracul de cîrlige", rostit pe un ton furios, şi după un huruit puternic, îşi făcu apariţia o fată foarte zveltă, cu chip zîmbitor, dar tulburată ; avea un păr bogat, ochi negri, vioi şi luminoşi, arzînd de îngrijorare ; purta o rochie subţire de mătase, colorată delicat în liliachiu, pantofi şi ciorapi de un verde-pal. Era fetiţa desculţă, cea cu fierul de călcat, dar, trebuie să recunosc, acum arăta ca o adevărată domnişoară.

— Molly sînt eu — spuse șovăitoare, dar cu un zîmbet deschis. Spuneți-mi totul repede, pentru că sînt foarte emoționată, deși nu se vede niciodată pe fața mea.

Eu m-am fîstîcit, deoarece, așa cum arăta, îmi plăcea foarte mult.

— Da, ai ghicit — spuse Dürock, așezîndu-se, ceea ce am făcut și noi, ceilalți. Sînt John Dürock, și mă pot considera prieten cu acela pe care îl voi numi de la început : Hanoover. Acest băiat, care e împreună cu mine, se numește Sandy... bravul nostru Sandy, în care am multă încredere.

Ea tăcea, privindu-l pe Dürock țintă în ochi și foindu-se neliniștită. Chipul i se crispă. După o pauză, Dürock continuă :

— Romanul dumitale, Molly, trebuie să aibă un sfîrșit frumos. Dar se petrec lucruri grave și neînțelese. Știu de lanțul de aur...

— Mai bine n-ar fi existat ! izbucni Molly. E o adevărată belea ; sînt sigură că totul se trage numai de la el !

— Sandy — spuse Dürock — du-te de aruncă o privire, nu vine cumva barca lui Estampe ?

Împingînd scaunul cu piciorul, m-am ridicat cu inima grea, căci vorbele lui Dürock conțineau o aluzie fără echivoc la faptul că-i deranjez. În timp ce ieșeam, m-am lovit de o femeie tînără, cu înfățișarea foarte tulburată și care, abia învrednicindu-mă cu o privire, își pironi ochii asupra lui Dürock. Pe cînd plecam, am auzit-o pe Molly spunînd : „E sora mea, Arkol".

Și uite așa, am fost nevoit să plec fără să aflu sfîrșitul acelei povești de dragoste ; era asemenea unui

cîntec neștiut și fascinant, ca tot ceea ce se leagă de dor și de iubire ; fără să mai vorbim că se referea la o atît de încîntătoare săgeată a lui Amor cum era această Molly. M-a cuprins mila de mine însumi, căci nu mi se acordase nici un rol în această poveste, fiind lăsat la îndemîna oricui, ca un briceag pe care-l închizi și-l pui în buzunar. Avînd justificarea că nu urmăresc vreun țel dăunător, am dat înconjur casei, cu pasul grav, pînă ce am văzut în partea dinspre mare un geam deschis : recunoscînd broderia perdelei, m-am așezat sub el, cu spatele la zid, și am auzit aproape tot ce se vorbea în odaie.

Se înțelege că mi-au scăpat multe cît am mers, dar am fost răsplătit prin cele auzite după aceea. Vorbea Molly, agitată, cu o voce aprinsă :

— Da' cum a venit el ? Și despre ce fel de întîlniri poate fi vorba ? Ne-am văzut cu totul de șapte ori, pfu-ui ! Trebuia să mă ducă imediat la el. De ce atîtea amînări ? Din pricina asta, am fost urmărită și absolut totul a fost dat în vileag. Vă dați seama, gîndurile acestea îți vin cînd chibzuiești la tot ce a fost. Pe deasupra, la el mai locuiește acum și o femeie foarte frumoasă ; ei, las' să stea, dar pe mine să nu mă mai cheme !

Dürock izbucni într-un rîs lipsit de veselie.

— Molly, el bea foarte mult — spuse Dürock — și bea pentru că a primit scrisoarea în care-i comunici hotărîrea dumitale definitivă. Probabil că nu i-a mai rămas nici o speranță. Frumoasa de care vorbești este în vizită. După părerea noastră, e pur și simplu o tînără cuprinsă de spleen. A venit din India cu fratele ei și cu un amic al lui : primul este gazetar, al doilea, mi se pare, arheolog. Îți dai seama ce

reprezintă palatul lui Hanoover. Faima lui a ajuns departe și ei au venit să contemple o minune a arhitecturii. Iar el le-a permis să locuiască acolo pentru că nu poate trăi singur, cu desăvîrșire singur. Molly, astăzi... la ora douăsprezece... dumneata ți-ai dat cuvîntul, acum trei luni.

— Dar mi l-am luat înapoi !

— Ia ascultați — spuse Arkol — nici nu mai știu ce să cred ! Frații noștri lucrează pentru canalia aceea de Lemarin. În general, familia noastră s-a cam dezbinat. Eu am locuit multă vreme la Riol, unde aveam o altfel de societate, da, mai bună decît anturajul lui Lemarin. Ce să-i faci, am lucrat de toate, am fost și ajutoare de grădinar. M-am rupt sufletește, m-am rupt definitiv de Maidan. Toate astea nu le mai poți întoarce. Cît despre Molly, Dumnezeu știe. Molly, cum ai crescut tu în mijlocul drumului, de nu te-au călcat în picioare ! Ei, i-am purtat și eu de grijă fetiței, cum m-am priceput... Frățiorii însă nu stau degeaba, avem doi ; e greu să spui care din ei e mai rău. De bună seamă, nu o singură scrisoare or fi șterpelit ei. Și tot ei i-au băgat fetei în `cap că Hanoover... nu se poartă cine șite ce frumos față de ea. Că ține ibovnice, că a fost văzut cînd ici, cînd colo, tot prin locuri deocheate. De-ați ști ce stare groaznică o apucă cînd aude asemenea lucruri !

— Lemarin ? întrebă Dürock. Molly, cine-i Lemarin ăsta ?

— Un nemernic ! Îl urăsc !

— Credeți-mă, deși mi-e rușine să mărturisesc — continuă Arkol — Lemarin e în cîrdășie cu frățiorii noștri. E un apaș, spaima Maidanului. I-a căzut cu

tronc sora mea și își iese din minți ; mai mult din ambiție și lăcomie. Fiți sigur că Lemarin va trece astăzi pe-aici, o dată ce ați fost pe la fratele meu. Totul a ieșit mizerabil, cum nu se poate mai rău. Uite ce familie avem : tata e-n pușcărie, pentru afaceri necurate, unul din frați este și el la pușcărie, iar celălalt își așteaptă rîndul. Hanoover ne-a lăsat ceva bani acum patru ani, numai eu știam în afară de Molly la cine sînt dați în păstrare ; era partea ei, pe care ea a acceptat s-o primească ; dar ca să-i poți folosi, trebuie să născocești tot felul de pretexte : vizite la Riol, ba la o mătușă, ba la niște prietene de-ale mele, și tot așa mereu. Nu puteam să dăm nimic pe față : ne-ar fi snopit în bătăi și tot ar fi pus mîna pe bani. Apoi, Hanoover s-a întors și a fost văzut cu Molly, s-au pus pe urmele ei, le-a căzut în mînă o scrisoare. Molly se aprinde repede. La o vorbă care i s-a spus atunci, a răspuns cum știe ea : „Ei da, îl iubesc, și duceți-vă dracului !" Așa le-a încolțit în minte gîndul la cîștig. Din prostie, fratele meu mi-a dezvăluit tot planul, sperînd să mă atragă de partea lor : să-i dea fata lui Lemarin, el să bage frica-n ea și s-o facă ascultătoare, apoi să i-o dea lui Hanoover, și să stoarcă de la ea bani, bani mulți, ca de la o roabă. Nevasta ar fi trebuit astfel să-și jefuiască bărbatul de dragul ibovnicului. I-am povestit totul lui Molly. Pe ea nu-i ușor s-o îngenunchezi, dar prada era prea ispititoare. Lemarin i-a zis deschis că-l omoară pe Hanoover dacă o ia de nevastă. Apoi a început murdăria : bîrfeli, amenințări, batjocură, reproșuri, și atunci a trebuit să mă lupt ca s-o iau pe Molly la mine, cînd am primit locul ăsta de supraveghetoare. Puteți fi încredințat că Le-

marin va veni astăzi aici, o dată ce ați fost pe la fratele meu. Într-un cuvînt, este fantele tuturor proastelor. Amicii îi imită manierele și îmbrăcămintea. E în cîrdășie cu frații noștri. Scîrboasă cîrdășie ! Nici nu prea știm ce învîrtesc... Numai că, dacă îl bagă pe Lemarin la pîrnaie, atunci îl pierdem și pe frățiorul care ne-a mai rămas. Molly, nu mai plînge ! Dă-mi batista. Fleacuri, nu luați în seamă ! O să-mi treacă imediat.

— Dar ceea ce spui dumneata e foarte trist — zise Dürock. Cu toate acestea, fără dumneata nu mă pot întoarce, Molly, căci de asta am venit. Încet, foarte încet, dar sigur, Hanoover se stinge. Și-a învăluit sfîrșitul în aburul beției, face nopți albe. Bagă de seamă, în drumul pe care l-a străbătut pînă-n ziua de azi, ziua victoriei, cum o numea el, pașii lui au devenit din ce în ce mai șovăielnici. Totul a fost făcut de dragul dumitale, așa cum ați plănuit voi în visurile voastre atunci, pe țărm. Știu toate aceste lucruri și sînt foarte mîhnit, pentru că mi-e drag omul acesta.

— Dar eu, eu parcă nu-l iubesc ? ! spuse cu înflăcărare fata. Rostiți „Hanoover“ și puneți mîna pe inima mea ! Acolo este iubirea ! Numai iubire ! Puneți ! Ei, auziți ? Ea spune „da“, totdeauna „da“ ! Dar eu spun „nu“ !

La gîndul că Dürock își lipește palma de pieptul ei, inima mea a început să bată cu toată puterea. Povestea aceasta, cu amănuntele ei care mi se dezvăluiau treptat, prinse a se închega din strălucirea dimineții și neliniștea nopții într-un tot neclar, fără început și fără de sfîrșit. Mai tîrziu am cunoscut femeia și am înțeles că la șaptesprezece ani o fată se descurcă în descifrarea unor împrejurări și atitu-

dini ale oamenilor la fel ca un cal în aritmetică. Acum însă, credeam că ea are, probabil, dreptate, dacă se împotrivește cu atîta energie și este atît de amărîtă.

Dürock spuse ceva, dar n-am reușit să deslușesc ce. Cuvintele lui Molly se auzeau însă atît de clar, de parcă le arunca pe fereastră și ele cădeau chiar lîngă mine.

— ...iată cît de nefericit s-a rînduit totul. Eu, după ce a plecat, doi ani nu l-am mai iubit, ci îi păstram doar o caldă amintire. Apoi am început din nou să-l iubesc, cînd am primit o scrisoare, urmată apoi de multe altele. Ce scrisori minunate ! După aceea am primit și un dar, pe care, știți, trebuie să-l păstrez fără să fie văzut, sînt niște perle...

M-am ridicat, sperînd să pot arunca o privire înăuntru ca să văd ce le arată, dar am fost surprins de apariția neașteptată a lui Estampe. Venea pe jos dinspre promontoriu ; era furios, își ștergea fruntea cu batista și, zărindu-mă încă de la distanță, clătină din cap. Reușind să-mi redobîndesc echilibrul sufletesc, m-am apropiat de el nu tocmai mulțumit, căci îmi scăpaseră, o, cîte cuvinte emoționante, și ce daruri îmi scăpaseră ! Astfel încetă participarea mea neobservată la peripețiile vieții lui Molly.

— Sînteți niște secături — spuse Estampe. M-ați lăsat acolo să prind pește. Unde-i Dürock ?

— Cum de ne-ați găsit ? l-am întrebat.

— Nu-i treaba ta ! Unde-i Dürock ?

— E acolo ! mi-am înghițit eu obida, intr-atît mă dezarmase înfățișarea lui mînioasă. Sînt acolo tustrei : el, Molly și sora ei.

— Du-mă acolo !

— Ascultați-mă — am obiectat eu cu inima cît un purice — mă puteți provoca și la duel dacă vorbele mele vă ofensează, dar aflați că acum discuția este în toi. Molly plînge și Dürock încearcă s-o înduplece.

— Așa ! spuse el, privindu-mă cu un zîmbet care-i înflorea pe buze. Ai și tras cu urechea ! Crezi că nu văd că urma cizmelor tale vine chiar de la fereastră ? Ehe, Sandy, căpitane Sandy, ar fi trebuit să ți se spună nu „Eu știu tot", ci „Eu ascult tot" !

Recunoscînd că avea dreptate, m-am înroșit pînă în creștet.

— Nu înțeleg cum de s-a putut întîmpla — continuă Estampe — ca în decurs de o zi și o noapte noi să ne dăm legați pe mîna ta ?! Lasă, lasă, am glumit ! Condu-mă, căpitane ! Și cum e Molly asta, drăguță ?

— Ei... — am spus. O veți vedea îndată.

— Ei vezi ? Hanoover ăsta nu-i prost de loc.

M-am apropiat de ușa cu pricina și Estampe ciocăni ușor. Îi deschise Arkol.

Molly sări de pe scaun, ștergîndu-și în grabă ochii. Dürock se ridică și el.

— Cum ? Dumneata, aici ?!

— E o măgărie din partea voastră — începu Estampe, făcînd o reverență doamnelor și aruncîndu-i pe furiș o privire lui Molly, dar imediat zîmbi, cu gropițe în obraji, și începu să vorbească foarte serios și amabil, ca un om de lume.

Se recomandă, își exprimă regretul că întrerupsese discuția și explică cum ne-a găsit.

— Tot sălbaticii ăia care v-au amenințat pe țărm — zise el — mi-au vîndut cu dragă inimă, pe două monede de aur, informațiile ce-mi trebuiau.

Eram, firește, supărat foc, mă plictiseam și am intrat cu ei în vorbă ; pe aici, după cît se vede, se cunosc cu toții între ei, ori au aflat cîte ceva, pentru că adresa dumitale, Molly, mi-a fost comunicată în chipul cel mai deslușit. Te rog să nu-ți faci griji — adăugă Estampe, văzînd că fata se aprinde la față — am procedat ca un diplomat rafinat. Ei, Dürock, afacerea noastră s-a urnit din loc ?

Dürock era foarte emoționat. Molly tremura toată de surescitare. Sora ei zîmbea forțat, încercînd printr-o mimică artificial liniștită să aducă o umbră de pace în zborul frenetic al cuvintelor ce atinseseră, după cum se putea vedea, tot ce era mai de preț în viața lui Molly.

Dürock vorbi :

— Eu îi spun, Estampe, că dacă este vorba de o iubire mare, toate celelalte considerente trebuie să dispară. Ceilalți n-au decît să judece cum vor dori faptele noastre, din moment ce această eternă justificare există. Nici diferența de situație, nici starea materială nu trebuie să constituie o piedică. Trebuie să ai încredere în cel pe care-l iubești, aceasta este o dovadă supremă de dragoste. Adeseori, nici nu-ți dai seama, dar prin faptele tale faci o impresie defavorabilă, deși nu ai urmărit ceva rău. În ceea ce te privește pe dumneata, Molly, te afli sub influența dăunătoare și puternică a unor oameni cărora, în alte privințe, nu le-ai acorda nici un fel de încredere. Ei au știut să manevreze astfel, încît un lucru atît de simplu, cum este căsătoria dumitale cu Hanoover, să devină complicat, nebulos și plin de urmări neplăcute. Oare acest Lemarin n-a spus că-l va omorî ? Singură ai povestit. Aflîndu-te pradă unor impresii

sumbre, ai luat coşmarul drept realitate. A contribuit mult și faptul că totul a pornit de la lanţul de aur. Ai văzut în el începutul unui destin și te temi de sfîrşit : în deprimarea ce te-a cuprins, acesta se înfăţişează ca o incertitudine înspăimîntătoare. Peste dragostea dumitale cineva și-a lăsat mîna sa murdară și dumneata te temi că această murdărie va pîngări totul. Ești foarte tînără, Molly, iar pentru un om tînăr cum eşti dumneata, uneori e destul un spectru plăsmuit în mintea lui, ca să ia cele mai neașteptate decizii ; apoi i se pare mai uşor să moară decît să-și mărturisească greșeala.

Fata îl asculta lividă la faţă, apoi se împurpură și rămase așa, roșie ca un rac.

— Și nici nu știu de ce mă iubește — spuse ea. O, vorbiţi-mi, mai vorbiţi-mi ! Vorbiţi atît de frumos! Pe mine trebuie să mă potolească cineva, să mă îmbuneze, și atunci o să-mi treacă. Uite, parcă nici nu mă mai tem ! Și vă dau crezare. Dar vorbiţi-mi, vă rog !

Atunci Dürock se strădui să-i transmită acestei fete înspăimîntate, impetuoase, orgolioase și asuprite întreaga tărie a sufletului său.

Asculta, și fiecare cuvînt mi se întipărea în minte pentru totdeauna. Dar nu voi relata totul. Altminteri, în amurgul vieţii, îmi voi reaminti de ceasul acesta și, cu siguranţă, mă vor apuca durerile de cap.

— Chiar de-i vei aduce nenorocire, așa cum ești încredinţată, nu trebuie să te temi de nimic, nici măcar de ea, pentru că suferinţa va fi a voastră, a lui și a dumitale, și suferinţa aceasta înseamnă dragostea.

— Are dreptate, Molly — spuse Estampe — are de o mie de ori dreptate. Dürock e un suflet de aur!

— Molly, nu te mai încăpăţîna — adăugă şi Arkol — te aşteaptă fericirea!

Molly parcă s-ar fi trezit dintr-un leşin. In ochi îi licări o lumină; se ridică, se frecă pe frunte, izbucni în plîns, acoperindu-şi faţa cu palmele, apoi făcu un semn cu mîna şi pufni în rîs.

— Uite, mi s-a luat o greutate de pe suflet — spuse ea, suflîndu-şi nasul. O, ce-i asta?! Ti-i-i, parc-a ieşit soarele! Parcă-mi luase cineva minţile! Mi se pusese ca o pîclă! Nu ştiu ce mă apucase. Nici nu pot să mai înţeleg acum. Să plecăm mai repede! Arkol, tu o să mă-nţelegi! Nu-mi dădeam seama de nimic şi deodată, văd totul limpede.

— Bine, bine, fii liniştită — îi răspunse soră-sa. Te pregăteşti de plecare?

— Chiar acum! aruncă o privire în jur, se repezi la un sipet şi începu să tragă de acolo cupoane de materiale de tot felul, dantele, ciorapi şi diverse pacheţele legate; cîteva clipe mai tîrziu, în jurul ei apăruse un morman de lucruri.

— Încă nu mi-am cusut nimic! spuse ea amărîtă. Ce să-mi pun de drum?

Estampe dădu s-o convingă că rochia ce-o poartă o prinde foarte bine şi e foarte frumoasă. Nu tocmai mulţumită, ea trecu încruntată pe lîngă noi, căutînd ceva, dar cînd i se aduse oglinda, se înveseli şi se arătă împăcată. Între timp, Arkol împacheta şi aşeza în linişte lucrurile împrăştiate. Molly o privea dusă pe gînduri, apoi aranjă singură lucrurile şi o îmbrăţişă pe soră-sa, fără un cuvînt.

X

— Știu... — se auzi o voce, trecînd prin dreptul ferestrei ; pașii mai multor oameni se îndepărtară, cotind după colțul casei.

— Numai de n-ar fi ei ! spuse Arkol, pălind brusc și se repezi la ușă.

Molly își mușcă buzele și se uită la ea și la noi. Răspunzînd la privirea lui Estampe, Dürock spuse : „Nu-i nimic, sîntem trei". Abia își termină vorba, că cineva lovi cu pumnul în ușă ; fiind mai aproape decît ceilalți, am deschis și am văzut un tînăr nu prea înalt, îmbrăcat cu un costum de vară de o croială pretențioasă. Era bine legat, avea fața palidă, ascuțită, chiar uscățivă, cu mustăcioară neagră, iar expresia de superioritate stupidă ce-i flutura pe buzele subțiri și în ochii negri, pătrunzători, era neobișnuit de provocatoare. În spatele lui veneau Warren și un al treilea, un grăsan într-o bluză soioasă și cu un fular înfășurat în jurul gîtului. Acesta sufla zgomotos, privea holbîndu-și ochii și, odată intrat, își înfundă mîinile în buzunarele pantalonilor, rămînînd acolo, înfipt ca un par.

Am continuat cu toții să stăm jos, afară de Arkol, care veni mai aproape de Molly. De acolo, de lîngă ea, îi aruncă lui Dürock o privire desperată și imploratoare.

Noii sosiți erau cu chef. Nici măcar cu o singură privire sau cu vreo tresărire a feței nu se trădară că în afara femeilor ne-ar fi observat și pe noi ; nici nu s-au uitat la noi, ca și cum nici n-am fi existat. Se înțelege că totul fusese ticluit dinainte.

— Îți trebuie ceva, Lemarin? întrebă Arkol, încercînd să schițeze un zîmbet. Astăzi sîntem foarte ocupate. Trebuie să numărăm rufele, să le dăm la spălat și să ne ducem după provizii pentru marinari. Apoi se adresă fratelui ei, rostind un singur cuvînt: John!

— O să vorbim noi — spuse Warren — dar ce mai e și asta, nici n-avem unde să ne așezăm?!

Lemarin, făcînd cu pălăria de paie un gest, își propti mîinile în șolduri. Ochii lui, ce zîmbeau cu răutate, erau ațintiți asupra fetei.

— Salut, Molly! Frumoasă Molly, fă bunătatea, acordă atenție faptului că am venit să te vizitez în singurătatea dumitale. Privește-mă! Sînt chiar eu!

Îl vedeam pe Dürock cum stătea cu capul plecat, aparent nepăsător, dar genunchiul îi tremura, și el, aproape imperceptibil, îl apăsa cu palma. Estampe ridică din sprîncene, se îndepărtă și se uită de sus în jos la fața palidă a lui Lemarin.

— Cară-te! îi spuse Molly. Mi-ai făcut destule mizerii! Nu sînt din acelea pe care să-ți pui tu gheara. Ți-o spun deschis și pe șleau: n-o să mai înghit! Pleacă!

Ochii ei negri vădeau o forță de împotrivire desperată. Au simțit-o cu toții. Acest lucru l-a simțit și Lemarin, căci și-a holbat ochii, a clipit și, zîmbind strîmb, s-a întors spre Warren.

— Ce zici de asta? Sora dumitale mi-a vorbit obraznic, Warren. Nu sînt deprins cu asemenea purtare, jur pe cîrjele tuturor schilozilor din casa asta! M-ai poftit în vizită și am venit! Am venit ca oamenii, fără nici un gînd rău. Ce s-a întîmplat, te întreb?

— Afacerea e clară — spuse grăsanul, măcăind dogit, și își răsuci pumnii în buzunarele pantalonilor. Ne dau papucii.

— Dumneata cine mai ești? se înfurie Arkol. După expresia agresivă a feței sale, care rămînea blîndă chiar și la mînie, mi-am dat seama că și ea ajunsese la capătul răbdării. Nu te cunosc și nici nu te-am poftit. Asta-i casa mea, aici eu sînt stăpînă. Fă bine și ieși!

Dürock își înălță capul și-l privi pe Estampe în ochi. Sensul privirii era limpede. M-am grăbit să apuc zdravăn revolverul pe care îl aveam în buzunar.

— Oameni buni — spuse Estampe rîzînd — ar fi mai bine să plecați, dat fiind că o discuție pe tonul ăsta nu face, hotărît lucru, nimănui nici o plăcere.

— Aud un ciripit! exclamă Lemarin, strecurînd o privire spre Estampe și întorcîndu-se imediat către Molly: Dumneata crești scatii, Molly? Ai și semințe pentru ei? Răspunde-mi, te rog!

— Să-l întrebăm mai bine pe matinalul meu oaspete — spuse Warren, pășind înainte și proptindu-se în fața lui Dürock, care se ridică fără chef să-l întîmpine. Poate că domnul va binevoi să ne explice ce caută aici, la sora mea, ei, drăcia dracului!

— Nu, eu nu sînt sora ta! spuse Molly, aruncînd parcă un pietroi greu. Iar tu nu-mi ești frate! Tu ești un al doilea Lemarin, adică un nemernic!

Și spunînd aceste cuvinte, scoasă din minți, cu lacrimi în ochi și cu o expresie înspăimîntătoare înscrisă pe chip, apucă de pe masă o carte și o zvîrli în Warren.

Cartea, fluturîndu-și filele, îl lovi în buza de jos, căci nu apucase să se ferească cu cotul. Toți au scos

un strigăt de uimire. Stăteam ca pe ace, simțind că se lucrase excelent și eram dispus să-i curăț pe toți.

— O să răspundă domnul ăsta — spuse Warren, arătîndu-l cu degetul pe Dürock și frecîndu-și cu cealaltă mînă bărbia, după ce tăcerea, care se instalase brusc, deveni insuportabilă.

— O să-ți moaie oasele ! am izbucnit. Iar eu am să-ți găuresc pielea de îndată...

— ...de îndată ce eu voi pleca — se auzi pe neașteptate în spatele nostru o voce joasă și sumbră, atît de puternică, încît toți s-au întors odată.

În fața ușii pe care o deschisese larg și hotărît, se afla un bărbat cu favoriți cărunți și cu o claie sură de păr, zbîrlit în toate părțile, ca pus cu furca. Era ciung — una din mînecile bluzei marinărești îi spînzura goală ; cealaltă mînecă, suflecată pînă la cot, lăsa la vedere oțelul ars de soare al mușchilor, ce se termina cu o palmă puternică și degete groase. În această mînă, o adevărată mașină de mușchi, ce-l slujise cu credință toată viața, bărbatul ținea o cutie goală de țigări. Ochii săi, ascunși de sprîncene, cute și zbîrcituri, filtrau acea privire bătrînească, strălucitoare, care te face să bănuiești o memorie excelentă și un auz fin.

— Dacă-i vorba de o scenă — spuse el intrînd — atunci să închidem ușa. Cîte ceva am auzit. Maică Arkol, fii bună și dă-mi puțin piper pisat pentru tocană. Tocana cere piper. Dacă aș avea amîndouă mîinile — continuă cu același glas liniștit, nu m-aș uita la tine, Lemarin, și ți-aș umple gura cu piperul ăsta. Așa te porți cu o domnișoară ?

Abia termină de spus aceste cuvinte, că bărbatul cel gras făcu un gest pe care l-am înțeles pe loc :

își scoase mîna din buzunar, ținînd palma în jos, și o trase îndărăt, intenționînd să-l lovească pe Estampe. Mai rapid decît el, am îndreptat revolverul spre ochii acestui nemernic și am apăsat pe trăgaci, dar reculul îmi smuci mîna și glonțul trecu pe lîngă țintă.

Grăsanul fu aruncat înapoi și se lovi de etajeră, cît pe-aci s-o răstoarne. Cu toții au tresărit, s-au împrăștiat și au înlemnit ; inima mea bubuia ca un tunet. La fel de fulgerător, Dürock își îndreptă țeava pistolului spre Lemarin, iar Estampe — spre Warren.

Nu voi uita niciodată groaza dementă pe care am citit-o pe chipul apașului cînd am tras. Mi-am dat seama că deocamdată partida era a noastră.

— N-ai ce să-i faci — spuse Lemarin, ridicînd a neputință din umeri. N-am fost încă pregătiți. Dar, păziți-vă ! Ați cîștigat. Țineți minte însă că ați ridicat mîna asupra lui Lemarin ! Să mergem, Boss ! Să mergem, Warren ! Ne-om mai întîlni noi cu ei, și de nu le-o plăcea... Frumoasă Molly, te salut ! Ah, Molly, mîndrețeo !

Rosti vorbele astea rar, glacial, învîrtindu-și pălăria în mîini, și se uita cînd la Molly, cînd la noi ceilalți, pe rînd. Warren și Boss îl priveau în tăcere. Le făcu un semn din ochi și ei se strecurară unul după altul afară, zăbovind în prag ; își rotiră privirea, se uitară semnificativ la Dürock și la Estampe, apoi se făcură nevăzuți.

Warren ieși ultimul. Oprindu-se, aruncă o uitătură scurtă și spuse :

— Bagă de seamă, Arkol ! Și tu, Molly !

Închise ușa. În coridor se auziră șușoteli, apoi pași repezi, care s-au pierdut în spatele casei.

— Așa — spuse Molly, respirînd agitat. Asta-i situația. Acum trebuie să plecăm. Eu plec, Arkol. Bine că aveți gloanțe la voi.

— Corect, corect, foarte corect! spuse invalidul. Încuviințez asemenea comportare. Cînd cu răscoala de pe „Alceste", am deschis un asemenea tir, că toți s-au lipit cu burțile de punte. Ce voiam? A, da, voiam să-mi dai niște piper pentru...

— Nici să nu vă gîndiți să plecați! se repezi Arkol. Ei stau la pîndă. Nu știu cum să facem.

— Nu uita că am o barcă — spuse Estampe — e foarte aproape. De aici nu se vede și sînt liniștit în privința ei. De n-am avea-o cu noi pe Molly...

— Ea? Invalidul se adresă lui Arkol, arătînd cu degetul spre pieptul fetei.

— Da, da, trebuie să plece.

— Ea? repetă marinarul.

— Uf, da' tare greu mai înțelegi, și mai și...

— Acolo? Invalidul arătă cu mîna în zare.

— Da, trebuie să plec — spuse Molly. Găsiți ceva, dar mai repede, o, Doamne!

— O întîmplare asemănătoare s-a petrecut pe „Grenada", cu un mus; da, țin minte. Îl chema Sandy. Și el...

— Păi, eu sînt Sandy — i-am spus, fără să știu de ce.

— Așa, și tu tot Sandy ești, care va să zică? Ei, drăguță, ce băiat de treabă ești tu, gălăgiosule! Fă-i un bine, fă-i fetei un bine! Voi plecați cu ea. Du-te, Molly. El e de înălțimea ta. O să-i dai o fustă și, să zicem, o băsmăluță, să-și acopere acea parte a feței

unde peste vreo zece ani o să-i răsară barba. Îi dai o fustă care să bată la ochi, cu care ai mai fost văzută și ei te țin bine minte. Ai priceput ? Du-te, retrage-te și travestește-l pe cel care a recunoscut singur că-l cheamă Sandy. Ușa-i a lui, fereastra e a ta. Asta-i tot !

XI

— Într-adevăr — spuse Dürock, după o scurtă tăcere — asta ar fi cea mai bună soluție.

— Vai, vai ! exclamă Molly, uitîndu-se la mine rîzînd, dar nu fără milă. Ce-o să se aleagă de el ? Altfel nu s-ar putea ? Vocea însă îi trăda deplina încuviințare, cu toate ezitările ei simulate.

— Ei, ce zici, Sandy ? Dürock îmi puse o mînă pe umăr. Hotărăște ! Nu e nimic rușinos în a te supune împrejurărilor în care ne aflăm noi. Acum totul depinde numai de tine.

Mă vedeam mergînd la moarte și sacrificîndu-mă pentru Hanoover și Molly, dar o moarte în fustă mi se părea de-a dreptul îngrozitoare. Cel mai rău însă era că nu puteam să refuz ; dacă refuzam, mă aștepta o totală decădere morală, mai rea chiar decît moartea. M-am supus, cu curajul pe care ți-l dă rușinea înăbușită, resemnat în fața fatalității ce se uita la mine cu ochii duioși și negri ai lui Molly. A urmat imediat moartea mea civilă. Fără să mai înțeleg ce se petrecea în jurul meu, am intrat în odaia

de alături și, ascultînd bătăile inimii mele dezordonate, am rămas asemenea unui manechin, nemișcat și stupid. Mîinile mele refuzau să lupte cu cordoanele și nasturii. Iuțeala extraordinară a celor patru mîini de femeie mă buimăci și mă hipnotiză. Simțeam că sînt ridicol și măreț; eram erou și salvator, fantoșă și victimă. Niște mîini mici mi-au adus o oglindă; pe cap aveam o basma și, neștiind ce să fac cu ea, Molly mi-a luat mîinile și mi le-a adunat împreună cu basmaua, sub bărbie, zgîlțîindu-le să înțeleg cum trebuie să-mi acopăr fața. M-am văzut în oglindă, desfigurat de deznădejde, și n-am putut să mă împac cu gîndul că acesta sînt eu. În cele din urmă, o voce liniștită spuse: „Îți mulțumesc, dragul meu!", și un sărut apăsat pe obraz împreună cu o boare de respirație m-au făcut să înțeleg că Molly îl răsplătește pe Sandy pentru că acesta nu are mustăți.

După aceea, totul a mers strună. Am fost împins imediat spre grupul bărbaților, din rîndul cărora, temporar, ieșisem. Se lăsă o tăcere adîncă și înjositoare. Nu îndrăzneam să-mi ridic ochii și m-am îndreptat spre ușă, împleticindu-mă ușor în fustă; și aș fi plecat în starea aceasta, de nu m-ar fi strigat Estampe:

— Nu te grăbi, vin și eu cu tine! Ajungîndu-mă din urmă chiar la ieșire, îmi spuse: Ia-o la picior pe cărăruia care o vezi în față, cît poți tu de repede, ca și cum ai fi foarte grăbit; ține-ți fața acoperită și nu te uita înapoi; ajuns la drum, fă-o la dreapta, spre Maidanul de Semnalizare. Eu vin în urma ta.

Se vede că nada a prins, pentru că abia am străbătut două-trei poienițe, din pădurea scăldată în lumină, intrînd fără voie în rol și strîngîndu-mi coatele pe lîngă corp, așa cum fac femeile cînd se zoresc, cînd dintr-o parte se auzi larmă de voci.

Pașii lui Estampe îi auzeam tot timpul aproape de mine, în spate. Îmi spuse : „Și acum, rupe-o la fugă, fugi din răsputeri !“ Am zburat în jos pe colină, fără să mai aud nimic din ce se petrecea în urmă, dar la un nou urouș, am auzit strigăte : „Molly ! Stai, ori se întîmplă o nenorocire !“ țipa Warren în urma mea. Celălalt strigăt, al lui Estampe, îmi poruncea și el să stau pe loc, deși nu-mi rostise numele. Socotind că misiunea e împlinită, m-am oprit și m-am întors cu fața la ei.

Pe drum, la intervale diferite, înaintau trei oameni ; cel mai apropiat era Estampe ; mergea cu spatele întors pe jumătate spre inamic. Înspre el venea în fugă Warren, iar mult în urma acestuia pășea Boss. „Stai !“ strigă Estampe, ducînd pistolul la ochi. Dar Warren, deși încetinise mersul, continua să înainteze. Estampe trase un foc. Warren se opri, se încovoie și se apucă de un picior.

— Așa, va să zică, aici ați ajuns ! spuse, și își întoarse dezorientat privirea spre Boss, care venea în fugă.

— Pune mîna pe ea ! strigă Boss. În clipa aceea, mîinile mi-au fost apucate cu putere pe la spate, mai sus de coate, și trase cu forța înapoi ; smucindu-mă, n-am putut să fac nimic ; am întors doar capul și l-am văzut pe Lemarin, care mă înșfăcase. Ocolise prin pădure și ne tăiase calea. Făcînd această mișcare, basmaua îmi căzu de pe cap. Lemarin nu apucă

să spună decît: „Mo..." şi văzu cine sînt; uluit, îşi pierdu pînă-ntr-atît cumpătul, încît îmi dădu drumul de mîini şi ridică amenințător amîndoi pumnii.

— Molly, dar alta! am exclamat cu răutate şi m-am năpustit asupra lui, izbindu-l din toate puterile cu capul între picioare, jos de tot. A fost o figură inspirată. El scosese un urlet şi căzu grămadă peste mine. Fugind, mi-am smuls cordonul şi am sărit afară din fustă, apoi, de la oarecare distanță, m-am pornit s-o flutur, ca pe un trofeu.

— Lasă băiatul! răcni Warren. Altfel, ne scapă *ea!* Acum înțeleg totul: Molly s-a refugiat sus, la marinari. Acolo au pus ceva la cale. Lasă totul baltă! Sînt rănit!

Lemarin nu era atît de prost ca să tabere asupra unui om înarmat, chiar dacă acest om ținea într-o mînă o fustă, pe care abia o lepădase: în cealaltă mînă strîngeam revolverul şi mă pregăteam să fac uz de el, dacă va trebui să resping atacul. Atacul n-a mai avut loc şi cei trei au luat-o înapoi, amenințînd din fugă cu pumnii. În urma lor, şchiopăta Warren. Încă nu-mi venisem complet în fire, dar mi-am dat seama că am scăpat ieftin. Estampe se apropie de mine; era palid şi îngrijorat.

— Acum vor sta un timp la marginea apei şi vor amenința pilotina cu pumnii, aşa cum ne-au amenințat şi pe noi. Pe apă nu poți s-o iei pe jos. Dürock, desigur, a reuşit să se îmbarce cu fata. Ce mai tărăşenie! Hai să mai adăugăm o pagină la actele tale de bravură şi... s-o cotim în pădure, pentru orice eventualitate!

Surescitat peste măsură şi frînt de oboseală, am înfăşurat fusta şi basmaua, vrînd să le pitesc undeva,

în vreun tufiș ; oricît de strălucit m-aș fi comportat, aceste obiecte vestimentare erau o mărturie că eu, deși numai convențional și doar pentru o jumătate de ceas, fusesem totuși femeie. Am tăiat prin pădure la dreapta, spre mare, împiedicîndu-ne la fiecare pas în timp ce mergeam printre bolovanii năpădiți de ferigi. Rămînînd puțin în urmă, am ochit două stînci ce se uneau la vîrf, am vîrît între ele veșmintele astea nefirești și am căpătat astfel pe loc o dispoziție excelentă.

În calea noastră se ivi un colnic bătut de soare. Aici Estampe se lungi, își întinse picioarele și se sprijini în coate, proptindu-și fața cu palmele.

— Stai jos ! îmi spuse. Trebuie să ne tragem sufletul. A fost o trebușoară asta, nu glumă !

— Acum, ce-o să mai fie ? m-am informat eu, așezîndu-mă turcește și trăgînd cu Estampe cîte o țigară, din ale lui. Să nu ne atace cumva !

— Să ne atace ?!

— Știți... Trebuie să fie o bandă întreagă. Dacă o să vrea s-o ia pe Molly înapoi și o să adune vreo sută de oameni...

— Pentru asta trebuiesc tunuri — spuse Estampe — și mai e nevoie de locuri gratuite pentru polițiști, ca spectatori.

După cum era și firesc, gîndurile noastre se întorceau mereu la pasionanta aventură din dimineața aceea și am depănat din nou cele întîmplate, cu toate detaliile, considerentele, supozițiile și, în special, cu toate episoadele de efect. În cele din urmă a venit rîndul și impresiilor noastre despre Molly, dar discuția, nu știu de ce, s-a cam împotmolit, deși eu tare mai voiam să aflu și alte lucruri decît cele pe-

trecute sub ochii mei. Mă tulbura mai ales gîndul la Dige. Femeia aceasta enigmatică îmi apărea în minte ori de cîte ori mă gîndeam la Molly. De ea am și întrebat.

— Hm... — spuse Estampe — Dige... Ehe, asta-i o problemă ! Și se cufundă într-o tăcere din care nu l-am mai putut scoate, cu toată tusea mea. Știai — îmi spuse în cele din urmă, cînd aveam convingerea că ațipise cu desăvîrșire — știai că asta e iarba pe care cîinii o mănîncă atunci cînd turbează ?

Îmi arătă o frunză ascuțită, dar eu, foarte surprins de tonul lui profund meditativ, nu i-am răspuns nimic. Apoi, în tăcere, obosiți de arșită și plictisiți fiecare de persoana celuilalt, am ajuns cu greu la mare, am luat-o de-a lungul cheiului și am tocmit un barcagiu. Nici unul dintre vrăjmașii noștri nu străjuia aici și traversarăm golful fără peripeții, acostînd la oarecare distanță de casă. Aici era pădure, iar mai departe se întindea un parc imens, excelent îngrijit. Am luat-o prin parc. Aleile erau pustii. Estampe mă conduse în casă printr-una din arcadele laterale, apoi, pe o scară extraordinar de întortocheată, ce-ți impunea respect, am ajuns într-o încăpere cu vitralii.

Era vizibil într-o dispoziție proastă și am înțeles și de ce, atunci cînd a spus, ca pentru sine : „Sînt flămînd ca un lup". Sună și-i porunci servitorului să mă conducă la Pope ; eu, abia trăgîndu-mi picioarele, am pornit-o spre bibliotecă, într-o adevărată călătorie ce străbătea golul strălucitor și pustiu al încăperilor. Ajunși, servitorul m-a părăsit. Am ciocănit și l-am văzut pe Pope discutînd cu Dürock.

Cînd am intrat, Dürock tocmai își termina expunerea. Nu țin minte ce a mai spus în prezența mea. Apoi se ridică în picioare și-i întinse mîna lui Pope, care dădu de cîteva ori din cap, în semn de aprobare tacită. Strîngerea de mînă a fost însoțită din ambele părți de cîte un zîmbet hotărît.

— După cum se cuvine, unui erou i se cedează locul și anturajul — îmi spuse Dürock. Acum, Sandy, pune-l pe Pope la curent cu toate momentele mai dramatice. Îi poți acorda toată încrederea — i se adresă lui Pope — acest băiat... acest bărbat este o adevărată comoară în asemenea împrejurări. Cu bine ! Sînt așteptat.

Sînt foarte curios de felul meu și tare aș fi vrut să întreb unde este Molly și dacă Dürock se întorsese de mult, deși, chiar aflînd aceste amănunte, tot n-aș fi putut desprinde vreo concluzie mai importantă. Dar ceea ce făcusem sub cerul liber nu mă puteam hotărî să fac și aici : mă împiedica sentimentul de jenă pe care-l încearcă oamenii nedeprinși cu încăperi spațioase și lucruri frumoase, ce au darul să-i gonească îndărăt în cochilia lor.

Cu toate acestea, nădăjduiam să aflu multe lucruri noi de la Pope.

— Ești obosit și, probabil, flămînd ? spuse Pope. În cazul acesta, invită-mă la dumneata și vom lua micul dejun împreună. E trecut de unu.

— Desigur, vă invit — am răspuns oarecum nedumerit, neștiind cu ce-o să-l tratez și cum s-o fac, dar dorind să nu fiu mai prejos decît alții nici ca

ton și nici ca fermitate. Într-adevăr, să mergem să halim și noi, ce s-o nimeri să ne dea.

— Perfect, să halim — repetă el cu intonația inimitabilă cu care rostești un cuvînt rar dintr-o limbă străină — dar n-ai uitat unde vine camera dumitale ?

Țineam minte și l-am condus prin coridor, a doua ușă la stînga. Aici, spre uimirea mea, se repetă același lucru ca și la Dürock : după ce-am tras de șnurul ce spînzura lîngă perete, alături de masă, am văzut cum din zid, în porțiunea dintre ferestre, se lăsă o tăblie metalică, iar la nivelul deschizăturii se ridică o planșetă nichelată, pe care se afla vin, vesela și micul dejun. Acesta se compunea din mîncăruri cu carne, fructe și cafea. Ca să-mi fac curaj, am dat pe gît un pahar plin cu vin și, scăpînd astfel de stinghereala mea, m-am pus pe mîncat, fiind de pe acum amețit.

Pope a mîncat puțin și încet, în schimb vin a băut îndeajuns.

— Ziua de astăzi — îmi spuse — este plină de evenimente, deși ceea ce-i mai important trebuie abia să urmeze. Așadar, spuneai că a avut loc o încăierare ?

Nu-i spusesem lucrul acesta și i-am amintit că nu i l-am spus.

— Ei, atunci spune-mi acum — rosti el cu un zîmbet plăcut. E o cruzime din partea dumitale să mă ții într-o asemenea tensiune.

Retrospectiv, cele petrecute mi se păreau destul de uluitoare, așa că am adoptat tonul cel mai grandilocvent.

— În timpul debarcării s-a ajuns la o încăierare cu cuțitele — i-am povestit eu, și am dezvoltat această versiune garnisind-o cu salturi, urmăriri și urlete, fără să omor însă pe nimeni. Apoi am spus: Cînd și-au făcut apariția Warren și amicii lui, am tras trei focuri, rănind pe unul din ticăloși...

Calea aceasta se dovedi lunecoasă și ademenitoare; simțind, probabil din pricina vinului, că eu și Pope descriem parcă o spirală în jurul camerei, am abordat cel mai luminos episod al epopeii matinale.

— Hai, Molly, i-am propus, să facem așa ca eu, îmbrăcînd rochia dumitale, să-i păcălesc pe dușmani, iar dumneata să-mi dăruiești în schimb o sărutare. Și iată...

— Sandy, să nu mai bei vin, te rog! mă întrerupse cu blîndețe Pope. Îmi vei povesti mai tîrziu cum s-au petrecut acolo toate, mai ales că Dürock mi-a și povestit, în linii mari.

M-am ridicat în picioare, mi-am înfundat mîinile în buzunare și m-am pornit pe rîs. Eram cuprins de beatitudine. Mă simțeam în același timp și Dürock, și Hanoover. Am scos revolverul și am încercat să ochesc un glob ce decora patul. Pope mă apucă de mînă și-mi spuse, așezîndu-mă din nou jos:

— Bea o cafea sau, poate, și mai bine, aprinde-ți o țigară.

Am simțit în gură o țigară, iar sub nas am zărit o ceașcă și am început să sorb cu lăcomie cafeaua neagră. După patru cești, spirala din jurul camerei a încetat să mă mai obsedeze, dar în cap mai stăruia ceva tulbure și imbecilizant.

— Sper că te simți mai bine?

— Foarte bine — am răspuns — și cu cît veți trece mai repede la treabă, cu atît va fi și mai bine.

— Nu, mai bea, te rog, încă o ceașcă...

I-am dat ascultare și în cele din urmă am simțit că mă țin bine în scaun.

— Ascultă-mă, Sandy, ascultă-mă atent ! Sper că acum te simți bine ?

Eram îngrozitor de agitat, dar rațiunea și puterea de înțelegere îmi reveniseră.

— Mi-e mai bine — i-am răspuns, cu tonul meu obișnuit — mi-e aproape bine.

— Dacă ți-e „aproape" bine, înseamnă că autocontrolul funcționează normal — a remarcat Pope. M-am îngrozit cînd ți-ai turnat un pocal întreg din vinul acesta, dar n-am spus nimic, căci nu te-am văzut încă în luptă pieptișă cu băutura. Știi ce vechime are vinul acesta ? Patruzeci și opt de ani, iar dumneata l-ai tratat de parc-ar fi fost apă. Ei, Sandy, și acum îți voi dezvălui niște secrete.

— Încredeți-vă în mine ca în dumneavoastră înșivă !

— Nu mă așteptam din partea dumitale la un alt răspuns. Spune-mi... Pope se răsturnă pe speteaza scaunului și mă fixă cu privirea. Da, spune-mi următorul lucru : știi să te cațări în copaci ?

— Cred că nu-i cine știe ce filozofie — am răspuns — nici să mă cațăr, nici să dobor un copac, după cum doriți. Pot chiar să cobor din copac cu capul în jos. Dar dumneavoastră ?

— O, nu — zîmbi sfios Pope — eu, din păcate, am o constituție fizică destul de șubredă. Nu pot decît să te invidiez.

Dădusem de-acum numeroase dovezi de abnegaţie şi ar fi fost jenant să mi se mai ascundă adevărata stare de lucruri, o dată ce mi se cerea să mă caţăr în copaci. Condus de asemenea considerente, socot eu, Pope mi-a relatat numeroase amănunte. Astfel, am aflat că alaltăieri, dis-de-dimineaţă, au fost expediate telegramele şi scrisorile de invitaţie pentru festivitatea de astăzi, şi că va sosi multă lume.

— Poţi, fireşte, să ghiceşti cauzele — spuse Pope — dacă iei în consideraţie faptul că Hanoover îşi respectă întotdeauna cuvîntul dat. Totul a fost pregătit de dragul lui Molly ; el crede că ea nu va veni, cu toate acestea nu se consideră în drept să recunoască acest lucru atîta timp cît ceasul n-a bătut orele douăsprezece noaptea. Aşadar, ai ghicit că i-am pregătit o surpriză ?

— O, desigur — am răspuns — bănuiesc ! Spuneţi-mi, vă rog, unde se găseşte acum fata ?

Se făcu a nu fi auzit şi eu m-am jurat să nu mai abordez acest capitol, din moment ce provoacă o tăcere atît de categorică. Apoi Pope îmi relată suspiciunile sale în legătură cu Thomson şi cu Holloway.

— Îi studiez de două săptămîni şi trebuie să-ţi spun că beneficiez de o gîndire analitică, graţie căreia am reuşit să stabilesc stilul acestor oameni. Dar am comis o greşeală. De aceea, deşi îi chemasem urgent printr-o telegramă pe Dürock şi Estampe, totuşi, nu eram pe deplin convins de exactitatea bănuielilor mele. Acum chestiunea s-a limpezit. Totul s-a urzit şi se urzeşte în taină. Astăzi, în timp ce voi eraţi plecaţi cu toţii în expediţie, am trecut pe lîngă acvariul pe care dumneata încă nu l-ai văzut şi

i-am surprins acolo pe oaspeţii noştri, pe toţi trei. Uşa ce dă în coridorul de sticlă era întredeschisă şi, pentru că în această parte a clădirii nu e nimeni aproape niciodată, am putut să mă apropii neobservat. Thomson şedea pe o canapea mică, balansîndu-şi piciorul în felul lui, iar Dige şi Holloway stăteau în picioare lîngă una din vitrine. Mîinile le atîrnau pe lîngă corp şi-şi ţineau degetele înlănţuite. Apoi Holloway s-a aplecat şi a sărutat-o pe gît.

— Aha ! am izbucnit eu. Acum înţeleg totul. Va să zică, nu-i este frate ?!

— Evident — continuă Pope, şi mîna ce-o ţinea pe masă începu să tremure şi ea. El se aplecă şi, cu ochii larg deschişi, rosti : Ai înţeles ? Pot jura că Holloway este amantul ei, şi noi nici nu ne dăm încă bine seama ce primejdie îl ameninţă pe Hanoover într-o asemenea societate. Ai văzut lanţul de aur şi ai auzit ce s-a spus acolo ! Ce-i de făcut ?

— Foarte simplu — am răspuns — să i se aducă imediat la cunoştinţă lui Hanoover şi el să-i dea pe uşă afară în zece minute !

— La început m-am gîndit şi eu la fel, dar, reflectînd împreună cu Dürock, am ajuns la concluzia că Hanoover pur şi simplu nu-mi va da crezare, fără să mai vorbim de caracterul atît de delicat al unei asemenea explicaţii.

— Cum aşa, nu vă va da crezare, dacă dumneavoastră *aţi văzut* ?

— Acum nu mai ştiu nici eu dacă am văzut — spuse Pope — adică dacă am văzut aşa cum a fost. Este o chestiune extrem de gravă. E suficient ca Hanoover să se îndoiască că am văzut exact şi atunci ce-am făcut ? Sau să ne imaginăm că eu o văd pe

Dige cu ochii și cu sufletul zbuciumat al lui Hanoover ; ce crezi, aș putea eu să accept dintr-o dată și fără rezerve povestea asta cu sărutul ?

— Asta-i cam așa — i-am spus, luînd în considerație toate argumentele lui. Ei bine, vă ascult.

Pope continuă :

— Așadar, trebuie să avem certitudinea. Dacă bănuiala mea se va confirma, și eu sînt convins că acești trei oameni aparțin lumii interlope, atunci planul nostru, căci avem un asemenea plan, se va pune în aplicare exact la ora douăsprezece noaptea. Dacă însă nu se va ivi nimic suspect ca și pînă acum, planul va fi altul.

— În acest caz, vă dau tot ajutorul, sînt omul dumneavoastră. Dar parcă spuneați ceva de un copac.

— Iată că am ajuns și la el. Numai că treaba asta va trebui făcută cînd se va întuneca.

El îmi spuse că dinaintea fațadei crește un stejar foarte înalt, a cărui coroană se ridică mai sus de al doilea etaj. La etajul al doilea, chiar în fața stejarului, sînt ferestrele de la odăile lui Holloway, iar în stînga și în dreapta lui, la același etaj, au fost instalați Thomson și Dige. Așadar, m-am înțeles cu Pope să mă cațăr în copac după ora opt, cînd toată lumea se va retrage să se pregătească pentru festivitate, și să uzez de talentele mele, atît de strălucit folosite sub fereastra lui Molly.

După aceea, Pope îmi povesti cum și-a făcut Dige apariția în casă. Intrînd în sala de primire, la înștiințarea că a sosit o doamnă din depărtări care dorește neîntîrziat să-l vadă, Hanoover se aștepta să audă vocea hîrîită a vreunei filantroape în jur de patru-

zeci de ani, cu gesturi categorice și cu un lornion strălucitor ca o lanțetă ; dar o întîlni pe seducătoarea Dige. Sfiala ei lăsa să se întrevadă dorința ce o avea să-și apere capriciile cu toată ardoarea celor douăzeci și doi de ani, și care era mai puternică chiar decît cochetăria calculată și decît amestecul de lașitate și cutezanță, de atitudine provocatoare și de sensibilitate care-o făceau să izbucnească ușor în plîns. Îi povesti că zvonurile cu privire la această casă mirifică au ajuns pînă la Benares și că ea n-a mai putut să închidă ochii. Și nici nu va putea dormi vreodată liniștită pînă ce nu va vedea totul. Viața și-a pierdut sensul pentru ea din ziua cînd a aflat că există o casă cu ziduri ce dispar și multe alte taine de necrezut. A spus că este bogată și a cutreierat tot globul pămîntesc, dar asemenea lucruri nu i-a mai fost dat să vadă.

Pe Dige o însoțea fratele ei, Holloway, pe chipul căruia, în tot timpul acestei tirade, se putea citi rugămintea de a nu fi greșit judecată o ființă tînără ce reclamă îndeplinirea unui capriciu. Pînă și un cinic înveterat ar fi zîmbit examinînd chipul fermecător și ochii ei ce scînteiau pentru toți și pretutindeni, și ascundeau în adîncul lor cine știe ce poveste. Se înțelege, era ca o prințesă medievală, prăbușită de istovire la porțile unui castel fermecat. Cu o lună înainte, Hanoover primise de la Molly scrisoarea aceea categorică, prin care ea, fără să-i lase vreo adresă, îi aducea la cunoștință că pleacă pentru totdeauna, iar el o vreme se simțise istovit de atîta suferință, căci suferința, ca și fericirea, vine în valuri. De aceea, tot ceea ce aducea o boare de rouă

proaspătă putea găsi drum către inima sa. De aceea a izbucnit în rîs împreună cu Holloway. „Exact peste douăzeci și una de zile — spuse Hanoover — dorința dumneavoastră se va împlini ; termenul nu l-am fixat eu, dar îl respect cu fidelitate. În această privință va trebui să cedați, cu atît mai mult cu cît veți avea ce vedea". Și el i-a primit ca oaspeți ; așa a început totul. Curînd își făcu apariția și Thomson, amicul lui Holloway, și i se dădu și acestuia o cameră. Nimic din ceea ce ar fi putut să te pună pe gînduri nu se petrecu, pînă cînd, din unele vorbe izolate, din privirile pe care le schimbau cele trei persoane, din undele aproape insesizabile, dar suspecte pe care le emanau, Pope nu și-a făurit convingerea că este absolut necesar să fie chemați în grabă Dürock și Estampe.

În felul acesta, episodul întîlnirii lui Dige cu Hanoover se întemeia pe caracterul lui Hanoover și pe gusturile lui, pe vederile lui cu privire la întîlniri și întîmplări ; ascultînd-o pe Dige, el se auzea pe sine însuși, într-o interpretare excelentă.

Am simțit în nări mirosul unui fum gros, ca în bătălia lui Nelson cu flota spaniolă, și am rostit cu o voce teribilă :

— Voi fi precum veverița sau șarpele ! Pope, permiteți-mi să vă strîng mîna și aflați că Sandy, deși este mai tînăr probabil ca dumneavoastră, își va îndeplini misiunea cu multă abilitate.

Se părea că emoțiile acestei zile nu vor mai lua sfîrșit. Abia am apucat să izbesc cu pumnul în masă, întărindu-mi în felul acesta spusele, cînd în ușă bătu cineva și servitorul mă anunță că sînt chemat la Hanoover.

— Eu ?! am întrebat înfricoșat.
— Sandy. Dumneavoastră sînteți Sandy ?
— El este Sandy — spuse Pope — iar eu merg cu el.

XIII

Am despicat împreună oceanul de lumini orbitoare din saloanele prin care trecusem și ieri, pe cînd îl urmam pe Pope spre bibliotecă, și l-am găsit pe Hanoover în galeria de tablouri. Cu el mai era Dürock, care se plimba în diagonală, de la masă la fereastră și înapoi. Hanoover ședea, sprijinindu-și bărbia în mîinile încrucișate pe masă și urmărea, dus pe gînduri, cum umblă Dürock. Cele două statui albe din extremitatea galeriei și lumina puternică ce năvălea prin geamurile mari, dintr-o bucată, ce ajungeau pînă la parchet, confereau acestei imense încăperi un aer intim și vesel.

Cînd am intrat, Hanoover își înălță capul și ne făcu un semn. După ce m-am uitat la Dürock, care mi-a răspuns cu o privire plină de înțeles, m-am îndreptat spre Hanoover. Acesta îmi arătă un scaun. M-am așezat, iar Pope, rămas în picioare, își tot plimba nervos un deget peste bărbie.

— Bună ziua, Sandy — spuse Hanoover. Cum îți place aici ? Ești mulțumit de felul cum ai fost instalat ?

— O, da ! i-am răspuns. Încă nu mi-am venit complet în fire.

— Ia te uită! rosti el, dus pe gînduri, și tăcu. Apoi, privindu-mă distrat, adăugă zîmbind : Uite de ce te-am chemat. Eu și cu amicul meu Dürock, care vorbește despre tine în termeni entuziaști, am hotărît să ne ocupăm de viitorul tău. Alege, dacă vrei, nu acum, ci după ce vei fi chibzuit bine, ce-ai dori să te faci. Poți numi orice profesie. Numai șahist celebru să nu te faci, ca acela care, primind noaptea o telegramă, a plecat dimineața la un concurs la Liss și a cîștigat cinci partide din șase jucate cu Capablanca. În caz contrar, te vei obișnui să-ți părăsești amicii în clipele lor grele, numai de dragul de a ataca regele frontal cu tura.

— Una din aceste partide — a remarcat Dürock — am numit-o partida lui Hanoover și, imaginează-ți, am cîștigat-o în numai patru mutări.

— Oricum o fi fost, Sandy, te-a și dezaprobat în adîncul sufletului său — spuse Hanoover — nu-i așa, Sandy ?

— Iertați-mă, dar nu înțeleg nimic — am răspuns.

— Ei, atunci spune-ne ce dorințe ai !

— Sînt marinar — am răspuns — adică am pornit pe această cale. De mă veți face căpitan, cred că nu-mi va mai trebui nimic, căci restul îl voi dobîndi și singur.

— Perfect. Te vom trimite la școala Amiralității.

Stăteam topit de fericire și zîmbeam.

— Acum trebuie să plec ? am întrebat.

— Nu, de loc. Dacă ești prietenul lui Dürock, înseamnă că ești și prietenul meu, și de aceea te asociem la planul nostru. Noi ne vom duce cu toții să vedem cîte ceva prin această cocioabă. Ție, cu per-

spicacitatea ta, ar putea să-ți prindă bine. Deocamdată, dacă vrei, stai și uită-te la tablouri. Pope, cine a mai sosit astăzi ?

M-am ridicat și m-am îndepărtat. Parcă mă împărțisem în trei : o parte din mine privea un tablou reprezentînd un grup de femei frumoase, îmbrăcate în tunici și care stăteau lîngă niște coloane, printre trandafiri, pe fundalul unor zări marine ; cealaltă parte mă vedea chiar pe mine în acest tablou, cu echipament complet de căpitan și strigîndu-le frumoaselor : „Volta la babord ! La arborele mare ! Ridicați parîmele !“ ; iar a treia parte, conform alcătuirii anatomice, trăgea cu urechea la discuție.

N-aș putea să vă redau ce impresie produce cineva care, doar răsucindu-și limba în gură, poruncește destinului să-l scoată pe Sandy din neființă și să-l avanseze la gradul de căpitan. Am simțit în tot corpul, din creștet pînă-n tălpi, o fierbințeală și o stare de agitație. Abia începusem să cuget la întorsătura pe care o lua viața mea, că șirul gîndurilor mele era întrerupt de tablouri, de galerie, de Hanoover, de Molly și de tot ce trăisem aici ; mi se părea că sînt gata să mă înalț în zbor.

În timpul acesta Hanoover îi vorbea lui Dürock cu voce scăzută :

— Dumitale nu ți se va părea ciudat. Molly a fost unica fată pe care am iubit-o. Nu pentru ceva anume, deși aveam „pentru ce“, ci din pricina acelei atracții magnetice despre care nimeni nu știe nimic. Acum totul e durere în mine, dar parcă nici durere nu mai e, ci numai o apatie chinuitoare.

— Femeile au fler — spuse Dürock — iar Dige este, de bună seamă, perspicace și inteligentă.

— Dige... — Hanoover închise pentru o clipă ochii. Mi-e absolut egal. Dige este mai frumoasă decît altele, poate că este chiar foarte frumoasă, dar acum nu mai pot iubi pe nimeni. Sînt secătuit sufletește. Ea îmi place și atîta tot.

— Atît de tînără și văduvă — continuă Dürock. Cine a fost soțul ei ?

— Soțul ei a fost consul într-o colonie, în care însă, nu-mi mai amintesc.

— Fratele ei îi seamănă mult — remarcă Dürock. Vorbesc de Holloway.

— Dimpotrivă, nu-i seamănă de loc !

Dürock tăcu.

— Știu că nu-ți e pe plac — spuse Hanoover — dar este foarte amuzant cînd e în formă. Malițiozitatea, veselia și umorul lui amintesc de un cîine-leu.

— Ei, asta-i acum ! N-am văzut asemenea lei.

— Un pudel — spuse Hanoover înveselit — un pudel tuns ! Iată-ne, în sfîrșit, din nou împreună ! exclamă el cu voce tare, îndreptîndu-se spre ușa prin care își făceau apariția Dige, Thomson și Holloway.

Mie, ca martor al episodului petrecut lîngă lanțul de aur, îmi fu dat s-o văd acum pe Dige într-o altă ipostază, de tînără doamnă reținută, a cărei atitudine față de amfitrion este dictată numai de situația ei de musafiră amabilă. Pășea calm, cu chipul zîmbitor, clătinînd din cap și flecărind.

Thomson o privea pe deasupra ochelarilor ; o mare desfătare îi inunda obrazul lătăreț și cărnos ; Holloway pășea zvîcnind dintr-un umăr.

— Mă așteptam să găsesc o societate numeroasă — spuse Dige. Camerista a făcut socoteala și ne-a asi-

gurat că în dimineaţa aceasta au sosit vreo douăzeci de persoane.

— Douăzeci şi şapte — interveni Pope, acum de nerecunoscut. Era respectuos şi stăpîn pe sine, în timp ce eu mă simţeam străin şi-mi holbam ochii supărat.

— Vă mulţumesc, îi voi spune Michelettei — replică rece Dige — că a comis o eroare.

Acum mi-am dat seama că ea nu-l agreează nici pe Dürock. Am dedus, observîndu-i urechea. Nu rîdeţi! Mic ca o petală, lobul urechii ei, îndreptat spre Dürock, trăda o încordare plină de repulsie.

— Cine a venit? continuă Dige să-l interogheze pe Hanoover. Sînt foarte curioasă.

— Va fi o societate pestriţă — spuse gazda. Toţi invitaţii sînt oameni vii.

— O morgă cu întregul ei efectiv ar fi cam sumbră într-o ocazie festivă — interveni Holloway.

Hanoover zîmbi.

— M-am exprimat greşit. Şi cu toate acestea, nu pot găsi cuvînt mai potrivit decît cuvîntul *viu* pentru un om care ştie să-şi umple viaţa.

— În cazul acesta, aplicînd interpretarea dumitale, noi cu toţii sîntem vii — spuse Dige.

— Se înţelege de la sine — replică Thomson.

— Recepţia o voi organiza deseară — spuse Hanoover — deocamdată prefer să colind prin casă însoţit de dumneavoastră, de Dürock şi de Sandy.

— Îţi plac marinarii? întrebă Holloway, uitîndu-se chiorîş la mine. Deseară vom vedea, probabil, un întreg echipaj de căpitani.

— Sandy al nostru face el singur cît o flotă militară — îi întoarse vorba Dürock.

— Văd că se bucură de o protecţie specială şi nu mă încumet a mă apropia de el — spuse Dige, atingîndu-şi bărbia cu evantaiul. Dar îmi plac capriciile dumitale, dragă Hanoover. Graţie lor îmi amintesc şi de tinereţea dumitale. Probabil că astăzi vom vedea şi nişte Sandy adulţi, dar care cel puţin vor pufăi mai zîmbitori.

— Eu nu aparţin lumii mondene — răspunse Hanoover binevoitor — sînt doar unul din acei oameni care au avut din întîmplare un noroc chior şi care apoi se grăbesc să-şi convertească banii în trai bun, necunoscînd obiceiul de a-i aduna unul lîngă altul. Nu recunosc decît eticheta personală şi o resping pe cea de castă.

— Am încasat-o, ce mai — spuse Dige. E rîndul dumitale, Thomson.

— Eu mă abţin şi-i cedez locul lui Holloway, dacă doreşte.

— Noi, gazetarii, sîntem invulnerabili, ca şi regii, şi nu ne ascuţim niciodată cuţitul pe faţă — spuse Holloway.

— Acum să mergem — îi pofti Hanoover — să auzim ce părere are în privinţa asta şi Xaverius.

— Ai un cetăţean al Romei ? întrebă Holloway. Şi el tot *viu* e ?

— Dacă nu s-o fi stricat ; data trecută începuse să cam debiteze prostii.

— Nu înţeleg nimic, dar trebuie să fie ceva captivant ! îi răspunse Dige, ridicînd din umeri.

Ieşirăm cu toţii din galerie şi străbăturăm cîteva încăperi, unde era frumos ca într-un parc cu obiecte preţioase, dacă un asemenea parc ar exista. Pope şi

cu mine mergeam în urmă. La o cotitură el mă apucă de mînă, oprindu-mă :

— Îți amintești de înțelegerea noastră ? Copacul poate fi lăsat în plata Domnului. Totul a fost cîntărit și lucrurile vor decurge altfel. Abia acum am fost informat. Vom ține seama de cu totul alte considerente.

Eram mulțumit de cele comunicate, căci mă simțeam obosit să tot trag cu urechea, și am clătinat din cap atît de zelos, de mi s-a lovit bărbia de piept. În timpul acesta Hanoover se opri în dreptul unei uși. „Pope !" strigă el. Tînărul se grăbi să descuie încăperea. Aici am văzut un lucru ciudat, ca din vis. Mie, ca și celorlalți, ne făcu o impresie deosebit de puternică ; ne găseam în fața unui robot, o jucărie ce valora trei sute de mii, și care știa să vorbească.

XIV

Mica încăpere, mobilată ca un salon, era în întregime acoperită cu un covor moale, ce absorbea toate zgomotele. Într-un fotoliu, cu spatele la fereastră, stătea picior peste picior și sprijinit în cot de o măsuță scumpă, cu capul lăsat pe spate, un tînăr, scos ca dintr-un jurnal de mode. Privea drept înainte, cu ochii săi mari și albaștri, și pe fața sa trandafirie, umbrită de o mustăcioară neagră, era întipărit un zîmbet satisfăcut. Pe scurt, semăna leit cu un mane-

chin din vitrină. Ne-am postat cu toţii în faţa lui. Holloway spuse :

— Nădăjduiesc că Xaverius al dumitale nu vorbeşte, altfel, dragă Hanoover, te voi învinovăţi de vrăjitorie şi voi pune la cale un proces senzaţional.

— *Nu mai spune !* se auzi o voce stridentă, ce rostea desluşit fiecare cuvînt, şi eu m-am cutremurat. *Vom pune punct, numai dacă îţi vei aduce învinuirea că ai făcut o glumă deplasată !*

— Ah ! exclamă Dige, şi-şi trase capul între umeri.

Cît despre Holloway, era literalmente înfricoşat ; se trase îndărăt, iar pe faţă i se putea citi spaima. Chiar şi Dürock clătină din cap, zîmbind nervos.

— Să plecăm ! spuse cu jumătate de glas Dige. E înfiorător !

— Nădăjduiesc că Xaverius nu va profera insulte la adresa noastră ? şopti Holloway.

— *Rămîneţi, sînt blajin* — spuse manechinul, cu tonul pe care te adresezi surzilor, şi-şi schimbă poziţia picioarelor, punîndu-l pe cel de dedesubt deasupra.

— Xaverius ! rosti Hanoover. Îngăduie-mi să istorisesc povestea ta !

— *Mi-este totuna* — răspunse robotul. *Nu sînt decît un mecanism.*

Impresia era covîrşitoare şi neverosimilă. Hanoover se delecta evident cu această surpriză. După o pauză, adăugă :

— Cu doi ani în urmă, un oarecare Niklas Ecus se stingea de foame, şi eu am primit din partea lui

o scrisoare cu propunerea să cumpăr un automat, la care el lucrase cincisprezece ani. Descrierea mașinii era atît de minuțioasă și de interesantă, încît, avînd un caracter ca al meu, nu-mi rămînea decît să-l vizitez pe ingeniosul inventator. Locuia singur. Am încheiat tranzacția într-o cocioabă, la lumina zilei, care scălda în același timp și acest respectabil chip de ceară, și obrazul livid al lui Ecus, bolnav fără scăpare. Am dat un cec de trei sute de mii și am avut plăcerea să ascult un dialog oribil, dus între om și asemănarea sa. „Tu m-ai salvat !" i-a spus Ecus, fluturînd cecul în fața automatului, și a primit răspunsul : „Eu te-am ucis". Într-adevăr, Ecus, al cărui organism fusese măcinat tot timpul de viziunile sale legate de subtilitățile genialului mecanism, se sfîrși foarte repede, după ce deveni bogat ; comunicîndu-i vestea automatului, l-am auzit făcînd următoarea remarcă : *„Și-a vîndut viața cu același preț de nimic cu care a vîndut-o și pe a mea !"*

— Îngrozitor ! spuse Dürock. Îngrozitor ! repetă el, cuprins de o puternică surescitare.

— De acord — aprobă Hanoover. Apoi privi robotul și-i puse altă întrebare : Xaverius, simți tu oare ceva ?

La această întrebare păliră cu toții, așteptînd probabil un cutremurător *„da"*, menit să-i înspăimînte pe toți. Dar automatul dădu din cap și rosti repede :

— *Eu, Xaverius, nu simt nimic, pentru că tu vorbești cu tine însuți.*

— Iată un răspuns demn de un om viu ! observă Holloway. Ce conține mașinăria asta ? Cum este alcătuit ?

— Nu știu — spuse Hanoover — mi s-a explicat, căci am cumpărat și patentul, dar n-am înțeles mare lucru. Principiul stenografiei, radiu, un sistem logic prelucrat cu ajutorul unor cifre sensibile, iată, mi se pare, aproape tot ce mi-a mai rămas în minte. Ca să provoci fluxul de cuvinte, este necesar, cînd te adresezi, să-i rostești numele, „Xaverius“, altfel tace.

— Vanitos — spuse Thomson.

— Și mulțumit de sine — adăugă Holloway.

— Și orgolios — preciză Dige. Spune-i ceva, Hanoover. Mi-e teamă !

— Bine. Xaverius, ce ne așteaptă pe noi, cei de față, astăzi și în viitor ?

— Iată ce înseamnă să pui o întrebare temeinică! izbucni în hohote de rîs Holloway.

Automatul clătină din cap, deschise gura, pocni din buze și i-am auzit răspunsul strident, ca un scîrțîit de oblon :

— *Ce sînt eu, oracol ? Veți muri cu toții ; iar tu, cel care mă întrebi, vei muri cel dintîi.*

La acest răspuns săriră cu toții în lături, ca udați cu apă.

— Destul, destul ! strigă Dige. Acest Xaverius nu știe nimic și sînt supărată pe dumneata, Hanoover ! Este o invenție revoltătoare.

Am ieșit ultimul, dar răspunsul robotului m-a ajuns din urmă, ca o lovitură în ceafă : *„Supără-te pe tine însuți !“*

— Într-adevăr — spuse Hanoover vizibil enervat — cîteodată ceea ce spune te poate ului, uneori însă răspunsul este nepotrivit, deși asta se întîmplă rar. Bunăoară, o dată i-am spus : „Astăzi e o zi căl-

duroasă", şi am declanşat replica: *„Hai să bem ceva!"*

Erau cu toţii nedumeriţi.

— Ce-i, Sandy? Eşti uluit? mă întrebă Pope.

Eu eram cel mai puţin uluit dintre toţi, deoarece mă aşteptam în fiecare clipă la cele mai neverosimile lucruri, iar acum aveam dovada că părerile mele despre viaţă se confirmă în chip strălucit. Aceasta m-a făcut să spun:

— Cîte nu ţi-e dat să vezi în asemenea palate misterioase!

Pufniră cu toţii în rîs. Numai Dige se uita la mine cu sprîncenele ridicate, parc-ar fi vrut să mă întrebe: „Ce cauţi tu aici? Răspunde!"

De mine n-au mai considerat necesar ori interesant să se ocupe, cum făcuseră ieri, şi am rămas cu modestie în urmă. S-a propus să se viziteze sera, unde erau adăpostite exemplare rare de fluturi tropicali, sau să fie privite tablourile unor vechi maeştri, aduse recent, ori o statuie dezgropată în Tibet, dar după „Xaverius" nimeni nu mai avea cu adevărat chef de nici un fel de distracţii. Au început să discute despre el cu atîta pasiune, încît opiniile contradictorii şi exclamaţiile păreau a nu se mai sfîrşi.

— Ai mulţi monştri? îl întrebă Dige pe Hanoover.

— Am cîte ceva. Mi-au plăcut întotdeauna jucăriile, poate şi pentru că m-am jucat prea puţin în copilărie.

— Trebuie să te luăm sub tutelă şi să punem poprire pe capital pînă la majoratul dumitale — anunţă Thomson.

— Într-adevăr — continuă Dige — o asemenea sumă de bani pentru... hm... nişte capricii ! Şi ce fel de capricii !

— Aveţi dreptate — răspunse foarte serios Hanoover. Pe viitor e posibil să fie altfel. Nu ştiu încă.

— Să-l întrebăm pe Xaverius ! izbucni Holloway.

— Am glumit doar — reluă Dige. Este şi asta o voluptate, să-ţi risipeşti averea fără s-o poţi topi.

După asta au vrut totuşi să se ducă să vadă statuia din Tibet. Obosit, m-a cuprins o asemenea toropeală, că nu mi-am dat bine seama ce se mai întîmplă. Dormeam aproape de-a-npicioarelea, cu ochii deschişi. În cele din urmă, lumea se urni din loc, şi eu, cuprins de o totală indiferenţă, m-aş fi luat după ei, dar cînd uşa i-a ascuns privirilor mele, a fost cît pe-aci să mă prăbuşesc pe podea şi să adorm ; m-am repezit la o canapea de lîngă perete, nu departe de o uşă largă, şi m-am aşezat. Eram sfîrşit de oboseală. Organele mele de simţ refuzau să mai funcţioneze. Prea trecusem prin multe. Mi-am lăsat capul pe mîini, trupul mi-a devenit inert, am început să picotesc şi am adormit. După cum am aflat mai tîrziu, Pope s-a întors, neliniştit de absenţa mea, şi a încercat să mă trezească, dar fără folos. Atunci a comis o adevărată trădare : i-a adus înapoi pe toţi, să-l privească pe Sandy Powell dormind pe o canapea din palatul misterios, doborît de imaginea bogăţiei. Prin urmare, o bucată de vreme am servit drept spectacol, fără, fireşte, ca eu să ştiu.

— Lăsaţi-l să doarmă — spuse Hanoover — somnul e un lucru bun şi eu îl preţuiesc. Nu-l treziţi.

XV

Am anticipat doar ca să vedeţi cît îmi era somnul de adînc. Un timp, am încetat pur și simplu să mai exist.

Cînd am deschis ochii, m-am răsucit pe partea cealaltă și mi-am vîrît cu voluptate mîna sub cap: voiam să mai dorm puţin. Între timp, conștiinţa mea se trezi şi, în vreme ce trupul mai implora fericirea odihnei, în picoteala mea am văzut-o pe Molly cum spărgea nuci. Apoi totul s-a precipitat; somnul mi se scurse din mîini și din picioare în șuvoaie reci și, fiind încă amorţit, dar și surprins, pentru că memoria îmi revenise galopînd ameţitor din neant, am sărit în picioare, m-am așezat din nou, am fost cuprins de panică și m-am frecat la ochi.

Era seară sau poate chiar noapte. În faţă aveam o imensă fereastră, inundată de razele lunii. Lumina nu ardea. Întunericul străveziu și calm se așternea de la o ușă la alta, strecurîndu-se printre umbrele odăilor înalte și reci, unde fastul domnea cufundat în somn. Razele lunii pătrundeau iscoditoare adîncul. În această îngemănare de întuneric și lumină rece totul părea altfel decît în toiul zilei: certitudinea fusese înlocuită de o neliniște fantomatică. Raza de lumină, în drumul ei, dădea în vileag luciul clanţei de bronz, genunchiul vreunei statui sau argintul lustrei și apoi se topea în beznă, și doar un punct tainic strălucea în depărtarea sinistră — o oglindă ori poate o piesă de metal... cine ar fi putut să știe? În jurul meu domnea necunoscutul. M-am sculat rușinat că fusesem dat uitării, ca dobitoacele rătăcite

de turmă, fără să înțeleg că Sandy Powell numai din delicatețe a fost lăsat să doarmă aici, în loc ca trupul său toropit de somn să fie purtat printr-o sută de uși.

Cînd ne săturăm de somn, n-avem nevoie să ne mai uităm la ceas : simțim fără nici o ezitare că am dormit de ajuns. Pesemne că Dürock și Pope nu avuseseră nevoie urgentă de serviciile mele, altfel ar fi trimis să mă caute. M-ar fi găsit și m-ar fi atras din nou în această istorie ce fremăta de primejdii și de iubire. Cu sufletul greu de sentimentul unei pierderi ireparabile, am pornit în căutarea drumului spre parterul clădirii. În timpul somnului îl uitasem și acum rătăceam la întîmplare, posac și atît de grăbit că nu mai aveam nici timpul și nici dorința să admir mobilierul. Amețit de somn, am dat într-un balcon, apoi, descurcîndu-mă din păienjenișul odăilor derutant de asemănătoare în această parte a clădirii, am ajuns la o scară. Coborînd, m-am pomenit pe un palier spațios, cu uși încuiate de jur împrejur. Am urcat din nou și am întreprins o expediție, mișcîndu-mă, în cerc, pe lîngă peretele exterior și străduidu-mă să am ferestrele mereu în aceeași parte ; n-am reușit însă să descopăr galeria prin care venisem în timpul zilei ; de-aș fi găsit-o, puteam sconta dacă nu pe un succes imediat, cel puțin pe faptul că memoria mea va intra în funcțiune. În loc de asta, am ajuns iar la o ușă închisă ; trebuia ori s-o iau îndărăt, ori să risc a mă afunda în culoarele interioare, unde domnea un întuneric desăvîrșit.

Frînt de oboseală, m-am așezat puțin, și așa, șezînd, mă cuprinse o dorință nebună s-o iau la picior; dar m-am abținut, pînă mi-am înfrînt sentimentul

acela de amărăciune pe care mi-l crea singurătatea și care-mi paraliza simțul de orientare. Pînă acum nu mă atinsesem de comutatoarele electrice, nu de frică să luminez cumva mulțimea de încăperi ori să declanșez vreun semnal de alarmă — o asemenea eventualitate îmi venise în minte ieri — ci pentru că nu puteam să dau de ele. Am luat chibriturile și le-am aprins, luminînd în dreptul ușilor și prin nișe. Mă găseam într-un colț minunat, înconjurat de mobile atît de frumoase și de fragile, că s-ar fi cuvenit să stea pe ele doar un prunc, și acela bine îmbăiat. Descoperind un comutator, mi-am făcut curaj și l-am întors. Foloasele au fost mici ; deși lumina era puternică și mi-a înviorat plăcut ochii, ea n-a scos la iveală decît niște pereți asemănători cu oglinda iazurilor ce răsfrîng priveliști fabuloase. Tot căutînd comutatoare, mi-aș fi pierdut pe-aici noaptea întreagă. Așadar, am renunțat și am ieșit din nou în căutarea drumului spre parter ; apoi am auzit deodată o muzică splendidă, ce ajungea în surdină pînă la mine.

M-am oprit ca vrăjit locului : inima a prins să-mi bată cu putere. Mă simțeam răscolit și obida fu cît pe ce să se reverse în lacrimi. Dacă pînă atunci iubirea mea pentru Dürock, pentru casa lui Hanoover și pentru Molly fusese închisă strașnic, acum ferecătura cedă și sentimentele mele prinseră să cînte împreună cu îndepărtata orchestră, ce se făcea auzită parcă din afara casei. Ea proclama o izbîndă și chema cu însuflețire. O ascultam plin de suferință. O frază muzicală, trilul sacadat al unor flaute, mă ademenea ca o vrajă ; părea că o undă de melancolie și pasiune adie în jur și mă învăluie. Și atunci, plin de

înfrigurare, ca și cum muzica ar fi fost a mea și toate minunățiile făgăduite de acordurile ei nu m-ar fi așteptat decît pe mine, m-am năpustit să caut drumul care ducea în jos ; mă simțeam rușinat nu știu de ce, și totodată plin de speranță și de înfiorare.

În căutarea mea febrilă, pășeam prin încăperi necunoscute, scăldate ici-colo în lumina lunii ce se înălța tot mai sus pe cer ; mă opream de atîtea ori și atît de mult pentru a mă orienta, încît amețisem de tot. Uneori, cînd nimeream întîmplător deasupra ei, muzica se auzea mai puternic, ațîțîndu-mă cu melodia sa. Atunci surescitarea mea creștea și mă roteam prin uși și prin nișe, unde apucam să răzbat. Din pricina nerăbdării mă durea pînă și spatele. Deodată, cu inima bătînd să mi se spargă, am auzit chiar lîngă mine — cel puțin așa mi s-a părut — explozia fremătînd de viață a unor viori și trompete; ocolind niște coloane, am zărit o draperie despicată de sus și pînă jos de o fîșie orbitoare de lumină. Era o scară. Lacrimile mi-au năpădit ochii. Tremurînd din toate încheieturile, am dat la o parte, cu o mînă nerăbdătoare, țesătura grea, care-mi atinse capul, și am început să cobor cu pas nesigur, răvășit de uraganul ce-mi bîntuia sufletul. Fraza muzicală ce mă fermecase pe cînd străbăteam încăperile scăldate de lumina lunii mi-a răsunat acum drept în urechi ; a fost ca în ziua triumfului meu, ce avea să vină cu mulți ani mai tîrziu, cînd după bătălia navală de lîngă Kata-Gur, aveam să debarc pe țărmul fierbinte de la Ahuan-Scap, întîmpinat cu mulțime de surle aurite și cu flori albastre.

XVI

A fost de ajuns să cobor scara albă și strălucitoare pentru ca buna mea dispoziție să crească, pe măsura celor petrecute aici ; pășeam printre opere de artă și pe sub o pădure de stalactite, alcătuită din lustrele de cristal ce-și revărsau lumina asupra plantelor parcă atunci aduse aici dintr-o pădure tropicală să înflorească în mijlocul marmurei albe. Nu mai eram un personaj principal, convins de însemnătatea prezenței sale. Peregrinările prin etajele de sus au făcut ca eu, deși nervos și încrîncenat, să nu fiu totuși chiar atît de demoralizat cum s-ar fi cuvenit. Ajunsesem singur la țintă, fără ajutorul nimănui. Cu toate acestea, ce mi-a fost dat să văd, m-a izbit parcă drept în piept ; m-a izbit cu întreaga sa strălucire, împingîndu-mă îndărăt. Treptat, curajul îmi pierea și eu, intimidat de-a binelea, am rămas proțăpit în mijlocul parchetului din sala imensă, ce mișuna de lume îmbrăcată în fracuri și în rochii superbe de bal. Orchestra continua să cînte, alungîndu-mi timiditatea și redîndu-mi dispoziția dinainte. Aici se aflau ca la o sută cincizeci, poate chiar două sute de persoane. Unii discutau în grupuri răzlețe, alții treceau într-un sens și în celălalt prin ușile deschise, la o mare depărtare în fața mea ; ele dădeau la iveală aurul luminilor și nișele strălucitoare din pereții învăluiți parcă într-o perdea de fum albastru. Datorită oglinzilor, aveai impresia că ușile sînt și mai numeroase. În luciul lor neprihănit se reflecta sala întreagă, cu oameni cu tot, și numai privind cu multă atenție, am putut să deosebesc ușile adevărate de

feeria oglinzilor. În jurul meu, lumea rîdea și vorbea; auzeam discuțiile scînteietoare purtate de femei, exclamațiile lor și totul se contopea într-un zumzet slab dar neîntrerupt: era freamătul acestei mulțimi elegante. În preajma femeilor așezate pe scaune și care își făceau vînt cu evantaiele, întoarse una spre cealaltă, străjuiau siluetele negre ale bărbaților, aplecați ca niște bondari în jurul unor flori suave. Purtau mănuși albe și erau parfumați, dichisiți și veseli. Pe lîngă mine au trecut doi bărbați bine făcuți și musculoși, cu fețe dîrze, și un șir de fete diafane, ce pășeau repede și legănîndu-se, purtînd flori prinse în păr și șiraguri strălucitoare la gîtul lor subțire. În dreapta ședea o femeie foarte grasă, cu părul cărunt și înfoiat. În cercul bărbaților ce hohoteau se vedea un grăsan îndesat și rumen, agitîndu-și o mînă încărcată de inele; povestea ceva. Lacheii, cu mîna la vipușcă, alunecau prin acest furnicar de oameni, ocolindu-i și depășindu-i cu agilitatea unor dansatori. Iar muzica îți mîngîia sufletul, cu degete de gheață și de foc, și purta totul pe aripile ei, la fel cum vîntul poartă o corabie spre Țara Minunată.

În primele clipe, mă așteptam cu durere să fiu întrebat ce caut aici și, neputînd să dau un răspuns mulțumitor, să fiu condus afară. Între timp, mi-am amintit că Hanoover mă numise oaspetele său și, deci, eram deopotrivă cu toți ceilalți oaspeți; biruindu-mi stînjeneala, mă uitam în jur ca vițelul la poarta nouă, fără să cutez însă nici să plec, nici să mă dau undeva mai la o parte. În două rînduri mi s-a părut că o zăresc pe Molly, dar — vai! — erau alte fete, care numai din depărtare îi semănau. Un la-

cheu, ducînd în fugă o tavă, strecură o privire îmbufnată spre mine, dar eu i-am înfruntat privirea cu o figură nevinovată şi chiar i-am făcut un semn. Cîţiva bărbaţi şi femei îmi aruncară în trecere o privire din acelea cu care te uiţi la un necunoscut alunecat pe jos în plină stradă. Eu mă simţeam stupid, nu din cauza decorului neobişnuit în care mă aflam, cît, mai ales, pentru că eram în completă necunoaştere a situaţiei. Nu ştiam dacă Hanoover s-a întîlnit cu Molly, dacă au avut loc explicaţii sau scene, nu ştiam unde este Estampe, ce fac Pope şi Dürock. Mai mult chiar, nu-i vedeam pe nici unul dintre ei. Pe cînd mă gîndeam la toate astea, l-am văzut deodată pe Hanoover, intrînd printr-o uşă laterală.

Chiar în uşă îşi întoarse capul spre Dürock însoţitorul său, şi-i spuse ceva, iar apoi începu să vorbească cu Dige, care-l ţinea la braţ. Imediat, se apropiară de el cîţiva oameni. Doamna cea căruntă, pe care o socotisem ţintuită pe veci de fotoliu, se ridică deodată în picioare şi, ţinîndu-şi mîinile în şolduri, se repezi, legănîndu-se ca o raţă, în întîmpinarea noilor sosiţi. Grupul se mări dintr-o dată, şi inima prinse să-mi bată foarte puternic atunci cînd l-am văzut pe Estampe apropiindu-se de ei; parcă descinsese din oglinzi sau din văzduh, atît de neaşteptată i-a fost apariţia. Eram convins că imediat avea să apară şi Molly, convingere izvorîtă din bănuiala că Estampe o însoţise toată ziua.

Ezitînd cîteva clipe, m-am smuls din mijlocul acestei lumi gălăgioase şi agitate care mă împresura şi m-am îndreptat spre Hanoover, rămînînd puţin în urma femeii cărunte; ea vorbea cu repeziciune şi

bustul enorm îi unduia asemenea unor mingi de plută azvîrlite unui om ce se îneacă.

Hanoover era blajin și palid. Fața i se scofîlcise îngrozitor și avea o gură de om bătrîn. Ți se părea că la fiecare strigăt sau exclamație întreaga lui ființă tresare. Dige își retrase mîna înmănușată și se juca închizînd și deschizînd evantaiul din pene de struț; pe chipul ei, și mai frumos datorită umerilor smezi dezgoliți, puteai citi hotărîre și siguranță de sine. Era învăluită în mătase vaporoasă, de culoarea fumului. Zîmbea. Dürock fu primul care mă zări și, continuînd a se întreține cu un spaniol uscățiv, întinse o mînă, atingîndu-mă pe umăr. M-am bucurat grozav; după aceea își întoarse privirea și Hanoover; o clipă ochii lui rătăciră absenți, apoi mă recunoscu, întinse și el mîna și-mi răvăși vesel părul. Rămăsesem pe loc și zîmbeam din adîncul ființei mele. Se vede că a înțeles starea mea, căci mi-a spus: „Ei, ce mai e, Sandy, prietene?" Și astfel, în urma cuvintelor lui simple și a zîmbetului său minunat, ca și a simpatiei manifestate de niște oameni pe care abia ieri îi cunoscusem, timiditatea îmi dispăru cu desăvîrșire. M-am aprins la față, jubilam.

— Spune, ai tras un pui de somn? mă întrebă Dürock.

Sîngele îmi năvăli din nou în obraz. Cîteva persoane ne priveau amuzate fără să înțeleagă nimic. Hanoover mă trase la mijlocul cercului de domni și doamne.

— Acesta este pupilul meu. Dumitale, don Esteban, îți va trebui peste vreo zece ani un căpitan des-

toinic ; iată-l, se numește Sandy... e-e, și mai cum încă, Estampe ?

— Powell — am spus — Sandy Powell.

— Este foarte orgolios — observă Estampe — e îndrăzneț și hotărît, ca și Columb.

Spaniolul scoase în tăcere o carte de vizită din portofel și mi-o întinse spunînd :

— Peste zece ani, chiar dacă eu voi muri, fiul meu vă va încredința un vapor.

Am luat cartea de vizită și, fără să mă uit la ea, am pus-o în buzunar. Am înțeles că e o glumă, un joc ; am simțit dorința să-mi păstrez onoarea de condotier încercat și brav, așa cum mă socoteam în străfundul sufletului meu.

— Încîntat — am răspuns, făcînd cu cea mai mare grație posibilă o plecăciune. O să mă uit la ea tot peste zece ani, iar dacă mor, o las feciorului meu, să citească ce scrie acolo.

Cu toții izbucniră în rîs.

— Nu v-ați înșelat ! spuse don Esteban lui Hanoover.

— O, nu, firește că nu ! răspunse acesta, și mă părăsiră cu toții, iar eu mă simțeam nespus de vesel și în culmea triumfului.

Grupul se deplasă spre cealaltă extremitate a sălii. M-am întors, răsuflînd pentru prima oară ușurat, am străbătut mulțimea ca un mustang printr-un cîrd de păuni nervoși, și m-am așezat într-un colț, de unde puteam să cuprind cu ochii toată încăperea, fără ca cineva să-mi stînjenească gîndurile.

Curînd, i-am văzut pe Thomson și Holloway stînd de vorbă cu trei doamne, cu toții într-o dispoziție excelentă. Holloway, cu mîinile vîrîte în buzunare,

vorbea și rîdea, legănîndu-se în vîrful picioarelor, în timp ce obrazul nu înceta să-i zvîcnească. Thomson îl asculta cu bunăvoință ; una din doamne, dorind să-l întrerupă pe Holloway, îl lovi ușor peste mînă cu evantaiul închis ; celelalte două schimbau priviri și din cînd în cînd rîdeau în hohote. Așadar, nu s-a întîmplat încă nimic. Dar ce se întîmplase cu Molly, cu fata aceea care își părăsise sora ca să-și respecte cuvîntul dat ; cu fata aceea mai drăgălașă și mai frumoasă decît toate femeile de la serată și care trebuia să strălucească, plină de bucurie, aici, la brațul lui Hanoover, rușinată pentru ea și pentru fericirea ei, pe care încercase s-o respingă, temîndu-se de ceva ce nu putea să sperie decît o femeie ? Unde putea fi ? Am făcut trei presupuneri : Molly s-a răzgîndit și s-a întors. Molly era bolnavă, Molly a și fost aici. „Da, a fost — îmi spuneam, emoționat de parcă eu aș fi fost în cauză — și explicația ei cu Hanoover nu a putut da roade din pricina lui Dige. El a trădat-o. De aceea acum suferă, retrăind scena care l-a zguduit puternic, dar n-a putut să-i readucă soarele în sufletul lui înnegurat". Dacă aș fi știut unde este Molly acum, adică dacă ar fi fost pe undeva, pe aproape, aș fi săvîrșit fără îndoială una din isprăvile mele nebunești — m-aș fi dus la ea și aș fi adus-o aici, ori, măcar, aș fi încercat s-o aduc. Dar poate că s-au petrecut lucruri la care nici mintea nu te duce. Dacă a murit și totul se ține în ascuns față de Hanoover ? !

Odată trecut prin minte, gîndul acesta îngrozitor începu să-mi dea tîrcoale tot mai insistent ; mai ales că puținele date pe care le dețineam lăsau loc la tot felul de presupuneri. L-am văzut pe Lemarin ; cu-

noşteam bine acest soi de oameni şi ştiam cît sînt de ingenioşi apaşii, stăpîniţi de patimă sau de lăcomia cîştigului. Hotărît lucru, ca să mă liniştesc, trebuia să-l văd pe Pope.

Fără a-mi da seama prea bine, doream ca în această seară să aibă loc împlinirea unei mari bucurii ; şi nu pentru că voiam doar unirea fericită a două vieţi despărţite de împrejurări atît de complicate : toată fiinţa mea cerea triumful voinţei omeneşti, triumful dragostei, al pasiunii, atît de frumoase în această ambianţă neobişnuită. Lucrurile se prezentau şi decurgeau în aşa fel, că eu nici nu doream vreun alt final, în afară de apariţia lui Molly, asemănătoare unui clipocit vesel de pîrîiaş argintiu din luna mai, care trebuia să dejoace un plan tenebros. Nimic altceva n-ar fi putut să justifice evenimentele la care, potrivit legilor neştiute de nimeni ce guvernează întîlnirile dintre oameni, participasem şi eu, deşi prezenţa mea a fost întîmplătoare şi fără prea multă însemnătate.

Să nu credeţi însă că mi-am îmbrăcat ideile în cuvintele acestea ; pe atunci eram încă departe de arta, frecventă la oamenii maturi, de a schiţa prin cîteva cuvinte imagini difuze şi tremurătoare ca o spumă. Cu toate acestea, ideile mele n-au rămas neexprimate — universul meu sufletesc fusese exprimat de orchestra ascunsă într-un balcon şi a cărei muzică te chema în Ţara Minunată.

Da, în numai douăzeci şi patru de ore Sandy Powell a crescut aidoma acelei plante pe care vrăjitorii indieni o însămînţează şi ea dă frunze verzi după numai treizeci de minute. Eram mai bătrîn, mai înţelept, *mai discret*. Fireşte, puteam să mă aşez şi

să joc cu mare plăcere, dînd de-a dura ouă tari, jocul numit „înghite coaja“, dar puteam totodată să sesizez și esența lucrurilor nerostite într-o discuție. Aveam neapărată nevoie de Pope, dar încă nu îndrăzneam să colind după pofta inimii în căutarea lui ; cînd, în cele din urmă, văzîndu-mă, el s-a apropiat de mine, m-am simțit de parcă mi s-ar fi dat să beau apă pe săturate, după o saramură. Purta frac și era înmănușat, ținută care-i dădea o altă înfățișare, dar mie nu-mi mai păsa. Am sărit de la locul meu și m-am îndreptat spre el.

— Ei uite — zise Pope, și aruncînd în jur o privire discretă, adăugă în șoaptă : Astăzi se va întîmpla *ceva*. Vei vedea. Nu mă feresc de dumneata, căci ai făcut multe pentru noi. Sînt foarte neliniștit. Fii gata ! Cine știe ce se mai poate întîmpla !

— Cînd ? Chiar acum ?

— Nu. Nu mai am nimic de adăugat la ce-am spus. Ai vreo pretenție că te-am lăsat să dormi ?

— Pope — am spus, fără să iau în seamă gluma pe care o făcuse într-o doară — dragă Pope, știu că întreb prostește, dar... dar... am acest drept. Așa cred, cel puțin. Liniștește-mă și spune-mi : ce-i cu Molly ?

— Ei, ce-ți veni cu Molly ?! îmi răspunse rîzînd și ridicînd din umeri. Molly — spuse el apăsat — va deveni în curînd Emilia Hanoover, iar noi vom fi poftiți la ea să luăm ceaiul. Nu-i așa ?

— Cum ! E aici ?

— Nu.

Am tăcut, făcînd o mutră supărată.

— Potolește-te — îmi spuse Pope — nu trebuie să te frămînți atît de mult. Toate la timpul lor. Dorești înghețată ?

Nici n-am apucat să răspund, că-l și opri pe Parker, care defila cu tava ; expresia lui de adîncă îngrijorare arăta că serata avusese în sufletul său un ecou deosebit și că-l obosise peste măsură.

— Parker — ceru Pope — înghețată pentru mine și Sandy, porții mari.

— Da, vă rog — spuse bătrînul, deosebit de înviorat și chiar cu interes, ca și cum în această cerere ar fi stat tot tîlcul seratei. De care, vă rog ? De fragi, portocale, fistic, trandafir, frișcă, vanilie, crême-brulée sau...

— De cafea — îl întrerupse Pope. Pentru dumneata, Sandy ?

Hotărît să arăt cît sînt de „umblat", am cerut de ananas, dar, — vai ! — se dovedi mai proastă decît cea de cafea, pe care am gustat-o din cupa de cristal a lui Pope. În timp ce Parker se îndepărtase, Pope îmi spuse numele cîtorva persoane din sală, dar eu le-am uitat. Mă gîndeam la Molly și la simțămintele care mă ademeneau în Țara Minunată.

Și mă mai gîndeam la ceva : cît de firească și de mărinimoasă ar fi fost purtarea lui Pope față de mine, dacă peste zi, atunci cînd am mîncat și am băut împreună, mi-ar fi spus : „Sandy, uite ce punem noi la cale..." ; vorbindu-mi limpede și cu încredere prietenească, m-ar fi ridicat la rangul de cavaler al acestor taine încîlcite. Prudența, faptul că abia ne cunoscusem, precum și celelalte considerente care ar fi putut să-l rețină pe Pope le-am respins, fără

a reflecta măcar la ele, atît de mare era încrederea ce o aveam în mine.

Pope tăcu, apoi în marea lui generozitate îmi împlîntă în creier o ultimă enigmă:

— Eu voi lipsi de la masă — îmi spuse. Te rog foarte mult să nu pui întrebări cu glas tare în legătură cu aceasta și să nu mă cauți; absența mea trebuie să fie cît mai puțin remarcată.

— Doar nu sînt atît de neghiob — am răspuns supărat și din pricina unei măsele care mă durea de la înghețată — doar nu sînt chiar atît de neghiob să mi se atragă atenția, ca la copii.

— Foarte bine — îmi răspunse el sec și plecă, abandonîndu-mă în mijlocul unor doamne atrăgătoare, a căror lipsă nu o resimțeam, dar care se așezaseră în jurul nostru; căutînd să mă țin cît mai departe, mi-am tot mutat locul, pînă ce m-am pomenit în colțul cel mai îndepărtat al salonului. Dac-aș fi reușit să calculez cu cîte priviri surprinse fusesem învrednicit de diferite persoane în seara aceea, numărul lor ar fi fost probabil de ajuns să pună pe fugă de la tribună chiar și pe oratorul cel mai gros de obraz. Dar ce-mi păsa mie?! Stăteam jos, înconjurat de decolteuri albe și roz, respiram parfumuri fine și mă uitam la cozile fracurilor ce nu mă lăsau să văd forfota din sală. Eram cu atît mai susceptibil, cu cît mă înspăimînta gîndul că Pope îi va relata lui Hanoover grosolănia mea și că nu voi mai fi acceptat la masă; cu privirea tulbure, uitat de toți, repudiat, eu voi rătăci fără țintă prin oceanul de lumină și flori, apoi Thomson mă va împușca cu un revolver de calibru mare, iar eu, dîndu-mi obștescul sfîrșit în brațele lui Dürock, îi voi spune

lui Molly, care va plînge aplecată deasupra mea: „Nu plînge. Sandy moare așa cum a trăit și el nu va întreba niciodată cu glas tare unde se află filfizonul dumneavoastră de Pope, pentru că pe mine m-a format marea, care te învață să taci".

Episodul se desfășură în mintea mea atît de solemn și atît de tare mă tulbură, încît eram gata să mă ridic, să mă duc în odaia mea și, trăgînd de șnurul liftului din perete, să-mi petrec sumbru timpul, în tovărășia unei sticle cu vin. Deodată însă, un bărbat în livrea cu galoane spuse ceva cu glas tare. Forfota din sală își schimbă sensul. Oaspeții începură să se scurgă spre sala alăturată, ce scînteia într-o lumină azurie; cuprins din nou de curiozitate, am luat-o și eu într-acolo, însoțit de zumzetul stins al mulțimii elegante și însuflețite.

XVII

Pășind în sala azurie, pe splendidul parchet ce răsfrîngea în luciul lui lumina lustrelor și picioarele mele pînă la genunchi, am trecut pe lîngă un trandafir scăpat pe jos și l-am ridicat, ca să îmi aflu norocul: dacă petalele erau cu soț, aveam să o văd pe Molly chiar astăzi. Pe cînd le rupeam în pumnul strîns, să nu fac murdărie, și mă înțepam în ghimpi, am băgat de seamă că mă privesc o pereche de ochi negri, strălucind pe o față îmbujorată. „Vă iubește, nu vă iubește, cum v-a ieșit?" mă întrebă femeia.

Am fost înconjurat de prietenele ei și, vîrîndu-mi la repezeală mîna în buzunar, mă uitam la frumoasele ce-și rîdeau, e drept foarte drăgălaș, de mine. Le-am răspuns : „N-a ieșit nimic“, și se vede că eram tare abătut, încît m-au părăsit imediat, punîndu-mi în palmă o altă floare, pe care am vîrît-o mașinal în buzunar ; de necaz m-am jurat să nu mă însor niciodată.

Îmi pierdusem cumpătul, dar revenindu-mi pe dată, am început să cercetez locul unde mă aflam. Trecusem pînă atunci prin trei sau patru uși. Dacă prima sală era foarte mare, pe aceasta aș putea-o numi, pe drept cuvînt, enormă. Era tapisată cu moar verde, iar pardoseala din marmură avea incrustații fine, de o rară măiestrie, din argint șlefuit. Nu se vedeau oglinzi sau tablouri ; din plafon și pînă în podea, pereții erau împărțiți, la intervale egale, de frize dispuse vertical, de culoare liliachie și acoperite cu filigran de argint. Șase candelabre atîrnau pe aceeași linie, în mijlocul plafonului, iar suprafața dintre ele, precum și din colțurile sălii era acoperită cu picturi ce străluceau în bătaia luminii. Ferestre nu erau și nu mai erau nici alte uși ; în nișe se vedeau statui. Intrați aici, oaspeții se făcură dintr-o dată mai mici, de parcă i-aș fi văzut de la etajul al doilea, atît era încăperea de înaltă și de spațioasă.

Cam a treia parte din suprafața ei o ocupau mesele acoperite cu fețe albe ca spuma mării ; erau niște mese-grădini, căci pe toate îți luau ochii mormane de flori proaspete. Mesele acestea, alcătuind o singură masă de forma unui dreptunghi, gol în interior, unde puteai ajunge prin două intervale dispuse pe laturile mici, arătau ca două C-uri așezate față în față, fără

să fie perfect unite, doar că aveau muchiile drepte. Masa scînteia ca bătută în pietre prețioase ; străluceau vinul, aurul, argintul și vasele magnifice, din care curgeau în mijlocul fructelor exotice umbrele verzi ale plantelor agățătoare, în timp ce horbota cîrceilor cădea pe fața de masă. Pe oaspeți îi așteptau în jurul meselor fotolii ușoare, tapisate în catifea oliv. La distanțe egale de colțurile mesei se înălțau în spirale coloane din bronz, cu uriașe candelabre în care ardeau înfipte lumînări de ceară. Lumina era așa de puternică, încît puteam să disting clar trăsăturile oaspeților chiar și din colțul cel mai îndepărtat ; aș putea spune că lumina îți frigea ochii.

Se așezară cu toții, în larmă de scaune mișcate din loc și în foșnet de haine ; rumoarea se făcea auzită ca un ecou înfundat. Deodată, o vorbă nedeslușită se detașă net din rumoare și făcu înconjurul încăperii. Atunci m-am strecurat spre locul unde-l văzusem pe Hanoover cu Dürock și pe Dige, dar oricît de atent m-am uitat în jur, nu i-am zărit pe Estampe și pe Pope. Căutîndu-mi din ochi un scaun liber în această parte a mesei, mai aproape de ușă, am văzut mai multe locuri neocupate, dar mai curînd aș fi lăsat să mi se taie o mînă decît să mă așez numai eu, de teamă de a nu mă pomeni departe de cei pe care îi cunoșteam. Între timp, Dürock mă văzu și, abandonînd o discuție, se îndreptă spre mine, cu o mină impasibilă.

— Ai să stai cu mine, te așezi pe locul din stînga mea — atît mi-a spus, și terminînd, plecă în grabă ; peste puțin timp, cînd aproape toți se așezaseră, mi-am ocupat și eu fotoliul, avîndu-l în dreapta mea pe Dürock ; la stînga era o doamnă înaltă și slabă ca

o prăjină, de vreo patruzeci de ani, cu un obraz de bărbat, uscăţiv şi roşcovan ; la degetele mici avea unghii atît de lungi, încît ar fi putut fără teamă să renunţe la serviciile furculiţei. Briliantele spînzurau pe ea ciorchine, iar cotul ei, gol şi ascuţit, îl simţeam în coaste, chiar şi de la distanţă.

Hanoover s-a aşezat în faţa mea, puţin într-o parte, iar vizavi de el, între Dürock şi Holloway, a luat loc Dige. Thomson stătea între Holloway şi spaniolul acela a cărui carte de vizită intenţionam s-o examinez peste zece ani.

În jurul meu, discuţiile nu mai conteneau. Zvonul lor zbura de la o persoană la altă persoană, la două, din nou la una, la trei, iar la două şi tot aşa, fără încetare, aveai impresia că toţi vorbesc ca instrumentele unei orchestre — fiecare dezvoltîndu-şi partitura sa. Eu însă nu înţelegeam nimic. Mă descurajase tacîmul pe care-l aveam în faţă. S-ar fi cuvenit să stea mai curînd într-un muzeu, sub sticlă. Doamna costelivă îşi potrivi lornionul şi mă cercetă foarte scrupulos, intimidîndu-mă îngrozitor, apoi îmi spuse ceva, la care eu, fără să fi înţeles nimic, am răspuns : „Da, aşa este". În continuare, nu-mi mai adresă nici un cuvînt, nu-mi mai aruncă nici o privire, şi eu m-am bucurat din adîncul sufletului că i-am displăcut. În general, mă simţeam ca într-o ceaţă. Între timp, începînd să înţeleg ce se petrecea, mai bine zis impunîndu-mi să observ anumite detalii, am înregistrat că în jurul meselor se plimbă nişte cărucioare aurite şi foarte graţioase, pe rotile înalte, încărcate cu vase strălucitoare ; de sub capacele lor se ridicau aburi, iar sub ele ardea flacăra albastră a spirtierelor. Farfuria mea dispăru şi-mi

fu înapoiată de o mînă ce plutea în aer. Ce aveam în farfurie ? Ca să-mi dau seama, trebuia să mănînc. Am simțit mireasma unor mîncăruri atît de subtile, a unei arte culinare atît de rafinate, încît mi se părea că e destul să gust doar și mă voi îmbăta la gîndul că pot consuma această artă aromitoare. Și atunci, oricît ar părea de curios, mă lovi dintr-o dată o foame năprasnică, de adolescent, în pofida impresiilor puternice ce-mi tăiau pofta de mîncare ; am golit pînă la ultima picătură paharul înalt și transparent cu vin negru și, venindu-mi în fire, am înfulecat două porții fără să las nimic ; drept care, farfuria mi-a fost întoarsă plină și pentru a treia oară. Am lăsat-o să mă aștepte și am băut vin din nou. Peste tot vedeam numai pahare și pocale duse la gură. La celălalt capăt al sălii, într-un balcon spațios de sub plafon, orchestra se dezlănțui puternic și apoi continuă în surdină, amintind de Țara Minunată.

Un orologiu nevăzut bătu de unsprezece ori, dominînd cu sunetul său atît larma ospățului cît și muzica. Într-o discuție purtată în dreapta mea se rosti numele „Estampe".

— Unde este Estampe ? îl întrebă Hanoover pe Dürock. După prînz a dispărut dintr-o dată și n-a mai apărut. Dar Pope unde-i ?

— Nu-i mai mult de o jumătate de ceas — răspunse Dürock — de cînd Pope mi s-a plîns de o migrenă insuportabilă și se prea poate să fi plecat să pună puțin capul jos. N-am nici un fel de îndoială că se va întoarce. Dar pe Estampe, slabă speranță să-l revedem aici.

— De ce ?

— Păi... pentru că l-am văzut... în tête-à-tête...

— Așa-a — spuse Hanoover, înnegurîndu-se — astăzi toți pleacă, începînd chiar din zori. Apar și se fac nevăzuți. N-a venit încă nici căpitanul Orsuna. Și eu care am așteptat atît de mult această zi...

În timpul acesta, de masă se apropie în fugă un bărbat rotofei și negricios, cu obrajii bucălați, fără barbă, foarte îngrijit și bronzat.

— Iată-mă-s, nu vă legați de căpitanul Orsuna. Auziți ce mi s-a întîmplat ! Pe la noi au apărut zîne !

— Ce fel de zîne ? întrebă Hanoover. Ascultă, Dürock, e ceva amuzant !

— Ar fi trebuit să aduceți o zînă aici — remarcă Dige, în timp ce sorbea o înghițitură din pocalul îngust.

— E lesne de înțeles de ce ați întîrziat — făcu Holloway. Eu unul n-aș mai fi venit de loc.

— Dumneata, desigur... — spuse căpitanul, grăbit să împărtășească ce i se întîmplase. Într-o clipită dădu pe gît un pahar cu vin, scurmă cu furculița în farfurie și începu să-și curețe o pară, învîrtind cuțitul în aer și ridicînd din sprîncene, ca și cum s-ar fi mirat el însuși de cele ce povestea. Cu dumneavoastră e altceva ; eu, însă, vedeți, sînt tare ocupat. Așadar, am dus iahtul în docuri și mă întorceam cu o șalupă. Navigam pe lîngă stăvilarul vechi, unde-i pavilionul bătut în scînduri. Să tot fi fost ceasul opt ; soarele asfințea. Șalupa trecea pe lîngă tufele ce au năpădit stăvilarul, între baliza a cincea și Pîrîiașul Înghețat. Ajungînd în dreptul colțului din sud al pavilionului, m-am uitat întîmplător într-acolo și am zărit printre tufișuri, chiar lîngă apă, o fată încîntătoare, îmbrăcată cu o rochie de mătase

albă ce-i dezgolea brațele și gîtul, la care purta un colier de perle ce ardea în flăcările asfințitului. Era în picioarele goale...

— În picioarele goale! exclamă cu putere Holloway, în timp ce Hanoover se lăsă pe spate și asculta încordat. Pe fața lui Dürock rămăsese întipărit un zîmbet amabil ce nu trăda nimic, iar Dige își ridicase ușor sprîncenele într-un zîmbet vesel, ce i se citea în ochi. Eram cu toții foarte interesați.

Căpitanul, închizîndu-și ochii, dădu categoric din cap și oftă cu ciudă.

— Era în picioarele goale, asta-i cel mai exact; pantofii îi avea lîngă ea, iar ciorapii îi atîrnau pe o ramură; zău așa, niște ciorăpiori mici, numai pînză de păianjen și scîntei. Zîna își vîrîse un picior în apă și se ținea cu mîinile de un alun. Celălalt picior — întrerupîndu-se, căpitanul îi aruncă lui Dige o privire spășită — îmi cer iertare, celălalt picior era foarte mic. Se înțelege de la sine că nici cel din apă n-ar fi apucat să crească mai mare decît celălalt într-un răstimp atît de scurt...

— Piciorul... — îl întrerupse Dige, examinîndu-și mîna subțire.

— Da. Am spus că-mi cer iertare. Așadar, strig: „Stop! Dați înapoi!" Și ne-am oprit, așa cum se oprește ogarul lîngă prepeliță. Ce să vă spun, era numai bună de pictat. O zînă, pe onoarea mea! „Auziți, i-am zis, dumneavoastră cine sînteți?"... Șalupa înconjurase tufele și ea se pomeni cu noi, n-aș putea spune că nemulțumită, dar așa, fără prea mare chef. Tăcea și se uita la noi; eu i-am mai zis: „Ce faceți aici?" Închipuiți-vă, răspunsul ei mi-a spulberat orice îndoială cu privire la originea sa mi-

raculoasă. Mi-a spus foarte simplu și rezonabil, dar cu un glas, ce glas încîntător avea ! Nu era glas omenesc, era un glas de...

— Ei, hai — îl întrerupse Thomson, cu acel calm agresiv care-i era propriu — în afară de glas, n-a mai fost și altceva ?

Înfierbîntat peste măsură, căpitanul își împinse iritat paharul. Cu fruntea înroșită, repetă :

— Mi-a spus următoarele : „Mi-a amorțit un picior, că mi-s tocurile, uite, mai înalte decît sînt deprinsă eu să port". Asta-i ! Ei ? El se pocni cu ambele mîini peste genunchi și întrebă : Ce spuneți ? Care domnișoară ar da răspunsul ăsta în asemenea împrejurare ? N-am apucat să mă amorezez de ea pentru că s-a ghemuit cu multă grație, și-a adunat zestrea și s-a făcut nevăzută.

Și căpitanul se apucă să bea vin.

— A fost o cameristă — interveni Dige — și cum soarele era la asfințit, a avut asupra dumitale un efect mai subiectiv.

Holloway mormăi ceva. Deodată au amuțit cu toții: Tăcerea unei anumite persoane s-a făcut simțită atît de neașteptat și de tăios, că ne-a pecetluit gura la toți. Era Hanoover, care și așa nu scosese aproape nici o vorbă, dar acum tăcea privind straniu și avea fața palidă, scăldată în sudoare. Ochii lui se întoarseră încet spre Dürock și îl fixară, dar în privirea acestuia din urmă nu se vedea decît o lumină liniștită.

Hanoover oftă și izbucni brusc într-un hohot zgomotos, dar ceva mai îndelung decît îngăduie o fire echilibrată.

— Orsuna, bucuria mea, căpitan al căpitanilor ! vorbi el. La capul Gardena, de cînd am cumpărat de la Trauler casa aceasta, s-a stabilit atîta omenire, că fauna femeiască a ajuns foarte pestriță. Picior Mic, zîna dumitale, trebuie să aibă tătic și mămică ; în ceea ce mă privește, nu văd aici, deocamdată, vreo altă zînă, în afară de Dige Alvavis, dar nici ea nu poate să dispară, cred eu.

— Dragă Everest, acest „deocamdată" al dumitale nu este suficient de clar — spuse frumoasa Dige cu multă stăpînire de sine și, pare-se, fără să acorde vreo însemnătate povestirii lui Orsuna.

Dacă la masă în timpul acesta era un om care se temea să nu atragă atenția asupra obrajilor săi învăpăiați, atunci acela eram eu. Inima mi se zbătea în piept cu atîta străşnicie, că vinul se clătina în paharul din mîna mea. Fără să dispun de nici un fel de dovezi, și fără să capăt vreo explicație, eu știam de-acum că și Orsuna o văzuse pe Molly, și că ea va veni aici, teafără și nevătămată, ocrotită de Sandy, fidel amicilor săi.

Conversația deveni mai seacă și mai nervoasă, dar apoi se prefăcu într-un torent de glume revărsate asupra căpitanului. El spuse :

— Am întîrziat din altă pricină. Așteptam întoarcerea soției mele cu trenul de la 10 și 12 minute, dar cred că o să vină abia mîine.

— Îmi pare foarte rău — răspunse Hanoover — și eu care nădăjduiam s-o văd pe drăgălașa dumitale Betsy ! Sper că zîna nu i-a prejudiciat locul ce-l deține în inima dumitale ?

— Nu ! Firește că nu !

— Ochi de artist și inimă de buldog ?! spuse Holloway.

Căpitanul tuși zgomotos.

— Nu e chiar exact. Ochi de buldog într-un suflet de artist. De altfel, o să-mi mai torn din vinul ăsta excelent, care te face dintr-o dată să vezi cu patru ochi.

Hanoover privi într-o parte. Imediat un servitor se prezentă în fugă și primi un ordin scurt. Nu se scurse nici un minut, și trei lovituri de gong puseră capăt larmei, iar dacă tăcerea nu era desăvîrșită, cel puțin se făcu destulă liniște ca să se poată vorbi. Hanoover voia să spună ceva — am văzut asta după privirile ațintite asupra lui ; se îndreptă, apoi se sprijini cu palmele pe masă și porunci orchestrei să tacă.

— Dragi oaspeți — rosti el, destul de tare ca să fie auzit de toți ; rezonanța pură a sălii imense permitea să nu-ți încordezi vocea peste măsură. Dumneavoastră sînteți oaspeții mei, cunoștințele și prietenii mei. Mi-ați făcut marea cinste să-mi vizitați casa chiar în ziua cînd, cu patru ani în urmă, mai umblam cu tălpile găurite la cizme și nu știam ce se va alege de mine.

Hanoover tăcu. Se opri de mai multe ori, nu de efort sau de emoție, ci silindu-se parcă să surprindă un anumit zgomot, și continuă la fel de liniștit :

— Mulți dintre dumneavoastră au venit cu vaporul sau cu trenul, să-mi poată oferi plăcerea de a petrece împreună cîteva zile.

Disting chipuri ce-mi trezesc amintirea unor zile de primejdii și de veselie, de întîmplări și de aventuri, de neliniște, de afaceri și de bucurie.

Sub conducerea dumitale, Tom Klarton, mi-am făcut slujba la vama din San-Riol şi dumneata ţi-ai dat demisia cînd, pe nedrept, am fost învinuit de căpitanul „Terezei" că aş fi închis ochii la încărcarea vasului „Orlando".

Amelia Kornius ! Patru luni încheiate mi-ai dat pe veresie odaia, masa de dimineaţă şi cea de prînz, iar eu nu ţi-am plătit nici pînă astăzi ; din laşitate sau din neseriozitate ? — nu ştiu, dar nu ţi-am plătit. O să lămurim chestiunea zilele acestea.

William Williamson ! În vila dumitale m-am refăcut după tifos şi dumneata, în fiecare zi, mi-ai citit ziarele, tot timpul cît eu, după boală, n-am putut să-mi ridic nici capul, nici mîna.

Luc Aradan ! Dumneata, văzînd că ai de-a face cu un milionar neurastenic, cum eram eu, ai acceptat să-mi iei capitalul în grija dumitale, scutindu-mă de gîndurile, gesturile, zilele, orele şi minutele unui om de afaceri, şi în trei ani mi-ai sporit capitalul iniţial de treizeci şi şapte de ori.

Henry Tokville ! Băncii dumitale îi sînt îndatorat pentru amanetarea reuşită, păstrarea secretului şi returnarea lanţului de aur.

Locotenent Glaudis ! Mi-ai salvat viaţa cînd, la o vînătoare, am rămas atîrnat deasupra prăpastiei, ţinîndu-mă Dumnezeu ştie de ce.

Georg Back ! Te-ai aruncat după mine de pe puntea „Indianei", cînd am căzut în valuri, lîngă Aden, în timpul unei furtuni.

Léon Degoust ! Geniul dumitale a dat viaţă visului meu delirant, transpunîndu-l în construcţia severă şi

minunată a clădirii în care ne aflăm acum. Mă ridic pentru a te saluta și înalț acest pocal pentru acel bombănit enervat cu care m-ai ascultat la început, și ți-ai bătut joc, și te-ai congestionat timp de un sfert de oră, pentru ca, în cele din urmă, să spui : „Pe cuvîntul meu, merită să reflectez. Numai că va trebui să adaug pe tăblița de la ușa mea : arhitectul Degoust, temporar pierzîndu-și mințile, roagă pe cei zdraveni la cap să nu-l tulbure vreo trei luni".

Privind în direcția în care se uita Hanoover, am văzut un bătrîn oribil la înfățișare, cu un obraz dolofan și impertinent, ce își ținea o sprînceană ridicată ironic ; după ce ascultă, Degoust se ridică greoi, se propti cu mîinile în masă și, privind în lături, spuse :

— Sînt foarte măgulit.

Rostind aceste trei cuvinte, se așeză cu un sentiment de maximă ușurare. Hanoover pufni în rîs.

— Ei — spuse el scoțîndu-și ceasornicul — a fost stabilit pentru ora douăsprezece și au mai rămas cinci minute pînă la miezul nopții. Căzu pe gînduri, cu un zîmbet stins pe buze, dar își reveni numaidecît. N-aș vrea ca cineva dintre cei pe care nu i-am pomenit să se simtă ofensat ; aveți dovada că țin minte totul. Așadar, îmi amintesc totul despre toți, toate întîlnirile și toate discuțiile ; văzîndu-vă, mi-am retrăit trecutul și mă simt la fel de împlîntat în el ca și atunci. Trebuie însă să vă spun că banii mi-au dat posibilitatea să realizez ideea ce mă obseda. N-aș putea să v-o spun în cîteva cuvinte. Ea s-ar putea numi atotputernicia gestului. Îmi imaginam un al doilea univers, existent dincolo de ziduri, o taină ascunsă în

ceea ce se vede, coloşi neclintiţi, zidiţi de mîna omului, cu care eu să mă pot juca printr-o apăsare de buton. Şi lucrul acesta l-am înţeles nu de mult ; aşteptam ca, satisfăcîndu-mi un capriciu devenit necesitate stringentă, să găsesc, în virtutea dependenţei noastre tainice faţă de formă şi un conţinut pe măsura acestei forme complicate. E puţin probabil însă ca acest joc al minţii, dar care a avut o mare înrîurire asupra sufletului meu, să-şi fi aflat realizarea aşa cum o vedem astăzi, conform dorinţei mele şi datorită arhitectului Degoust, dacă n-ar fi fost la mijloc o promisiune a mea... dată unei anumite persoane ; povestea ţine de trecut. Pe atunci, amîndoi nişte coate-goale, ce şedeam sub acoperişul unei magazii părăsite, pe pămîntul gol, unde abia îngropasem o grămadă de aur curat, am jefuit, fireşte, în visurile pe care ni le făuream, toată bogăţia Seherezadei. Fiinţa aceea, de soarta căreia astăzi nu mai ştiu nimic, avea o imaginaţie vie şi pasiunea să aranjeze interioare de palat după gustul ei. Trebuie să recunosc că în ceea ce priveşte arta de a fabula, mă lăsa cu mult în urmă. Ea mă depăşea, înfăţişîndu-mi tablouri de care eu rămîneam fermecat. Îmi spunea : „Dacă-i vorba să visăm, atunci să visăm"...

Între timp, bătu miezul nopţii.

— Dige — spuse Hanoover, zîmbindu-i conspirativ — hai să procedăm ca pe vremuri Ali Baba şi cei patruzeci de hoţi !

— Ce se va întîmpla ?! strigă un glas plin de curiozitate din celălalt capăt al mesei.

Dige se ridică, rîzînd.

— O să vă arătăm ! declară ea, şi dacă era cumva emoţionată, nu lăsă să se vadă nimic. Sincer vorbind, nici eu singură nu ştiu ce se va întîmpla. Dacă va începe casa să zboare prin aer, ţineţi-vă bine de scaune !

— Îţi aminteşti totul ?... o întrebă Hanoover.

— O, da ! Totul !

Ea se apropie de unul din imensele candelabre de care am mai pomenit, şi întinse mîna spre trunchiul lui aurit, acoperit cu nişte dungi verticale, ieşite în relief. Privind atent, să nu greşească cumva, Dige găsi şi trase în jos una din aceste dungi. Privirea i se lărgi, iar chipul îi tresări uşor, incapabilă să-şi stăpînească clipa de triumf ce o lumină ca un fulger tainic. Dar, în timp ce capul şi începuse a mi se învîrti cu anticipaţie, totul rămase neclintit, aşa cum fusese mai înainte. Cîtva timp încă nervii ne-au mai fost biciuiţi ; părea că număram în gînd, în aşteptarea împuşcăturii, după ce apăsasem pe trăgaci, dar praful de puşcă n-a luat foc. În sală s-a stîrnit zarvă şi rîset.

— Încă o dată ! strigă don Esteban.

— Amendă ! spuse Orsuna.

— Nu-i frumos să-i necăjeşti pe cei mici ! observă Holloway.

— Ce stupid ! ţipă Dige, bătînd din picioare. Ce glumă răutăcioasă, Hanoover !

Pe faţa ei trecu o umbră de enervare ; se îndepărtă cu pas hotărît şi, muşcîndu-şi buzele, îşi ocupă locul.

Hanoover se înfurie. Sîngele îi năvăli în obraz, se ridică repede și spuse :

— N-am nici o vină. Supravegherea i-a fost încredințată lui Pope. Va fi tras la răspundere. Eu însumi...

Iritat, cum se putea vedea după gesturile lui tăioase, se apropie de candelabru, mișcă dunga metalică și o trase. Supunîndu-se acestei mișcări neînsemnate, pereții sălii, de jur împrejur, se desprinseră de plafon, lăsînd un gol luminos, și se cufundară toți odată, făcîndu-se nevăzuți. Totul se petrecu fără nici un zgomot. Am amețit. Aveam impresia că mă ridic, plutind, împreună cu fotoliul.

XVIII

În timpul acesta, îmi spuneam fără să-mi dau seama : „Molly nu va veni" și resimțind golul sufletesc și amărăciunea lucidă care însoțea ultima bătaie a ceasornicului, tresăream la fiecare exclamație ce părea să vestească apariția unor persoane noi. Dar căderea pereților, lucru petrecut de altfel ireproșabil de lin — nu se clintise nici măcar vinul din pahare — m-a secătuit, cu o lovitură înspăimîntătoare, de toate sentimentele. Mi se păru că sala a țîșnit spre cer, înconjurată cu coloane de basm. Toți cei prezenți au țipat, sărind ca arși de spaimă și de

surprindere. Parcă s-ar fi pornit să trîmbiţeze trompete nevăzute ; efectul obţinut, acţionînd ca o avalanşă, se prefăcu într-o feerie de lumini — atît de intensă era strălucirea.

Pentru a putea să vă înfăţişez priveliştea ce ne-a fost dezvăluită cu rapiditatea unui atac de apoplexie, sînt nevoit să fac uz de cunoştinţele dobîndite ulterior cu privire la arta şi la materialele de construcţie pe care Hanoover le antrenase din nefiinţă, ca să-şi uluiască invitaţii. De jur împrejur, eram înconjuraţi de coloane din marmură neagră, reflectate de adîncul st ăveziu al unei oglinzi avînd în lăţime nu mai puţin de douăzeci de picioare. Abisul ei ireal încadra ca un chenar patrulaterul ce-l forma pardoseala sălii, aşa cum arătase ea iniţial. Şirurile de coloane, cîte patru în fiecare rînd, erau orientate cu flancul spre mijloc şi despărţite prin intervale egale pe toată întinderea ocupată de ele. Soclurile lor erau înalte şi masive. Între coloane se răsfirau, una mai sus decît alta, şuviţe scînteietoare de apă — cîte trei de fiecare arteziană ; în cădere, păreau nişte pene curbate. Tot ce se vedea era dublat de luciul transpa ent al pardoselii şi părea un singur gol luminos, încadrat atît în partea sa de sus, cît şi jos, de şirul coloanelor întregite cu imaginea lor răsturnată. Deoarece pardoseala din sală şi din spaţiul ce strălucea îndărătul coloanelor alcătuia suprafaţa de reflectare, ea păea aidoma unor covoare aşternute în văzduh. În spatele coloanelor, luminate de lustre vişinii din cristal ce-şi aruncau lucirea peste albul

cald al sidefului şi fildeşului, se întindeau încăperi fantastice ; strălucirea curgea şuvoi. Totul era sidef, argint, chihlimbar alb, marmură, oglinzi şi gobelinuri gigantice, ce-şi jucau apele mărgelelor în ceaţa ireală a unor desene înfăţişînd peisaje stranii ; mobila, mai plină de fantezie şi mai fermecătoare decît nişte ghirlande aeriene văzute într-o noapte cu lună, nu-ţi trezea nici măcar curiozitatea să-i cercetezi detaliile. Concepută şi realizată asemenea unui cor ce creează armonie dintr-o mulţime de voci, această demenţă artistică, luîndu-se la întrecere cu zorile care străpung întunericul nopţii, îşi trimitea strălucirea dindărătul coloanelor de marmură neagră.

În capătul îndepărtat al sălii, sub balconul orchestrei, se deschidea o privelişte care dovedea că realizatorul ei renunţase la frumuseţea uluitoare în favoarea perfecţiunii desăvîrşite. Pardoseala era în întregime acoperită cu blănuri albe, imaculate ca prima zăpadă. În stînga strălucea un şemineu din argint masiv, cu ornamente de malachit, iar pereţii, de la cornişă şi pînă la pardoseală, erau îmbrăcaţi în iederă, ce strecura, prin covorul frunzişului de un verde-crud, sclipirea albă a oglinzilor ovale ; în partea de jos, de-a lungul a trei dintre pereţii sălii se întindea un grilaj aurit, pe care şerpuiau ghirlande de trandafiri galbeni. Această încăpere, un salon mai mic, cu o lumină albă, mată, pe care o filtra o singură lustră — un adevărat pandantiv de perle, alcătuit din globuri străvezii, ce cobora din tavan ca un con răsturnat — mi-a reţinut întreaga atenţie ;

am rămas cu ochii pironiți, admirînd superba-i atmosferă de intimitate. Cînd m-am întors în sfîrșit, să cercetez și sala din spatele meu, am văzut că Dürock, în picioare lîngă fotoliu, stătea cu brațul întins spre ușă. În pragul ei se ivise o fată îmbrăcată într-o rochie albă și unduioasă, ca și ea însăși ; chipul ei senin, îmbujorat acum, vădea o nervozitate ascunsă, iar privirea plină de curaj și-o ațintise drept înaintea sa. Pășea, mușcîndu-și ușor buzele ; era toată numai așteptare. Se schimbase atît de mult, că n-am mai recunoscut-o pe Molly. Deodată, gîtlejul mi se încleștă și totul dispăru în afară de ea. Ca scos din minți, am strigat :

— Priviți, uitați-vă ! E Molly ! A venit ! Știam că va veni !

Privirea lui Dürock, năpraznică, m-a izbit ca o lovitură de buzdugan. Pălind îngrozitor, Hanoover se răsuci ca împins de un resort, și toți cei de față și-au întors privirile într-acolo. Împreună cu Molly apăruse și Estampe ; acesta îi aruncă lui Hanoover o singură privire și se îndepărtă. Se așternu o liniște neobișnuită. Nu se auzea nici cel mai mic zgomot. Și în această liniște răsună un zornăit ascuțit de sticlă scăpată pe jos sau ciocnită.

Erau cu toții absorbiți de evenimentul ce căzuse ca un trăsnet. Hanoover păși spre Molly, ținîndu-și mîinile întinse și avînd întipărită pe chip o expresie extatică, stranie. Am simțit un junghi în inimă, văzîndu-l cît de fulgerător se îndepărtase de toată lumea, năzuind numai spre aceea pe care o aștepta.

„Ce s-a întîmplat ?“ se auzi întrebarea șoptită cu prudență. În clipa aceea, orchestra, atacînd în surdină o melodie, ne vesti că am ajuns în Țara Minunată.

Energic, de parc-ar fi aruncat cu o piatră, Dürock făcu un semn din mînă muzicanților din balcon. Acordurile amuțiră. Hanoover luă mîna, cu care fata schițase un gest, și o privi liniștit în ochi.

— Dumneata ești, Molly ? spuse el, învăluind-o cu privirea și zîmbind.

— Eu sînt, dragule, am venit, cum ți-am făgăduit ! Nu mai fi trist !

— Molly — gemu el răgușit, ducîndu-și mîna la gît, apoi îi trase capul mai aproape și o sărută pe păr. Molly ! repetă Hanoover. De acum încolo voi crede că totul este cu putință ! Se întoarse spre masă, ținînd mîna fetei într-a sa, și spuse : Pînă acum am fost foarte sărac. Aceasta e logodnica mea, Emilia Warren. Simt că-mi pierd stăpînirea de sine. Nu mă mai pot controla, să nu mă judecați rău !

— Păi, asta-i zîna ! spuse căpitanul Orsuna. Mă jur, ea e !

Mîna tremurătoare a lui Holloway, cu care tocmai își fixase monoclul, căzu pe masă cu un gest brusc. Dige își coborî privirea atentă ce o măsurase pe noua venită și se ridică în picioare, dar Holloway, cu un gest energic și grosolan, o făcu să-și reia locul.

— Să nu îndrăznești ! îi spuse. Vei rămîne aici !

Ridicînd flegmatic dintr-o sprînceană, ea se așeză la loc, alarmată și disprețuitoare. Thomson rostogo-

lea cu o mînă un cocoloș de pîine, iar cu cealaltă își acoperise fața. Eu am rămas tot timpul în picioare. La fel, au rămas în picioare Dürock, Estampe, căpitanul și mulți dintre oaspeți. O umbră se așternu peste întreaga festivitate, ca peste o pajiște. S-a stîrnit animație, unii invitați s-au ridicat de la masă și au venit mai aproape de noi.

— E opera dumitale ? îl întrebă Hanoover pe Dürock, arătînd spre Molly.

— Am fost trei — răspunse Dürock rîzînd — eu, Sandy și cu Estampe.

Hanoover rosti :

— Ce-i asta ?... dar vocea i se frînse. Bine — urmă el — acum mă simt în stare să vă mulțumesc. Cred că mă înțelegeți. Privește în jurul tău, Molly — îi vorbi arătînd cu mîna în jur — totul este așa cum ți-ai imaginat tu pe malul mării, cum am visat amîndoi pe-atunci. Ai recunoscut, nu-i așa ?

— Lasă acum... — spuse Molly, apoi izbucni în rîs. Fii mai calm. Și eu sînt tare emoționată.

— Dar eu ! Vă rog să mă iertați ! Dacă-mi pierd mințile, e în firea lucrurilor. Dürock ! Estampe ! Orsuna ! Sandy, coțcarule ! Pînă și tu ai tăcut ! Mi-ați pus foc din toate cele patru părți ! Nu te supăra, Molly ! Molly, spune-mi ceva ! Cine o să-mi explice totul ?

Fata îi strînse și-i scutură mîna în tăcere, dezvăluindu-și curajos inima, căreia i-a fost dat să pătimească atîtea în ziua aceea. Ochii îi erau scăldați în lacrimi.

— Everest — spuse Dürock — asta nu-i încă totul !

— Exact — interveni Holloway provocator, ridicîndu-se de pe scaun și venind spre Hanoover. Cine, de pildă, ar putea să-mi dea unele explicații într-o chestiune neclară, delicată, și care-o privește pe sora mea, Dige Alvavis ? Poate că știe această tînără ?

— Da — răspunse Molly, pierzîndu-și cumpătul și aruncîndu-i o privire lui Dige. Dar eu sînt aici.

— La urma urmei, scutește-mă, te rog... — rosti Dige, ridicîndu-se în picioare — de gesturile dumitale, oricare ar fi ele, Holloway. Cel puțin cît sînt eu de față.

— August Trenk — spuse Dürock, adresîndu-se lui Holloway și acoperind cu vocea sa toate zgomotele. Eu voi da explicația necesară. Compatriotul dumitale, Jack Harrison, poreclit și „Was-ist-das“, la fel ca și amanta dumitale, Ethel Meyer, trebuie să-mi înțeleagă aluzia. Doar ei nu mă cred atît de prost, ca să nu pot clarifica situația. Ați pierdut !

Cuvintele au fost rostite cu glas tare și apăsat. Toată lumea a înlemnit. Oaspeții, ridicîndu-se de la masă, se strînseră grămadă în jurul celor care declanșaseră conflictul. Acum mă găseam în mijlocul mulțimii.

— Asta ce mai e ? întrebă Hanoover.

— Acesta-i finalul ! strigă Estampe. Trei indivizi, sub nume false, și-au pus în gînd să te jefuiască. În ce fel anume, o știi.

— Molly ! spuse Hanoover tresărind, dar în același timp suficient de calm. Și dumneata, căpitane Or-

suna ! Te rog, condu-o. E un moment penibil pentru ea.

El încredință fata, supusă, zîmbitoare și cu ochii împăienjeniți de lacrimi, sumbrului căpitan, care-i spuse : „Drăguțo, n-ai vrea să stăm puțin de vorbă ?“ Și o scoase afară. Pe drum spre ușă, ea se opri și-i spuse lui Hanoover :

— O să fiu liniștită. O să-ți explic și o să-ți povestesc totul, te aștept. Iartă-mă !

Așa vorbi ea, iar eu n-am mai recunoscut-o pe Molly, cea pe care o văzusem la căminul marinarilor. Era o tînără zguduită sufletește, dar fermă în zbuciumul și în sentimentele sale. De asemenea, eram uluit de sîngele rece pe care l-au dovedit Holloway și Dige ; cît despre Thomson, e greu să poți spune ceva precis : auzindu-l pe Dürock, se ridică și, vîrîndu-și mîinile în buzunare, începu să fluiere.

Holloway își duse pumnul la tîmplă, îl apăsă, dar lăsă să-i cadă mîna brusc. Rămase descumpănit doar o singură clipă. Dige, agitîndu-și evantaiul în dreptul feței, continua să rămînă pe scaun, rîzînd, fără să rostească o vorbă. Doamnele o priveau, fixînd-o direct, cu oroare, sau numai peste umăr, dar ea, făcîndu-se a nu observa atenția jignitoare de care se bucura, îl urmărea pe Holloway.

Holloway îi răspunse cu o privire de om pălmuit.

— Parîma a plesnit, surato ! spuse el.

— Aiurea ! rosti ea, ridicîndu-se agale de pe scaun și, prefăcîndu-se că-și înăbușă un căscat, învălui cu o privire de neputință arogantă mulțimea ce urmărea scena, cuprinsă de o tulburare mută.

— Dige — întrebă Hanoover — ce-i asta ? E adevărat ?

Ea ridică din umeri și se întoarse cu spatele.

— Printre noi se găsește Ben Drake travestit în servitor — spuse Dürock. El i-a identificat pe acești indivizi cu eroii afacerii de șantaj din Ledingent. Drake, unde ești ? Avem nevoie de dumneata !

Un tînăr servitor, cu o șuviță de păr negru pe frunte, ieși din mulțime și-i făcu semn vesel din cap lui Holloway.

— Hello, Trenk ! spuse el. Chiar acum zece minute ți-am schimbat farfuria.

— Asta da, reușită ! remarcă Thomson, croindu-și loc în față cu umerii. Să dezvălui un nume e mai anevoios decît să răsucești un perete. Ei, Dürock, ne-ai făcut mat. E isprava dumitale !

— Acum am înțeles — spuse Hanoover. Mărturisiți ! Spuneți tot ! Ați fost oaspeții mei. Am fost prevenitor, am avut încredere în voi, v-o jur. Mi-ați speculat desperarea, din durerea mea v-ați făcut un șperaclu hoțesc ! Dumneata, dumneata, Dige, ai făcut asta ! Ce-ați vrut de la mine, oameni fără minte ? Bani ? Numele meu ? Viața ?

— Pradă — spuse Holloway. Dumneata nu mă cunoști.

— August, omul ăsta merită sinceritatea noastră măcar așa, ca un cadou — interveni deodată Dige. Află — spuse ea, adresîndu-se lui Hanoover cu privirea ei întunecată, în timp ce pe buze îi înghețase un zîmbet — află că există modalități de a scurta zi-

lele cuiva pe nesimțite și fără violențe. Nădăjduiesc că vei lăsa un testament ?

— Da.

— L-ai fi făcut pe numele meu. Inima dumitale îndeplinește toate cerințele pentru ca modalitatea decisivă să nu lase nici un fel de urme.

Cînd ea rosti aceste cuvinte crude, groaza îi cuprinse pe toți. Și iată că se petrecu un lucru ce mă cutremură pînă la lacrimi ; Hanoover privi insistent chipul lui Ethel Meyer, îi luă mîna și o duse încetișor la buze. Ea și-o smulse cu ură, ferindu-se și scoțînd un țipăt.

— Îți mulțumesc — spuse el foarte grav — pentru curajul cu care te-ai dezvăluit. Fusesem ca un copil, speriat de un ungher întunecos, dar care știe că în spatele lui, într-o altă încăpere, este lumină. De acolo se aude larmă de glasuri, rîset, acolo e odihnitor. Sînt fericit, Dige ; îți spun Dige pentru ultima oară. Mă despart de dumneata, musafirul și femeia. Ben Drake, adu cătușele !

Apoi se trase îndărăt, făcînd loc lui Drake. Drake flutură brățările și apucă cu îndemînare mîna ce se zbătea să scape ; încuietoarea zăngăni și amîndouă mîinile lui Dige, ce se smuceau neputincioase, făceau ca ea să pară o întruchipare a suferinței pline de răutate. În același timp fu prins de lachei Thomson, pe cînd încerca să spele putina, iar lui Holloway i se luă revolverul. Drake îi puse în fiare pe toți.

— Ține minte — spuse Holloway, clătinîndu-se și înăbușindu-se de furie — ține minte, Everest Hanoo-

ver, că în spatele dumitale nu-i lumină ! Acolo se află o încăpere neluminată. Ești un idiot !

— Ce-ai spus, ce-ai spus ? strigă don Esteban.

— Am să fac scandal — răspunse Holloway. Și dumneata n-ai să mă lovești, căci sînt în fiare. Hanoover, ești un imbecil ! Nu cumva poți să-ți imaginezi că fata care a fost aici cu cîteva minute mai înainte și cu palatul ăsta se potrivesc ? E suficient să te uiți la chipul ei. Eu văd lucrurile așa cum sînt. Pentru dumneata ar fi fost potrivită o singură femeie, dacă eu aș fi renunțat la ea în favoarea dumitale; Ethel Meyer, amanta mea ; în această casă, ea este exact ce se cere. Ceva mai potrivit n-ai să poți găsi. Banii dumitale ar fi alcătuit pentru ea o trenă, pe care ar fi purtat-o cu o alură formidabilă. Ar fi știut să cucerească pînă și piscul cel mai inaccesibil. Ar fi împletit din dumneata, care ești un nimic bun doar pentru visuri sterile, un odgon de fier și ți-ar fi dezvăluit deliciile pe care nu le cunoști ale unei vieți de desfrîu cu aromă de hiacint. Ai săvîrșit o crimă abătînd aurul de la menirea sa firească : a se înmulți și strivi ; ai silit tigrul să zîmbească unor jucării, și toate acestea numai ca să arunci un capriciu atît de costisitor la picioarele unei fete care ar rîde din toată inima chiar dacă i-ai arăta numai degetul ! Cunoaștem istoria dumitale. Am plătit ca s-o aflăm și am fi anulat-o. Da ! Acum ai s-o continui. Dar nu vei reuși s-o parcurgi în linie dreaptă. Între dumneata și Molly se interpun cei douăzeci de mii de pași pe care trebuie să-i faci pentru a înconjura, ți-o jur ! toate aceste

splendide saloane, ori va deveni ea însăși o Emilie Hanoover mai mult decît o dorești chiar dumneata, de trei ori, de o sută de ori o Emilie Hanoover !

— Niciodată ! rosti Hanoover. Dar cei douăzeci de mii de pași... Calculul dumitale e corect. De altfel, îți interzic să mai vorbești de lucrul acesta. Ben Drake, scoate cătușele acestui voinic, scoate-le și femeii ăstuia, și celui de-al treilea personaj. Mînia mea s-a potolit. Astăzi nimeni nu trebuie să sufere, nici măcar dușmanii. Scoate cătușele, Drake ! repetă Hanoover, adresîndu-se agentului uimit. Vă puteți continua vînătoarea unde voiți, numai la mine nu.

— Bu-u-u-un ! Drake îi eliberă pe încătușați, peste măsură de enervat.

— Cabotinule ! trînti Dige, furioasă și batjocoritoare.

— Nu — răspunse Hanoover — nu. Mi-am amintit de Molly. De dragul ei o fac. De altfel, n-aveți decît să credeți ce poftiți. Sînteți liberi. Don Esteban, fii amabil și fă-mi un serviciu : completează pentru acești inși un cec de cinci sute de mii și să nu-i mai văd înaintea ochilor !

— S-a făcut — spuse armatorul, scoțîndu-și carnetul de cecuri, în timp ce Estampe îi întinse stiloul. Ei, Trenk, și dumneata, doamnă Meyer, ce vă alegeți : demnitatea sau ciolanul ?

— Dac-aș putea — răspunse turbat de furie Holloway — dac-aș putea să vă fac să simțiți profunda nepăsare pe care o nutresc pentru părerea ce o aveți despre mine, așa cum este nepăsarea aceasta în rea-

litate, ca s-o înțelegeți și să încremeniți, atunci aș spune fără să ezit: „Ciolanul", și aș pleca cu cecul vostru, rîzîndu-vă în nas. Dar sînt la pămînt. S-ar putea să nu-mi dați crezare.

— Ți-o dăm cu plăcere — spuse Estampe.

— Un asemenea cec merită orice precizare — declară solemn Thomson, și eu sînt primul care binecuvîntez ofensa ce mi se aduce.

— Ei, ce s-o mai... — vorbi cu ură Dige.

Ea păși înainte, își ridică brațul cu un gest lent, privindu-l pe don Esteban țintă în ochi, și smulse cecul care atîrna în mîna lui, ținut doar cu vîrful degetelor. Don Esteban lăsă să-i cadă mîna și se uită la Dürock.

— Fiecare rămîne credincios sieși — spuse acesta, întorcîndu-se cu spatele.

Estampe făcu o plecăciune, arătîndu-le ușa.

— Nu vă mai reținem — le spuse. Cecul este al vostru, sînteți liberi, nu mai avem ce să ne spunem.

Cei doi bărbați și femeia, ai cărei umeri, priviți în clipa aceea din spate, păreau încovoiați ca sub o lovitură puternică, schimbară în surdină cîteva cuvinte și, fără a se mai uita la nimeni, plecară în grabă. Nu făceau impresia unor ființe vii. Sub ochii mei, au fost uciși cu o împușcătură pornită din carnetul de cecuri. Prin ușa deschisă vedeam cum, la o mare distanță, ultima oglindă repeta mișcarea siluetelor ce se îndepărtau; iar eu, înconjurat de freamătul mulțimii zguduite, grăbită a se împrăștia, m-am aruncat pe un scaun și am izbucnit într-un plîns nestăvilit, așa cum plîng cei jigniți de moarte.

Atunci o mînă mă atinse și, ridicînd capul, am văzut, copleșit de rușine și amărăciune, pe tînăra cea veselă care mi-a oferit trandafirul. Ea mă privea atent, zîmbind și plină de interes.

— O, candoare! spuse ea. Copile, tu plîngi pentru că foarte curînd vei fi bărbat. Primește și a doua floare, ca amintire de la Camille Fleuron!

Luă dintr-o vază o dalie de culoarea vișinei, mi-o întinse cu duioșie, iar eu am strîns-o în pumn cu un gest mașinal. Apoi, la fel de mașinal, mi-am băgat mîna în buzunar și am scos-o plină de petale înnegrite de trandafir. Doamna se făcuse nevăzută. Abia mult mai tîrziu am înțeles ce voia să însemne gestul ei.

Dalia o mai păstrez și astăzi.

XIX

Între timp, aproape toată lumea se împrăștiase; cele cîteva persoane care mai rămaseră discutau ceva pe lături, departe de masa pe care o părăsiseră. Slugile ce forfoteau încoace și încolo, fiind oprite în cîteva rînduri de semnele unor grupuri răzlețe, își desfăceau brațele a neputință, lăsînd a se înțelege că întîmplările petrecute la această serată le erau cu totul de neînțeles. De jur împrejurul golului fremătînd de neliniște rămas în urma festivității compro-

mise, minunile ce-şi datorau existenţa lanţului de aur, acum abandonate, străluceau îndărătul coloanelor negre, fără să mai stîrnească admiraţia şi atenţia cuiva. Nimeni nu mai intra aici. M-am ridicat şi am ieşit. Pe cînd străbăteam, după socoteala mea, cel de-al treilea salon, zărind la intervale cîte o umbră ce se îndepărta şi auzind de la mare distanţă larmă de paşi, drumul mi-a fost tăiat de Pope. Văzîndu-mă, a tresărit.

— Pe unde umbli ? îmi spuse Pope. Pe dumneata te căutam. Vino cu mine. Totul s-a terminat cît se poate de prost !

Speriat, m-am oprit, astfel că Pope, care era grăbit şi mă depăşise, a trebuit să se întoarcă.

— Nu e chiar atît de înspăimîntător cum îţi închipui, dar a ieşit al naibii de urît. A avut un atac. Acum sînt cu toţii acolo şi el şi-a arătat dorinţa să te vadă. Nu ştiu ce vrea să însemne asta. Dar te vei duce, nu-i aşa ?

— Fuga ! am strigat. Pentru ea trebuie să fie teribil de greu !

— O să-şi revină — îmi spuse Pope, care mergea cu pas iute ; mie însă mi se părea că abia se mişcă, atît eram de grăbit. Acum se simte mult mai bine. Ştii, a cam lăsat boala să se învechească şi n-a suflat nimănui o vorbă ! Chiar am rîs puţin împreună ! La început am socotit că sîntem cu toţii vinovaţi. Dumneata cum crezi ?

— Ce mă întrebaţi pe mine ? am obiectat, profund jignit. Eu doar ştiu totdeauna cel mai puţin dintre toţi !

— Nu sîntem chiar aşa de vinovaţi — continuă el, făcîndu-se a nu-mi lua în seamă răspunsul. Într-o anumită privinţă, nu sîntem vinovaţi, simt acest lucru. Vai, cum s-a mai bucurat ! Stt ! Acesta este dormitorul lui.

Ciocăni la o uşă înaltă şi încuiată cu cheia. Cînd se pregătea să mai ciocănească o dată, dinăuntru ne deschise Estampe, care se întoarse apoi repede la pat, terminîndu-şi fraza întreruptă de apariţia noastră — „...de aceea trebuie să dormi. Emoţiile şi efortul au şi ele o limită. Iată, a venit Sandy".

Mai întîi de toate am văzut-o pe Molly — şedea lîngă pat ; Hanoover, cu capul mult ridicat pe perne, îi strîngea mîna într-a sa. Ţinea gura deschisă, respira cu greutate şi vorbea cu voce slăbită, făcînd pauze. Cămaşa desfăcută la piept lăsa să se vadă o compresă.

În acest dormitor imens era aşa de frumos, încît vederea bolnavului nu mă impresionă neplăcut. Numai după ce i-am cercetat atent faţa, parcă iluminată din interior de o flacără ce pîlpîia slab, am resimţit întreaga apăsare a momentului.

La celălalt capăt al patului şedea, picior peste picior, Dürock. Don Esteban rămăsese în picioare, în mijlocul dormitorului. La masă, doctorul umbla cu nişte medicamente. Căpitanul Orsuna se plimba în lung şi-n lat, ţinîndu-şi, aduse la spatele său masiv, mîinile scurte şi pîrlite de soare. Molly era foarte nervoasă, dar zîmbi cînd ne văzu.

— Sandy-somnorilă ! spuse ea, iradiind pentru o clipă vioiciunea pe care nimic nu i-o putea înăbuşi.

Ce frumușel era el cu broboadă ! Acum însă... Eh !... Ai plîns ?

Mă amenință cu mîna liberă, apoi mă chemă cu degetul să mă apropii, și strînse ziarul de pe scaunul de lîngă ea.

— Șezi. Dă-mi drumul la mînă — îi spuse tandru lui Hanoover. Uite așa ! Să stăm cu toții cuminți.

— Trebuie să doarmă ! anunță brutal doctorul, aruncîndu-ne mie și celorlalți o privire semnificativă.

— Numai cinci minute, Johnson ! replică Hanoover. A sosit un suflet de om care nici el, cred, nu suportă singurătatea. Sandy, te-am chemat — cine știe dacă ne-om mai vedea vreodată ! — te-am chemat să schimbăm prietenește cîteva cuvinte. Ai fost martor la coșmarul acela ?

— Nici un singur cuvînt rostit acolo — am spus eu în cel mai bun stil al meu, de bărbat puternic impresionat — nu a fost atît de adînc tăinuit și de întipărit ca în sufletul meu.

— Ei, ei ! Tare mai ești lăudăros ! Poate că și-ntr-al meu, la fel. Îți mulțumesc, băiete, că mi-ai dat o mînă de ajutor, deși tu însuți erai ca pasărea în zbor, care nici ea nu știe unde va poposi a doua zi.

— Oho-ho ! făcu Molly. Cum să nu știe ? Doar el are pe braț chiar și o inscripție în sensul acesta ; deși n-am văzut-o, am auzit de ea.

— Dar dumneata ?! am exclamat eu, atins în punctul cel mai sensibil de aceea care ar fi trebuit să mă cruțe în clipa de față. S-ar putea crede, ba bine că nu, că dumneata ai o vîrstă foarte venerabilă !

Speriat de propriile mele cuvinte, abia m-am stăpînit să nu întrec măsura, iar în gînd mi-am zis : „Puștanca ! Puștanca !"

Căpitanul se opri din mers, se uită la mine, își pocni degetele și se așeză greoi alături, pe un scaun.

— Nu te contrazic — spuse fata, cînd se mai potoli rîsul stîrnit de ieșirea mea impulsivă. Dar s-ar putea ca într-adevăr eu să fiu mai mare decît tine !

— Uneori ne facem mai tineri, alteori mai bătrîni — interveni Dürock.

Ședea în aceeași atitudine ca pe „Espagnola" : răsturnat pe spate, cu piciorul întins și cu capul ușor lăsat în piept : cotul și-l ținea rezemat de speteaza scaunului.

— Astăzi dimineață pășeam prin nisipul de pe plajă și am auzit cum cineva cîntă la pian în casa unde te-am găsit, Molly. Exact la fel s-a petrecut și acum șapte ani, și aproape în aceleași împrejurări. Mă duceam să văd o fată care astăzi nu mai este printre cei vii. Auzind melodia, m-am oprit, am închis ochii, m-am transportat în trecut și am întinerit cu șapte ani.

Căzu pe gînduri. Molly îl privi pe furiș, apoi își îndreptă spatele, zîmbi și se întoarse spre Hanoover.

— Te doare tare ? întrebă ea. Poate ar fi mai bine să plec și eu ?

— Nu, nici vorbă ! răspunse el. Sandy, Molly, care te-a jignit acum atît de tare, doar cu patru ani în urmă era încă un pui de om oacheș, jigărit și cu picioarele slăbănoage. Eu n-aveam nici casă, nici unde să-mi pun capul. Dormeam într-o baracă părăsită.

Fata începu să dea semne de nelinişte şi se agită :

— Vai, vai ! ţipă ea. Taci, taci odată ! Te rog ! Opriţi-l ! se adresă ea lui Estampe.

— Păi, sînt pe terminate — spuse Hanoover. Să mă răpună fulgerul din cer de voi ţine ascuns asta ! Ea ţopăia, cînta, şi timp de trei zile încheiate a tot venit să se uite printr-o crăpătură din peretele barăcii. Apoi, printr-o gaură în acelaşi perete, mi-a vîrît la ore diferite : două mere, un şorţ vechi plin de cartofi copţi şi un funt de pîine. După aceea am găsit lanţul.

— M-ai jignit adînc — spuse Molly cu voce ridicată. Şi numaidecît începu să rîdă. Tot acolo am îngropat lanţul. Era un zăduf ! Sandy, ce ai, de ce taci ?

— N-am nimic — am răspuns. Ascult.

Doctorul îşi făcu loc printre noi şi luă mîna lui Hanoover.

— Încă un minut de amintiri, şi ziua de mîine va fi compromisă. Plecaţi, vă rog !

Dürock se pocni cu palma peste genunchi şi se ridică. Venirăm cu toţii lîngă fată ; era veselă sau tristă ? Nu puteai să-ţi dai seama, atîta dor se citea pe faţa ei mobilă, luminată brusc de cîte un zîmbet, ori devenind pe neaşteptate absentă. Luîndu-mi rămas bun, am spus : „Molly, dacă vei avea nevoie, poţi conta pe mine... !“ Şi, fără să mai aştept răspunsul, am ieşit primul din cameră, în fugă. Aproape să nu-mi dau seama cînd mîna rece a lui Hanoover a strîns-o cu putere pe a mea.

La ieşire, ne adunarăm cu toţii. După ce doctorul Johnson părăsi şi el încăperea, uşa grea se închise încet, dunga de lumină dintre canaturi se îngustă, mai străluci o clipă, apoi dispăru cu totul, ascunzînd două făpturi care, aşa cred eu, aveau ce să-şi vorbească, fără de noi şi altfel decît în prezenţa noastră.

— Ai plecat şi dumneata ? îl întrebă Estampe pe Johnson.

— Aşa e momentul — răspunse doctorul. Sînt de părere că uneori medicul trebuie să-şi privească misiunea ceva mai larg decît prevede legea, chiar dacă aceasta ar putea atrage şi unele complicaţii. Nu întotdeauna ştim ce este mai important în unele împrejurări : viaţa ori moartea. Oricum, deocamdată el se simte bine.

XX

Discutînd încet cu Dürock, căpitanul se îndreptă spre salonul vecin. În urma lor veneau don Esteban şi medicul. Estampe merse un timp cu Pope şi cu mine, dar la prima cotitură, salutîndu-ne, „plecă la treburile lui“, după cum ne zise. De aici nu era departe pînă la bibliotecă şi, străbătînd-o, Pope veni în odaia mea ; se aşeză, frînt de oboseală ; am rămas un timp în picioare, apoi m-am aşezat şi eu.

— Şi uite aşa ! spuse Pope. Nici nu ştiu de-oi putea să aţipesc astăzi.

— I-ai filat ? am întrebat. Unde sînt acum ?

— Au dispărut de parcă i-a înghiţit pămîntul. Drake şi-a scos sufletul păzindu-i pe la toate ieşirile, dar nu poate un singur om să prididească în atîtea locuri deodată. Aici sînt douăzeci de ieşiri, lume multă, harababură, învălmăşeală ; iar dacă şi-au schimbat şi hainele, luîndu-şi altă înfăţişare, este de înţeles că Drake a fluierat a pagubă. Dar şi el, trebuie s-o spun, a avut de-a face cu nişte artişti clasa-ntîi. Am aflat totul mai tîrziu de la Drake. Dürock l-a chemat telegrafic ; poţi să-ţi închipui cît era de grăbit, dacă a comandat pentru Drake un tren special ! Ei, dar lasă că mai vorbim noi şi altă dată. Este ora două de noapte şi de-acum fiecare ceas trebuie socotit cît trei din cele obişnuite, atît sîntem cu toţii de obosiţi. Noapte bună !

Pope plecă, iar eu m-am apropiat de pat dinadins ca vederea lui să mă tenteze la somn. Dar degeaba. Nu puteam să dorm şi pace, eram surescitat şi neliniştit. În urechi îmi mai stăruia încă larmă şi, fără să fac vreun efort special, mai auzeam încă frînturi de discuţii, desluşind intonaţia fiecărui vorbitor în parte. Auzeam rîsete, exclamaţii, şuşoteli ; închizînd ochii, au început să mi se perinde pe dinainte toate personajele pe care le-am văzut în orele acelea...

Abia după cinci ani, întîlnindu-mă din nou cu Dürock, am aflat de la el de ce Dige, alias Ethel Meyer, nu putuse să deplaseze pereţii la momentul convenit, lucru ce i-a reuşit atît de uşor lui Hanoover. Molly se găsea atunci în pavilion, cu Estampe şi cu nevasta valetului Parker. Ea însăşi dorise să apară exact la

ora douăsprezece, sperînd că în felul acesta bucuria lui Hanoover va fi şi mai mare. A întîrziat cu totul întîmplător. Văzînd că ea nu vine, Pope, care străjuia la intrarea principală, a dat o fugă la tabloul de comandă şi a întrerupt contactul, convins fiind că Dige nu trebuie pentru nimic în lume să reuşească a obţine efectul pe care-l sconta. El a întrerupt curentul timp de două minute, după care Hanoover a răsucit, pentru a doua oară, dispozitivul metalic.

EPILOG

I

În anul 1915, o epidemie de friguri galbene a cuprins toată peninsula şi partea învecinată din continent. Cataclismul a atins proporţii înspăimîntătoare. Zilnic mureau cîte cinci sute de oameni şi chiar mai mulţi.

Cu puţin timp înainte, făcînd parte din echipajul vaporului „Walkyria", ieşit din reparaţie capitală, fusesem trimis să-l preiau de la şantierele navale Ratner et Comp. din Liss. Aici am rămas multă vreme, căci aproape toţi marinarii angajaţi pe „Walkyria" s-au îmbolnăvit. Pe deasupra, regulamentul foarte drastic al carantinelor nu ne permitea, din diferite motive, să părăsim portul înainte de trei săptămîni. Instalat la un hotel de pe cheiul Kanie, îmi împărţeam o bună parte din timp între plictiseală şi petreceri cu colegii la bufetul hotelului ; cel mai adesea însă hoinăream prin oraş, sperînd că întîmplarea -îmi va scoate în cale pe vreunul din eroii celor petrecute cu cinci ani în urmă la palatul „Lanţul de aur".

De cînd Orsuna, chiar a doua zi dimineaţă după evenimentele acelea, m-a dus de la „Lanţul de aur" la San-Riol, eu nu mai trecusem prin Liss : trăiam ca un rentier din banii ce-i primeam de la o persoană necunoscută. După o lună, Pope mi-a trimis o scrisoare : mă anunţa că Hanoover a murit a treia zi, de

pe urma unui atac de cord, și că el, Pope, pleacă în Europa ; în ce scop, dacă pe timp mai îndelungat și, în general, ce s-a ales de Molly și de ceilalți, despre toate aceste lucruri nu sufla însă nici o vorbă. Am recitit de nenumărate ori scrisoarea. Am expediat și eu cîteva scrisori, dar nu aveam alte adrese, în afară de cea de la Capul Gardena și a lui don Esteban. Acolo le-am și trimis. Încercam să aflu adresa lui Pope și a lui Molly, dar la scrisoarea trimisă la „Lanțul de aur" pe numele lui Estampe și a lui Dürock n-am primit nici un răspuns — poate plecaseră amîndoi de acolo. Don Esteban mi-a răspuns ; dar îmi scria că nu știe unde se găsește Pope, iar adresa lui Molly nu mi-o va comunica, să nu-i răscolesc durerea cu misivele mele. În final, mă sfătuia să-mi văd de propriile mele treburi.

Așadar, n-am mai scris nimănui, am așteptat răspunsul încă vreo trei luni, plin de îngrijorare și fără vreun rezultat, pînă am înțeles un lucru simplu ca bună-ziua : fiecăruia îi ajungeau treburile și grijile sale, fără să-și mai bată capul și cu ale mele. Revelația nu-mi fu pe plac, dar mă ajută să mă detașez, în sfîrșit, de cele treizeci și șase de ore petrecute în mijlocul unor emoții din cele mai puternice, a primejdiei, a exaltării, a tristeții și a iubirii. Cu timpul, am început să-mi amintesc de „Lanțul de aur" ca de un cîntec auzit de mult și, pentru a nu uita nimic, am sacrificat cîteva zile să-mi notez toate discuțiile și întîmplările de atunci. Datorită acestui vechi caiet am putut reconstitui totul întocmai. Deseori însă o mai visam pe Molly și îmi vine să cred că multă vreme încă ea nu mi-a fost indiferentă, căci inima

mea își ințeţea bătăile ori de cîte ori auzeam cine știe pe unde acest nume.

A doua zi după sosirea în Liss, am vizitat cotlonul din port unde fusese ancorată „Espagnola" atunci cînd am spălat putina. Acum stăteau acolo la ancoră două goelete americane, lucru ce nu m-a împiedicat să-mi reamintesc cît de aprig șuiera vîntul în noaptea aceea, înainte de a-și fi făcut apariția Dürock și Estampe. Am cules informații despre „Lanțul de aur", cu intenția să mă duc acolo la o întîlnire cu trecutul, dar proprietarul hotelului îmi povesti că enorma casă fusese transformată de autoritățile orașului în spital și că acolo sînt internați numeroși contagioși. Relativ la soarta casei se știa doar că Hanoover, nelăsînd moștenitori direcți și nici testament, a avut loc un proces nesfîrșit, intentat de niște pretendenți dubioși, și că această casă fusese închisă tot timpul, pînă la epidemie ; ulterior, datorită poziției sale retrase, s-a găsit de cuviință că ar răspunde ideal la exigențele unui spital gigantic.

Eu aveam pe vremea aceea o mică mustăcioară, îmi dăduseră chiar și niște tuleie moi, dar erau atît de jalnice, încît depuneam multă silință să mi le tai cu briciul. Uneori mă priveam în oglindă plin de considerație, îmi strîngeam buzele și ridicam dintr-un umăr — mă lățisem mult în umeri.

Conștient de grația și de bărbăția mea, îmi petreceam serile fie la bufet, fie pe bulevard, unde ochisem cafeneaua „Tonus".

Odată am părăsit cafeneaua ceva mai înainte de ora șapte ; eram în așteptarea unui amic, să mergem împreună la teatru, dar el, după ce-mi trimise o depeșă suspectă, mă înțelegeți de care, nu-și mai făcu

apariția. Mie nu-mi face plăcere să frecventez teatrele de unul singur, așa că proiectul acesta a rămas baltă. Am coborît spre aleea de jos și am străbătut-o pînă la capăt, cînd deodată, vrînd s-o iau spre oraș, mi-a ieșit în cale un bătrîn. Avea pardesiu, gambetă și baston, și după toate probabilitățile, ieșise să se plimbe puțin ; o fetiță de vreo cinci anișori îl ținea de mînă.

— Parker ! aproape am strigat, oprindu-mă drept în fața lui.

— Întocmai ! răspunse Parker, examinîndu-mă cu atenție. Mintea lui lucra intens, căci fața lui se lungea, zîmbea și se încorda să mă recunoască. Ceva parcă-mi aduc aminte — spuse el nehotărît — dar să mă iertați, în ultimii ani mi-a cam slăbit vederea.

— „Lanțul de aur“ ! am spus.

— Ah, da ! Ei, atunci... Nu, să mă bată Dumnezeu, nu-mi pot aduce aminte !

L-am bătut pe umăr.

— Sandy Powell — am spus — ăla care știe tot !

— Băiete, tu ești ? ! Parker și-a lăsat capul pe o parte, s-a luminat la față și a izbucnit cu duioșie și entuziasm : Nici în ruptul capului nu te-aș fi recunoscut ! Tare te mai prinde uniforma ! Ai crescut, te-ai lățit !... Ei, hai să schimbăm o vorbă ! Pe mine, vezi, mă tot trage nepoțica : „Hai, bunicule, și hai !“ Îi place să se plimbe cu mine.

Ne-am dus la „Tonus“ și am cerut vin ; pentru fetiță am luat niște dulciuri ; ea a început să le diseca cu degetul, torcînd și bălăbănindu-și picioarele, în timp ce eu și cu Parker ne-am întors cu cinci ani în urmă. La început Parker m-a tutuit, apoi, pătruns de schimbările înregistrate pe chipul distinsului marinar

ars de soare și care-și purta uniforma de ofițer cu degajarea unui încercat lup de mare, trecu la „dumneata“.

Se înțelege, discuția s-a purtat în jurul soartei pe care au avut-o personajele bine știute și, în special, a lui Molly, care se cununase cu Dürock, cu un an și jumătate în urmă. Am mai aflat că ei locuiesc aici, foarte aproape, la hotelul „Plainair“ ; veniseră pentru niște treburi ale lui Dürock ; ce fel anume, Parker nu știa nimic precis, dar fusese pe la ei și rămăsese mulțumit de felul cum l-au primit și l-au tratat. Eram surprins și bucuros în același timp ; mă bucuram mai ales pentru Molly, că n-a picat în gheara fraților ei. Chiar din clipa aceea n-am mai avut pic de astîmpăr și, dînd automat din cap în semn de aprobare, așteptam ca bătrînul să-și termine povestirea. Am mai aflat că Parker o știe de mult pe Molly, îi era un fel de rudă îndepărtată, după mamă.

— Dar știi dumneata — spuse Parker — că în ajunul acelei seri ea a venit singură, în ascuns, la „Lanțul de aur“ și știi că eu am fost acela care i-am înlesnit venirea ? Nu știi... Ei, a venit așa, să-și ia rămas bun de la casa pe care răposatul o ridicase pentru ea, după cum și-a dorit-o, prostuța ! M-a căutat ; era îmbrobodită cu basmaua pînă peste ochi. Am umblat mult, pe unde s-a putut umbla, crezînd că n-o să întîlnim pe nimeni. Ochii îi străluceau de uimire ; știut lucru, Hanoover își desfăcuse baierele pungii cum numai el știa s-o facă. Așa. Pe chipul ei se citea o mare mulțumire, ți-era mai mare dragul să te uiți la ea. Umbla și se topea de fericire. Se uita de jur împrejur și bătea încetișor din picior. Începuse să și cînte ușurel. Și iată, asta s-a întîmplat în coridorul

ce leagă cele două saloane, chiar prin dreptul ușii trecu aventuriera aia, cu Hanoover și cu Holloway. Molly s-a tras în umbră și nimeni nu ne-a zărit. Mi-am aruncat ochii la ea și am văzut cu totul alt om. Eu am zis ceva, dar ea a dat din mînă și a grăbit pasul, cufundată în tăcere ; n-a mai scos o vorbă pînă n-am ajuns în grădină și n-am găsit lotca cu care venise. Luîndu-și rămas bun, mi-a spus : „Jură că n-o să-ți scape o vorbă că am fost azi pe-aici !“ Am priceput tot, am jurat cum a vrut ea, dar în sinea mea mă gîndeam : „Acuși am să-i înșir eu cum văd lucrurile, ca să-și scoată din cap toate gîndurile alea despre Dige“. Dar n-am putut. Se zvoneau multe. Sigur nu știam ce va urma, dar eram hotărît să-i vorbesc ; m-am uitat însă la fața ei și mi-a pierit cheful ; am văzut că n-are să mă lase să vorbesc și are să se supere. De trei ori mi-am făcut curaj, dar tot nu m-am putut hotărî pînă la urmă. Așa se întîmplă uneori !

Parker și-a continuat povestirea, dar, oricît de interesant era să aud cum de s-a ajuns la întîmplările acelei seri de pomină, nerăbdarea de a-l vedea pe Dürock crescu și simțeam o adevărată suferință, pînă ce n-am mai putut îndura și, bîțîindu-mi picioarele sub scaun, am chemat, în cele din urmă, chelnerul, să achit nota.

— Ce să-i faci, te înțeleg — spuse Parker — te grăbești să ajungi la „Plainair“. Uite că și nepoatei i-a venit vremea să se culce. Dădu fetița jos de pe scaun, o luă de o mînă, iar pe cealaltă mi-o întinse, spunîndu-mi : Cu bine !...

— Să fii sănătos !...

— La revedere! strigă fetița, luînd pachețelul cu dulciuri și făcîndu-mi o reverență. La revedere! Mulțumesc! Mulțumesc!

— Dar ție cum îți zice? am întrebat-o.

— Molly! spuse ea, și se depărtă împreună cu Parker.

O, cerule mare! Puteam oare să știu eu atunci că vorbesc cu viitoarea mea soție? Atît de neajutorată și ceva mai răsărită decît scaunul pe care șezuse?

II

Emoția trecutului... Nefericiți cei care nu pot încerca acest sentiment ales; în el se aștern luminile visului și răsună uimirea plină de nostalgie. Niciodată, absolut niciodată sentimentul acesta nu va mai reveni. O dată cu scurgerea anilor, perceperea lui pălește, se modifică forma, iar amănuntele se topesc. Chiar dacă se întîmplă astfel, esența lui rămîne totuși neschimbată, exact aceeași pe care am trăit-o împreună în vîltoarea grijilor și a pasiunilor. Și totuși, ceva se schimbă și în esență. După cum un om, dezvoltat numai sub raport cerebral, nu și sufletește, se poate identifica cu imaginea sa de la vîrsta de zece ani, tot așa și evenimentele petrecute cu ani în urmă se modifică o dată cu noi; aruncîndu-ți privirea pe jurnalul intim, ești cuprins de dorința să-l rescrii așa cum simți astăzi. De aceea dezaprob obiceiul de a ține un astfel de jurnal. E o risipă inutilă de timp!

În această stare de spirit i-am trimis lui Dürock cartea mea de vizită şi m-am aşezat să citesc ziarul ; dar îl ţineam cu susul în jos. N-au trecut nici cinci minute, cînd servitorul se întoarse, aproape fugind.

— Sînteţi aşteptat — îmi spuse.

Am urcat la primul etaj, cu sufletul la gură. Uşa se deschise şi Dürock se ridică în întîmpinarea mea. Era neschimbat, ca şi acum cinci ani, doar cu argint pe la tîmple. În vederea reîntîlnirii îmi pregătisem o frază : „Aveţi în faţa dumneavoastră un chip desprins din bezna trecutului şi, desigur, vă vine greu să mă recunoaşteţi, într-atît m-am schimbat de atunci". Fîstîcindu-mă însă, am spus doar : „Nu v-aţi aşteptat să mă vedeţi !"

— O, bună, Sandy ! spuse Dürock, cercetîndu-mă cu de-amănuntul. Te crezi probabil un bătrîn venerabil, dar pentru mine ai rămas acelaşi Sandy, deşi glasul ţi s-a îngroşat. Perfect ! Aici eşti acasă la tine. Molly — adăugă el, văzînd că iscodesc peste tot cu privirea — a ieşit ; se întoarce imediat.

— Trebuie să vă spun — am declarat, furat de vechea mea meteahnă să fiu nechibzuit de sincer — că am fost foarte bucuros aflînd de căsătoria voastră. O soţie mai bună — am continuat cu o înflăcărare nelalocul ei, care mă punea şi pe mine în încurcătură — ar fi fost greu să găsiţi. Da, greu ! am spus aproape strigînd, nerăbdător să vorbesc de toate odată, şi în acelaşi timp incapabil să trec la alt subiect.

— Tu ai căutat mult, ai comparat-o cu altele ? Ai vreo experienţă mai bogată ? mă întrebă Dürock, apucîndu-mă de ureche şi aşezîndu-mă jos. Taci din gură ! Învaţă ca, intrînd într-o casă, fie chiar şi după

cinci ani, să spui mai întîi cîteva fraze lipsite de importanță, dar brodate pe marginea unor lucruri importante și astfel să lase impresia că sînt și ele importante.

— Cum ?! Îmi dați lecții ?

— Sfatul meu ți-ar folosi numai acolo unde încă n-ai fost cunoscut ca un băiețandru palavragiu și irascibil. Bun ! Acum, răstoarnă sacul ăstor cinci ani. Dă-i drumu' !

I-am povestit peripețiile celui mai strălucit marinar din lume, ale lui Sanders Powell din Zurbagan (aici m-am născut), luminate de cel mai frumos soare, care scălda în razele sale orbitoare doar chipul meu, ce putea fi văzut de toți, aidoma statuii Libertății, de la o depărtare de șaizeci de mile.

În timpul acesta, un servitor aduse un rom vechi, excelent, pe care ne-am apucat să-l bem din păhărele de porțelan, depănînd amintirea aventurilor trăite la Maidanul de Semnalizare și „Lanțul de aur".

— A fost o pagină frumoasă, nu-i așa ? spuse Dürock. Căzu pe gînduri, chipul lui expresiv și ferm îi oglindea amintirile, și continuă : Moartea lui Hanoover a survenit ca din senin. Nici nu ne-am așteptat. Se luaseră toate măsurile. Nimic nu te făcea să bănuiești deznodămîntul fatal. După cît se pare, zbuciumul său lăuntric s-a dezlănțuit mai furtunos decît am fi putut presupune. Cu trei ore înainte de a se stinge mai discuta încă foarte vesel. N-a lăsat nici un testament, deoarece avea credința că, făcîndu-l, își grăbește sfîrșitul. Moartea însă își întinsese mîna asupra lui. În prezența lui Molly — Dürock se uită la ușă — n-o să mai abordez subiectul ăsta ; doarme prost dacă aduci vorba despre zilele de atunci.

Se auzi o ciocănitură ușoară, ușa se crăpă puțin și un glas de femeie, plin de blîndețe, începu să declame : „Ru-gîndu-te stă-rui-tor să mă pri-mești, cum aș pu-tea să te pre-vin, sufletul meu, că sînt chiar eu..."

— Cine-i acolo ? întrebă intenționat cu voce tare Dürock.

— Baba Cloanța-cotoroanța — răspunse glasul, ușa se dădu în lături și intră în fugă o femeie tînără, în persoana căreia am recunoscut-o imediat pe Molly. Purta un taior gri și o pălărioară albastră. Cum mă văzu, chipul ei zîmbitor încremeni, se alungi și apoi se îmbujoră.

— Firește că te-am recunoscut ! mi-a spus. Cu o memorie ca a mea, să nu-mi recunosc prietena din tinerețe ? ! Sanders-somnorilă, ai înviat din morți, dragule ? ! Ei, fii binevenit și scuză-mă că eu făceam versuri, pe cînd tu, probabil, așteptai să-mi fac apariția. V-ați și așezat la băutură ? Perfect, sînt foarte bucuroasă și... și... nu mai știu ce să vă spun. Deocamdată, vreau să stau jos.

Am băgat de seamă cum o privește Dürock și am înțeles că o iubește foarte mult ; felul cum îi urmărea mișcările dezordonate și repezi mi-a trezit dorința să fiu și eu cîndva în situația lui.

Cu venirea lui Molly, discuția și-a schimbat cursul, s-a vorbit mai ales despre mine. M-am apucat să povestesc din nou prin cîte am trecut, iar apoi m-am interesat ce-i cu Pope și Estampe. Molly îmi spunea „tu" fără nici o jenă, ca și cum aș fi fost același Sandy de altădată ; dar și eu, privind-o mai cu atenție, am găsit că ea, deși se făcuse o adevărată femeie, mai

păstra în expresie și în mișcări cam trei sferturi din fosta Molly. Așadar, îmi spuse :

— Pe Pope nu l-ai mai recunoaște, deși tu „știi tot" ; iartă-mă, dar îmi face mare plăcere să te tachinez. Pope s-a făcut atît de plin de importanță, atît de pozitiv, că îți vine s-o rupi la fugă ! Învîrtește afaceri în stil mare la o firmă de ceai. Estampe este în Mexic. S-a dus acolo la mama sa, care era bolnavă ; ea a murit, iar Estampe s-a îndrăgostit și s-a însurat. N-o să-l mai vedem.

În timp ce zîmbeam și discutam, mișcat parcă de-un mecanism, mă chinuiam stăpînit de doruri pe care nu puteam să le împlinesc. Aș fi vrut să pot spune : „Să strigăm, să ne minunăm și să ne înspăimîntăm ! Să ne cufundăm în emoțiile zilei aceleia de acum cinci ani, să mai retrăim încă o dată tensiunea de atunci a simțămintelor noastre ! Dumneata, Molly, ești pentru mine prima întruchipare luminoasă a feminității, încununată de veselia și amărăciunea adolescenței ; iar dumneata, Dürock, prima întruchipare a bărbăției ferme și a demnității. V-am reîntîlnit cu totul întîmplător. Atunci de ce sîntem atît de rezervați ? De ce discuția noastră este atît de încătușată, atît de abstractă ?" Eu nu puneam preț pe discuțiile ce săreau de la un subiect la altul. Mi-ar fi mers la inimă înflăcărarea și pasiunea, lacrimi și jurăminte, blesteme și strîngeri de mînă !

Dar atunci — vai ! — nu am putut găsi cuvintele necesare : simțeam însă foarte bine ce ne lipsește. Abia mai tîrziu mi-am dat seama de ce în trei am depănat atît de puține amintiri și nu ne-am lăsat furați de trecut. Dar chiar și atunci am băgat de seamă că Dürock întoarce discuția, ca pe o timonă,

îndreptînd-o mai mult spre nordul răcoros decît spre sudul plin de foc.

— Cine poate să știe ? replică Dürock la cuvintele ei „n-o să-l mai vedem". Uite că Sanders Powell e aici, de față, și se chercheleşte văzînd cu ochii. Întîlnirile cele mai neașteptate au loc mai des de cum se crede. Cu toții ne întoarcem la vechea matcă, în afară de...

— În afară de cei ce-au murit — am continuat eu prostește, cu cruzime.

Cîteodată se întîmplă să ții în mînă un lucru fragil, îl învîrtești distrat și, deodată, poc ! — s-a ciobit. Molly căzu pe gînduri, apoi îmi turnă ștrengărește rom și, fredonînd o melodie, spuse : „Chiar asta o să vă cînt acum". Se ridică și trecu în odaia alăturată, de unde se dezlănțui o furtună impetuoasă de clape. Dürock se uită alarmat în urma ei.

— Ziua de azi a obosit-o — spuse el — probabil că n-o să se mai întoarcă.

Și, într-adevăr, în furtuna din ce în ce mai năvalnică a pianului se simțea dorința ei îndîrjită să-și înăbușe o altă furtună.

— Foarte bine — continuă Dürock — s-o lăsăm să cînte, iar noi să luăm un pahar undeva, pe bulevard. Pentru o treabă ca asta n-aș putea găsi o companie mai bună decît a ta, pentru că tu ai un suflet plin de elanuri.

Stabilind unde ne vom întîlni, am așteptat să înceteze muzica și m-am pregătit de plecare. „Molly ! Sandy pleacă !" spuse Dürock. Ea își făcu apariția imediat și insistă să vin cît de des și „la orice oră" : „Atunci o să se vadă că ne ești cu adevărat prieten". Apoi mă bătu prietenește pe umăr, mă sărută

pe frunte, îmi vîrî în buzunar un pumn de bomboane, îmi găsi chipiul și mi-l întinse, iar eu i-am sărutat mîna caldă și mlădioasă, exprimîndu-mi speranța că se va bucura de multă sănătate.

— Să-ncerc — spuse Molly — numai că am niște dureri de cap îngrozitoare. Știi cumva vreun remediu ? Nu, nu știi nimic, ești un mare mincinos, cu toată inscripția ta ! Du-te !

De atunci n-am mai văzut-o. Am plecat, luînd cu mine ultimul zîmbet al lui Molly, un zîmbet de o veselie temperată și nu lipsit de umor, și m-am dus la „Tribunul portului". Era hotelul unde trebuia să-l aștept pe Dürock și unde, spre marea mea surprindere, l-am găsit pe unchiul Gros, agitîndu-și stacana într-un cerc de prieteni așezați călare pe scaune.

III

Puneți la un loc cîteva bucăți roșii de carne crudă și niște păr roșcat de cal, fără a vă sinchisi în ce direcție se zbîrlește, operați în josul acestei alcătuiri o crăpătură transversală, iar în partea de sus montați o pereche de nuci mucegăite, și ceea ce veți obține va aduce cu chipul unchiului Gros.

Cînd am intrat, un marinar din cercul lor se ridică de pe scaun și, scărpinîndu-se după ureche, îi spuse unui prieten ce se luase după el : „Ia mai dă-l

încolo ! Trage iar la piroane, ca un candidat în campanie electorală !"

L-am privit pe Gros cu un plăcut sentiment de siguranță. Tare eram curios să văd dacă mă recunoaște. M-am așezat la o masă învecinată cu a lui și am comandat — dinadins cu voce ridicată, ca să-i atrag atenția asupra mea — punci rece. Și într-adevăr, bătrînul căpitan, deși era prins de propriile-i istorisiri, se întoarse la strigătul meu și remarcă cu tristețe :

— Ofițerul ridică vocea, cum să nu, are bani cu ghiotura !

— Mulți, ori puțini — am spus — n-ai să mi-i numeri dumneata, preastimate căpitane !

Gros își șterse dezaprobator mustățile și se adresă prietenilor :

— Uitați-vă la el — spuse — e copia vie a lui Sandy Powell. El tot așa îmi răspundea și se obrăznicea mereu. Aș îndrăzni să vă întreb, nu cumva aveți un frate pe care îl cheamă Sanders ?

— Nu, sînt singur la părinți — i-am răspuns — dar despre ce-i vorba ?

— Semănați foarte bine cu un flăcăiandru, trăsni-l-ar să-l trăsnească ! Un măgar lipsit de recunoștință ! Gros era criță și ținea stacana aplecată, turnîndu-și vinul pe pantaloni. M-am purtat cu el ca un tată, dar cînd colo, am încălzit un șarpe la sîn ! Se vorbește că Sandy ăsta e acum putred de bogat, un nabab, ce mai ! Despre asta eu personal n-am cunoștință, dar că a primit pentru o anumită chestie, unde s-a folosit de barcazul meu, o sută de mii în bilete de bancă, pentru asta și acum sînt gata să jur pe toate catargele din lume !

Ajungînd la punctul acesta, o parte din ascultători au plecat, sătui să-l tot audă bătînd cîmpii ; eu însă m-am prefăcut foarte interesat de povestea lui. Atunci Gros tăbărî pe mine și am aflat peripețiile lui Sandy Powell. Iată povestea :

Acum cinci ani, cineva a trebuit să înmormînteze în taină un om cu două capete ; era fructul unei iubiri nelegiuite, crescuse închis și murise din cauză că i se uscase unul din capete. De aceea, niște necunoscuți, după ce l-au cumpărat pe marinarul Sandy Powell, l-au legat, să nu cadă asupra lui nici o bănuială, și au transportat cadavrul la Capul Gardena, ascunzîndu-l în criptele enorme ale palatului „Lanțul de aur". Pentru treaba asta Sandy a primit o sută de mii, iar Gros numai cinci sute de piaștri, e drept, de aur, dar după cum vedeți, foarte puțin în comparație cu onorariul lui Sandy. Cadavrul a a fost scos la lumină curînd după aceea, dat cu lac și înviat cu electricitate, așa că a început să răspundă la întrebări ca un om viu ; pînă în ziua de astăzi el este dat drept un mecanism. Cît despre Sandy, multă vreme i-a mers vestea că-i mînă-spartă și bețivan, a fost arestat la Zurbagan și pus repede în libertate pe bani frumoși.

Cînd ajunse aici cu istorisirea legendei (cît de ciudată, ba chiar înfiorătoare îmi păru !), legendă ce avea probabil o încheiere și mai uluitoare, își făcu apariția Dürock. Purta palton și pălărie, și arăta altfel decît în noaptea descrisă la începutul povestirii mele ; mie însă mi se păru că mă cufund din nou în peripețiile trecutului, gata să fie luate iar de la capăt, și mă cuprinse o tristețe inexplicabilă. M-am

ridicat în grabă, părăsindu-l pe Gros, care tot nu mă recunoscuse, dar văzînd că plec, îmi strigă :

— Ofiţerule ! Ei, ofiţerule ! Un pahar lui Gros în amintirea jigodiei de Sandy, care şi-a adus căpitanul la sapă de lemn !

Am chemat chelnerul şi în prezenţa lui Dürock, care mă urmărea, curios să vadă ce-o să fac, am comandat pentru Gros şi prietenii lui de pahar opt sticle de porto. Apoi, bătîndu-l pe umăr, dar aşa încît Gros se lăsă pe o parte, i-am spus :

— Gros, află că Sandy sînt eu !

El dădu din cap, izbucni într-un plîns cu sughiţuri şi îşi pironi privirea asupra mea.

Se lăsă o tăcere generală.

— Opt sticle ! spuse în cele din urmă Gros, scotocindu-se instinctiv prin buzunar şi examinîndu-mi genunchii. Minţi ! strigă el deodată. Apoi se gheboşă şi dădu din mînă, vrînd să alunge nişte gînduri încurcate. Se prea poate !... Se poate !... bîigui apoi. ...Sandy ! Totul este cu putinţă ! Opt sticle, ştii...

Aici l-am lăsat şi am ieşit împreună cu Dürock, luînd-o pe bulevard, unde ne-am aşezat la o masă, într-o rotondă din piatră. Din depărtare se auzea clipocitul valurilor ; pe o alee, situată mai sus, cînta o orchestră. Am petrecut împreună o seară minunată, stînd la taclale şi depănîndu-ne amintirile cu de-amănuntul şi despre toate cîte s-au povestit aici. Apoi Dürock îşi luă rămas bun şi se făcu nevăzut în direcţia hotelului unde stătea, iar eu, în timp ce trăgeam din ţigară, goleam pahar după pahar şi ascultam muzica ; m-am întors în Ţara Minunată şi am privit îndelung într-acolo unde trebuia să fie

Capul Gardena. Meditam la vorbele lui Dürock rostite cu privire la Hanoover: „Mintea lui simţea nevoia unui basm autentic — sufletul lui cerşea tihna". Mi s-a părut că mai retrăiesc o dată momentul cînd Molly s-a arătat pe neaşteptate în faţa mulţimii elegante şi că aud cuvintele rostite de ea, cu răsuflarea întretăiată :

— Eu sînt, dragule ! Am venit, cum ţi-am promis ! Nu mai fi trist !

Scriitorul sovietic Alexandr Stepanovici Grinievski (pseudonimul literar A. Grin) născut în 1880 și mort în 1932, este autorul unor interesante volume de proză printre care: *Insula Reno, Întoarcerea, Drumul Nicăieri, Lanțul de aur, Parima, Poveste autobiografică.*

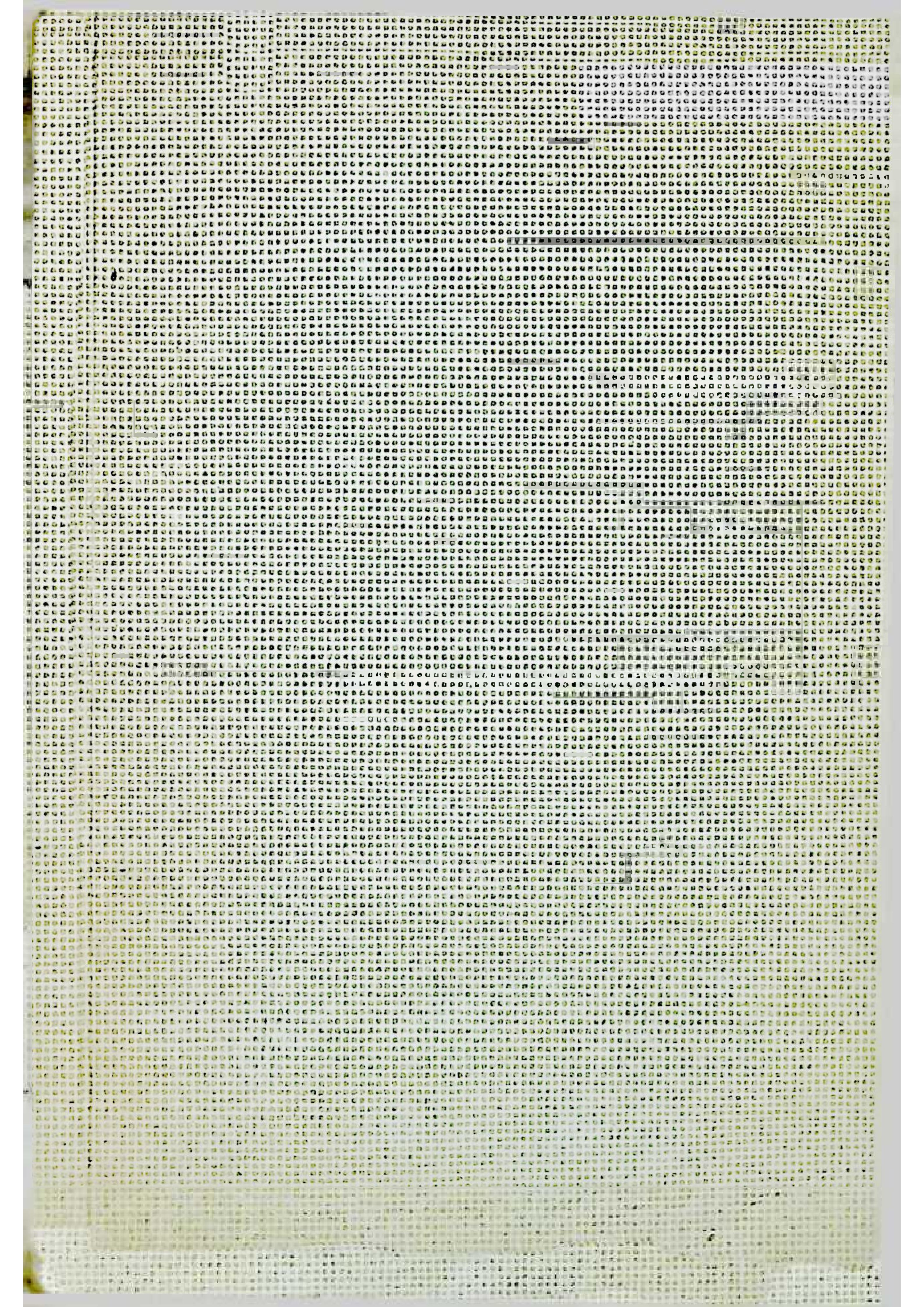
Amintind prin atmosferă lumea povestirilor fantastice ale lui Allan Edgar Poe, povestirile lui A. Grin ne poartă pe țărmuri imaginare, cu personaje și întîmplări stranii, în care valorile omenești capătă o semnificație simbolică, cu un fundament etic nobil și generos: afirmarea purității și demnității umane în luptă cu cei ce vor s-o spolieze și s-o îngenuncheze.

Zugrăvind puritatea și elanurile adolescenței, A. Grin rămîne scriitorul îndrăgit al tinerilor care se recunosc în paginile operei sale.

Redactor responsabil :
MIMI WESTFRIED
Tehnoredactor : GHEORGHE CHIRU

Dat la cules 10.06.1968. Bun de tipar 04.07.1968. Apărut 1968. Comanda nr. 8642. Tiraj 40.000. Hîrtie ziar de 50 g/m², 700×1000/32. Coli editoriale 8,50. Coli de tipar 6,5. A. 8965. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—31.

Tiparul executat sub comanda nr. 80.475 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București — Republica Socialistă România

Lei 6,50